

වැලිගම සංවර්ධන කැලැස්ම
2018 - 2030

වෙළුම 1

ජාතික සංවර්ධන අධිකාරිය
මානර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

වැලිගම සංවර්ධන සැලැස්ම (කෙටුම්පත)

වෙළුම I

ජාතික සංවර්ධන අධිකාරිය
2018 - 2030

ගරු අමාත්‍යතුමාගේ පණිවිඩය

මහා නගර හා බස්නාහිර සංවර්ධනක වන මම 1982 අංක 4 දරණ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී (සංශෝධිත) පනතේ 8 “ඊ” වගන්තියෙන් මා වෙත පැවරී ඇති බලතල ප්‍රකාර දින නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ කළමනාකරණ මණ්ඩලය විසින් කරන ලද නිර්දේශ සැලකිල්ලට ගෙන වැලිගම නාගරික සංවර්ධන ප්‍රදේශය සඳහා වූ සංවර්ධන සැලැස්ම මෙයින් අනුමත කරමි.

පායලී වම්පික රණවක

මහා නගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍ය

“සුභුරුපාය“

බත්තරමුල්ල.

2019..... දින

වැලිගම නගර සභාවේ සභාපතිතුමාගේ පණිවිඩය

වැලිගම නගරය, වසර 2003 ක පමණ ලේඛණගත ඉතිහාසයකට හිමිකම් කියයි. දකුණු පළාතේ මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ එකම නගර සභාව මෙම නගරය තුළ පිහිටා ඇත. අතීතයේ සිට පැවත එන ධීවර කර්මාන්තය මෙන්ම සංචාරක කටයුතු සඳහාද ඉහල ඉල්ලුමක් පවතින බැවින් විධිමත් සංවර්ධන සැලැස්මක් සකස් කිරීම යුගයේ අවශ්‍යතාවයකි.

ඒ අනුව නගරයේ, භෞතික, ආර්ථික, සාමාජීය හා පාරිසරික ක්ෂේත්‍රයන්හි පවතින අවිධිමත් සංවර්ධනය විධිමත් සංවර්ධනයක් කරා යොමු කිරීමේ අභිලාෂයෙන්, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය 2017 – 2030 දක්වා කාලය සඳහා සකස් කරන ලද මෙම සංවර්ධන සැලැස්මට වැලිගම නගර සභාවේ සුභාශීෂණ පළ කර සිටිමි.

සභාපති
නගර සභාව
වැලිගම.

2018.11.21 දින

ලේඛන තොරතුරු

වාර්තාවේ මාතෘකාව : වැලිගම නගර සංවර්ධන සැලැස්ම

සැලසුම් කළාප මායිම් (ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද) : වැලිගම නාගරික සංවර්ධන බල ප්‍රදේශය

ගැසට් අංකය :

පාර්ශවකරුවන් : වැලිගම නාගරික සංවර්ධන බල ප්‍රදේශය තුළ ජීවත් වන ජනතාව, වැලිගම නගරය වෙත පැමිණෙන ජනතාව හා අදාළ ආයතන

ඉදිරිපත් කරන ලද දිනය : 2017.12.19

ලේඛනයේ තත්ත්වය : අවසාන සැලැස්ම

ලේඛන ඉදිරිපත් කිරීමේ තොරතුරු

පිටපත් අංකය	විස්තර	ඉදිරිපත් කල දිනය	නිකුත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය
1	කෙටුම්පත	2018.09.25	
2	අවසාන		

මෙම වාර්තාව, බලයලත් පාර්ශවයන් විසින් නිකුත් කරනු ලබන අතර වාර්තාවේ සඳහන් අරමුණු සඳහා පමණක් භාවිතා කල යුතුය. මෙම වාර්තාවේ සඳහන් කරුණු වෙනත් පාර්ශවයන් විසින් හෝ වෙනත් අරමුණක් වෙනුවෙන් භාවිතා කිරීම සම්පූර්ණයෙන්ම තහනම් වේ. මෙම වාර්තාවේ සඳහන් කරුණු වෙනත් පාර්ශවයක් විසින් හෝ වෙනත් අරමුණක් වෙනුවෙන් යොදාගෙන ඇතිවන ප්‍රතිවිපාක සම්බන්ධයෙන් අධිකාරිය වගකියනු නොලැබේ. එමෙන්ම මෙම වාර්තාවේ සඳහන් දත්ත හෝ තොරතුරු වෙනත් පාර්ශවයක් වෙත ලබා ගැනීම හෝ වෙනත් අරමුණක් සඳහා යොදා ගැනීම මගින් ඇතිවන බලපෑම් සම්බන්ධයෙන්ද අධිකාරිය වගකියනු නොලැබේ. මෙම වාර්තාව තුළ රහසිගත තොරතුරු ඇතුළත් වන අතර එය බුද්ධිමය දේපලක් වේ. බලයලත් පාර්ශවයේ අනුමැතියක් නොමැතිව වෙනත් පාර්ශවයක් වෙත ලබාදීම සපුරා තහනම් වේ.

පෙරවදන

දකුණු වෙරළ තීරයේ සංචාරක ආකර්ශණීය ප්‍ර දේශයක පිහිටා ඇති වැලිගම නගරයේ භෞතික, ආර්ථික , සාමාජීය හා පාරිසරික තත්වය සැලකිල්ලට ගෙන විධිමත් සංවර්ධනයක අවශ්‍යතාව හඳුනා ගැනීමෙන් පසුව මෙම සැලැස්ම සකස් කර ඇත.

එම සැලැස්ම සඳහා 1978 අංක 41 දරණ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී පනතට සංශෝධනයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජන රජයේ පාර්ලිමේන්තුව මගින් සම්මත වූ 1982 අංක 04 දරණ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී පනතේ 08 “අ” (1) හා (2) දරණ වගන්ති ප්‍රකාරව නීතිමය පදනම සපයා ඇත.

එම පනතෙහි 08 “ඊ” වගන්තිය ප්‍රකාර වැලිගම නාගරික සංවර්ධන බල ප්‍රදේශය සඳහා වූ සංවර්ධන සැලැස්ම මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන ගරු අමාත්‍යතුමා විසින් අනුමත කරන ලද අතර, එම සැලැස්ම 1978 අංක 41 දරණ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී පනතේ අංක 03 දරණ වගන්තිය ප්‍රකාරව ගරු ඇමතිතුමා විසින් 1980.08.04 දින අංක 100/4 දරණ අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද වැලිගම නාගරික සංවර්ධන බල ප්‍රදේශය සඳහා දින සිට බල පැවැත්වේ.

2030 වර්ෂය දක්වා සකස් කරන ලද මෙම සැලැස්ම කාලීනව ඇතිවන වෙනස්වීම් වලට අනුරූප වනසේ සැලසුම් සංශෝධනය, ප්‍රතියෝජනය, ප්‍රතිශෝධනය කිරීමේ හැකියාව අමාත්‍යවරයාගේ අනුමැතිය අනුව සිදුකළ හැකිවේ.

සංවර්ධන සැලැස්ම වෙළුම් 02කින් සමන්විත වේ. පළමු වෙළුමේ අන්තර්ගතය වන්නේ වැලිගම නාගරික ප්‍රදේශයේ වර්තමාන තත්ත්වය සහ යෝජිත සංවර්ධන සැලැස්ම සමඟ එයට අන්තර්ගත දැක්ම, අරමුණු, පරමාර්ථ හා උපක්‍රම සහ ඊට අදාළ කලාපීකරණ නියමතාවන් වේ. දෙවන වෙළුමෙහි අන්තර්ගත වන්නේ සැලසුම් හා ගොඩනැගිලි නියමතාවන්ය. එම නියමතාවන් සංවර්ධන කටයුතු විධිමත් කිරීම හා අනවසර ඉදිකිරීම් පාලනය කිරීමේ උපක්‍රමයක් ලෙස යොදා ගැනෙනු ඇත.

කේ.පී. කළුයානි ඉන්දිකා
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්)
නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය,
මාතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය.

ස්තූතිය

වැලිගම නගරය සඳහා වන මෙම සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කිරීමේදී විවිධාකාරයෙන් සහාය හා ධෛර්යය ලබාදුන් සියළුම රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන වලටත්, විශේෂිත පුද්ගලයන්ටත්, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ ඉහළ කළමනාකරණයටත් මාගේ ස්තූතිය ප්‍රථමයෙන් පුද කරමි.

දෙවනුව 2017 වසරෙහි සිට මේ දක්වා මෙම සැලැස්ම සාර්ථකව නිමකිරීමට මහත් වෙහෙසකින් අවශ්‍ය දායකත්වය ලබාදුන් ප්‍රධාන කාර්යාලයේ අදාළ සියළුම අංශවලටත්, මාගේ අධීක්ෂණය යටතේ අවසාන කෙටුම්පත දක්වා ක්‍රියාත්මක දායකත්වයක් ලබාදුන් සැලසුම් කණ්ඩායමටත් මාගේ ස්තූතිය හිමි වේ.

එසේම, වාර්තාව සැකසීමේදී නන් අයුරින් සහාය වූ මාගේ සහායක කාර්ය මණ්ඩලයටත් මූලික කෙටුම්පතට අදාළව අගනා අදහස් හා යෝජනා ලබාදුන් වැලිගම නගර සභාවේ සභාපතිතුමා ඇතුළු මන්ත්‍රීතුමන්ලාටත්, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් කමිටුවේ සියළුම සාමාජික මහත්ම/මහත්මීන්ටත් මාගේ හෘදයාංගම ස්තූතිය පුද කරමි. තවද, අවසාන කෙටුම්පත කඩිනමින් නිමකිරීම අධීක්ෂණය කරමින් අගනා උපදෙස් ලබාදෙන ලද දකුණු පළාත් අධ්‍යක්ෂතුමාද කෘතවේදීව සිහිපත් කරමි.

කේ.පී. කළුයානි ඉන්දිකා
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්),
නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය,
මාතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය.

පිටුම...

වර්තමාන හා අනාගත ගැටළු වලට විසඳුම් සෙවීම හා විධිමත් නිර්මිත පරිසරයක්
නිර්මාණය කිරීම උදෙසා නන් අයුරින් දායකත්වය දුන් ඔබ සැමට

සංවර්ධන සැලැස්ම

පරිච්ඡේද

ඇමතිතුමාගේ පණිවිඩය

වැලිගම නගර සභාවේ සභාපතිතුමාගේ පණිවිඩය

ලේඛණ තොරතුරු

පෙරවදන

පිටුම

පළමු කොටස

1.0	හැඳින්වීම	1
1.1	සංවර්ධන සැලසුම සැකසීමේ පසුබිම	1
1.2	සැලසුම් කණ්ඩායම	2
1.3	විෂය පථය	3
1.4	සැලසුම් ක්‍රියාවලිය	5
2.0	මූලික අධ්‍යයනයන්	7
2.1	අධ්‍යයන කලාප	7
2.2	සැලසුම් සන්දර්භය හා වර්තමාන තත්ත්වය	7
2.3	සැලසුම් ප්‍රදේශය නිර්ණය	23
3.0	සංවර්ධන සැලැස්මක අවශ්‍යතාවය	25

දෙවන කොටස

4.0	සංවර්ධන සැලසුම් රාමුව	33
4.1	දැක්ම	33
4.2	දැක්මේ ප්‍රකාශය	33
4.3	අරමුණු	35
4.4	පරමාර්ථ	35
5.0	ශ.දු.අ.ත විශ්ලේෂණය හා දත්ත විශ්ලේෂණයේ සාරාංශය	37
6.0	සංවර්ධන සැලැස්ම	70
6.1	සංකල්පිත සැලැස්ම	70
6.2	යෝජිත ඉඩම් පරිහරණ සැලැස්ම	74
6.3.	යෝජිත භෞතීය හා සාමාජීය අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධන උපක්‍රම	79
6.3.1.	යෝජිත සේවා සැපයුම් සැලසුම්	79
6.3.2.	යෝජිත ප්‍රවාහන සැලසුම්	86

6.3.3	යෝජිත ජල සැපයුම් සැලසුම	93
6.3.4.	යෝජිත විදුලි සහ දත්ත රැහැන් සැලසුම	95
6.3.5	කාණු හා මලාපවාහන සැලසුම	97
6.3.6	අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලසුම	100
6.4	ආර්ථික සංවර්ධන උපක්‍රම	102
6.4.1	ආර්ථික සැලැස්ම.	103
6.4.2	කර්මාන්ත සැලැස්ම.	106
6.5	නිරසාර පරිසර සංවර්ධන උපක්‍රම.	108
6.5.1	යෝජිත පරිසර සංරක්ෂණ සැලසුම	108
6.5.2.	භූ දර්ශන කළමනාකරණය	111
6.5.3	ආපදා සැලැස්ම	111
6.5.4	පොදු විවෘත භූමි සැලැස්ම	113
6.6	සංස්කෘතිය හා උරුමයන් කළමනාකරණය කිරීමේ උපක්‍රම	120
6.7	ක්‍රියාත්මක කිරීමේ උපක්‍රම	122
6.7.1.	උපාය මාර්ගික ව්‍යාපෘති	123
6.7.2	වගකිව යුතු ආයතනික රාමුව	158
සිතියම් ලේඛණය		
සිතියම් අංක 01 :	වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය	4
සිතියම් අංක 02 :	දක්ෂිණ කලාපීය භෞතික සැලැස්ම : යෝජිත ජනාවාස ව්‍යුහ සැලැස්ම මාතර දිස්ත්‍රික්කය	9
සිතියම් අංක 03 :	දක්ෂිණ කලාපීය භෞතික සැලැස්ම : පවත්නා නාගරික ධුරාවලිය - දක්ෂිණ කලාපය	10
සිතියම් අංක 04 :	වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ 2018	22
සිතියම් අංක 05 :	පරිපාලන මායිම්	24
සිතියම් අංක 06 :	වැලිගම නගරයේ ස්වාභාවික පිහිටීම	38
සිතියම් අංක 07 :	සංචාරක ගමන් මාර්ග	40
සිතියම් අංක 08 :	සංවර්ධනයට යොදාගත හැකි රජයේ ඉඩම්වල පිහිටීම	43
සිතියම් අංක 09 :	ජාතික භෞතික ව්‍යුහසැලැස්ම 2050	48
සිතියම් අංක 10 :	නවාතැන් පහසුකම් වල පිහිටීම 2017	49
සිතියම් අංක 11 :	පවත්නා මාර්ග ජාලය	63
සිතියම් අංක 12 :	ගංවතුරට ලක්වන ප්‍රදේශ	64
සිතියම් අංක 13 :	කප්පරතොට සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය	67

සිතියම් අංක 14 : කර්මාන්තපුරවල පිහිටීම	69
සිතියම් අංක 15 : සංකල්පිත සැලැස්ම	73
සිතියම් අංක 16 : යෝජිත භූමි පරිහරණ රටාව	76
සිතියම් අංක 17 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ යෝජිත ඉඩම් භාවිතය පිළිබඳ දික්කඩ සහ හරස්කඩ	77
සිතියම් අංක 18 : යෝජිත නිවාස සනත්වය	81
සිතියම් අංක 19 : අධ්‍යාපන සේවා පහසුකම්	84
සිතියම් අංක 20 : යෝජිත මාර්ග හා ගමනාගමන සැලැස්ම	87
සිතියම් අංක 21 : යෝජිත ජල සැපයුම	94
සිතියම් අංක 22 : විදුලි ජාල උපපොල පිහිටීම	96
සිතියම් අංක 23 : යෝජිත ජලාපවාහන පද්ධතිය	98
සිතියම් අංක 24 : තෙත් බිම් කලාපීකරණ සැලැස්ම - 2030	110
සිතියම් අංක 25 : ආපදා අවම කිරීමේ සැලැස්ම - 2030	112
සිතියම් අංක 26 : සෘජු සහ වක්‍ර විනෝද පහසුකම් සැලැස්ම - 2030	116
සිතියම් අංක 27 : කළමනාකිරීමට යෝජිත පුරාවිද්‍යාත්මක ගොඩනැගිලි	121
සිතියම් අංක 28 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය - යෝජිත සංවර්ධන ව්‍යාපෘති	122

රූප සටහන් ලේඛණය

ඡායාරූප 01 : අග්‍රබෝධි විහාරය	11
ඡායාරූප 02 : කුෂ්ඨරාජගල	12
ඡායාරූප 03 : මෙතෝදිස්ත දේවස්ථානය	12
ඡායාරූප 04 : නිරුවාල කෝවිල	13
ඡායාරූප 05 : යාංඕඩිය ඇළ	26
ඡායාරූප 06 : අග්‍රබෝධි ඇළ	26
ඡායාරූප 07 : සමුපකාර දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් භූමිය	27
ඡායාරූප 08. දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් භූමිය	27
ඡායාරූප 09. පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියට අයත් භූමිය	28
ඡායාරූප 10. මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියට අයත් භූමිය	28
ඡායාරූප 11. කප්පරතොට කලපුව	29
ඡායාරූප 12. සන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කල භූමිය	30
ඡායාරූප 13. හෙට්ටිවිදිය	30
ඡායාරූප 14 : පැළෑන මුහුදු තීරය	39
ඡායාරූප 15 : ප්‍රධාන සංචාරක හෝටල්	42

ඡායාරූප 16 : වැලිගම වෙරළ තීරය	45
ඡායාරූප 17 : පැළෑටි වෙරළ තීරය	46
ඡායාරූප 18 : ස්වභාවික ආකර්ශනයක් සහිත ජෛව විවිධත්වයෙන් යුත් ස්ථාන	50
ඡායාරූප 19 : නිල් තල්මසුන් නැරඹීම	51
ඡායාරූප 20 : වැලිගම නගරයට ආසන්න වෙරළ තීර	52
ඡායාරූප 21 : මිරිස්ස ධීවර වරාය	55
ඡායාරූප 22 : කප්පරතොට ධීවර නැංගුරම් පොල	56
ඡායාරූප 23 : වැලිගම වෙරළ තීරයේ මාළු වෙළඳසැල්	57
ඡායාරූප 24 : රිටිපන්න ධීවර කර්මාන්තය	58
ඡායාරූප 25 : මිරිස්ස ධීවර වරාය	60
ඡායාරූප 26 : ජලය බැස නොයාම	65
ඡායාරූප 27 : රළු වාහන තදබදය	66
ඡායාරූප 28 : යාංඕඩය ඇළ	68
ඡායාරූප 29 : මලාපවාහන පද්ධතිය සඳහා යෝජිත භූමිය	99

රූප සටහන් අංක 01 - වැලිගම බොක්ක සහ ජල මාර්ග පද්ධතියේ පිහිටීම	34
රූප සටහන් අංක 02 - වෙරළ තීරයේ සිට පොල්අතුමෝදරගහ දක්වා ප්‍රදේශය : අ-ආ හරස්කඩ	78
රූප සටහන් අංක 03 - කප්පරතොට සිට පැළෑටි දක්වා ප්‍රදේශය : ඇ-ඈ දික්කඩ	78
රූප සටහන් අංක 04 : මාර්ග හරස්කඩ - මංතීරු දෙක	88
රූප සටහන් අංක 05 : මාර්ග හරස්කඩ - මංතීරු හතර	89
රූප සටහන් අංක 06 : මීටර් 7 පළල මාර්ග හරස්කඩ	90
රූප සටහන් අංක 07 : මීටර් 9 පළල මාර්ග හරස්කඩ	90
රූප සටහන් අංක 08 : යෝජිත සැලැස්ම	92
රූප සටහන් අංක 09 : වැලිගම වෙරළ උද්‍යානය	105
රූප සටහන් අංක 10 : කප්පරතොට කලපුව සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	106
රූප සටහන් අංක 11 : කප්පරතොට නාරා ආයතනය සතු භූමිය (සංකල්පිත සැලැස්ම)	107

ප්‍රස්ථාර ලේඛණය

ප්‍රස්ථාර අංක 01 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය - ජාතීන් අනුව ජන සංඛ්‍යා සංයුතිය (2011)	15
ප්‍රස්ථාර අංක 02 : සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ වර්ධනය 2012 - 2017	41
ප්‍රස්ථාර අංක 03 : ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි සංචාරකයින් සංඛ්‍යාව (2010 – 2017)	47
ප්‍රස්ථාර අංක 04 : මාළු නිෂ්පාදනය -2017	55
ප්‍රස්ථාර අංක 05 : වැලිගම නගරය ආසන්න ප්‍රදේශවල මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය	60

වගු ලේඛණය

වගු අංක 01 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය : මාර්ග පද්ධතිය - 2017	16
වගු අංක 02 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ පාසල් පිළිබඳ තොරතුරු - 2017	17
වගු අංක 03 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය : සෞභෞතික අපද්‍රව්‍ය සංයුතිය - 2016	20
වගු අංක 04 : ඇස්තමේන්තුගත ජනගහනය 2030	79
වගු අංක 05 : ඇස්තමේන්තුගත නිවාස අවශ්‍යතාවය 2030	80
වගු අංක 06 : පාසල් පිළිබඳ තොරතුරු	85
වගු අංක 07 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය - යෝජිත මාර්ග හා ගමනාගමන සැලැස්ම - 2030	88
වගු අංක 08 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය - දෛනික ජල අවශ්‍යතාවය	93
වගු අංක 09 : සෞභෞතික අපද්‍රව්‍ය සංයුතිය - 2017	100
වගු අංක 10 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ සංචාරක ආයතනවල රැකියා නියුක්තිය	102
වගු අංක 11 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය - සෘජු විනෝද පහසුකම් සපුරාගත හැකි උද්‍යාන වර්ග	114
වගු අංක 12 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය - යෝජිත සෘජු සහ වක්‍ර විනෝද පහසුකම් සැලැස්ම (2018 – 2030)	117
වගු අංක 13 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය - සෘජු විනෝද පහසුකම් සපුරාගත හැකි ස්ථාන	118
වගු අංක 14 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය - යෝජිත සෘජු සහ වක්‍ර විනෝද පහසුකම් සැලැස්ම (2018 – 2030)	119
වගු අංක 15 : උපාය මාර්ගික ව්‍යාපෘති හා අනෙකුත් ව්‍යාපෘති	123

ඇමුණුම්

ප්‍රධාන උපදේශන ආයතනය - නගර සභාව - වැලිගම	159
2017.12.19 දින පැවති පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීමට සහභාගී වූ නිලධාරීන්	160
පුරා විද්‍යාත්මක හා ගෘහ නිර්මාණාත්මක ගොඩනැගිලි කලාප සංගුණකය ගණනය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය	161

පළමු කොටස

1.0 හැඳින්වීම

1.1 සංවර්ධන සැලැස්ම සැකසීමේ පසුබිම

නගරයක අනාගත සංවර්ධනය සඳහා සකස් කෙරෙන සංවර්ධන සැලසුම් සඳහා එම ප්‍රදේශයේ සමාජ, ආර්ථික, දේශපාලන හා පාරිසරික සාධක වල නැඹුරුවාවය පාදක කරගනු ලැබේ. එම සාධකයන්හි ශක්තීන් හා දුර්වලතා අඩු වැඩි වශයෙන්ද ප්‍රතිලෝම හා අනුලෝම සබඳතාවයන් ද සංවර්ධන සැලැස්මට බලපානු ලබයි. ශ්‍රී ලංකාවේ නගර සංවර්ධනයේ ප්‍රධාන ආයතනය ලෙස නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය කටයුතු කරනු ලබන අතර, ඒ සඳහා 1978 අංක 41 දරණ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී පනත වැදගත් වන අතර, එහි 1982 අංක 04 දරණ සංශෝධිත පනත මගින් අදාල බලතල පවරා ඇත.

එම නීතිමය පසුබිම යටතේ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත පැවරී ඇති ප්‍රධාන කාර්යය වන්නේ නාගරික සංවර්ධන බල ප්‍රදේශ ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කොට ඇති ප්‍රදේශ සඳහා සංවර්ධන සැලසුම් සකස් කිරීම වේ. සංවර්ධන සැලැස්මක් සැකසීම තුළින් එම ප්‍රදේශයේ නිවැසියන්ට යහපැවැත්ම උදාකර දීම සහ නව සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා අවස්ථාව සලසා දීමත්, එමගින් නාගරික සංවර්ධන ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීම සඳහා අවස්ථාව සැලසීමත් අරමුණු කෙරේ.

ඒ අනුව, වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය මගින් නාගරික සංවර්ධන සැලැස්මක් පිළියෙල කර ගැනීම අරමුණ වේ. මෙම ප්‍රදේශය 1933 දී දිස්ත්‍රික් සභාවක් බවටත්, 1940 දී නගර සභාවක් බවටත් පත්කර ඇත. 1980.08.04 දිනැති අංක 100/4 දරණ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් මෙම නගර සභා බල ප්‍රදේශය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී පනත යටතේ සංවර්ධන ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති අතර, නැවත 2005.09.07 දින ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද අංක 1409/8 අතිවිශේෂ ගැසට් නිවේදනයට අනුව වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය මහා මාතර සංවර්ධන ප්‍රදේශයට ඇතුළත් වී ඇත.

ඒ අනුව, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා 2017 වර්ෂයේ සිට ආරම්භ කරන ලද භෞතික, ආර්ථික, සාමාජීය හා පාරිසරික සාධක පදනම් කරගනිමින් නගර සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කර ඇත.

මෙම නගර සංවර්ධන සැලැස්ම 2017දී සකස් කිරීමට පියවර ගත් අතර, සීමිත කාල පරිච්ඡේදයක් තුළ නිම කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණි.

1.2 සැලසුම් කණ්ඩායම

ප්‍රධාන පාර්ශව ආයතනය

1. නගර සභාව - වැලිගම

ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන් :-

1. ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය
2. ශ්‍රී ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය - වැලිගම.
3. වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව - දෙවිනුවර
4. ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය
5. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය - මාතර.
6. ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනය -මාතර
7. සමුද්‍රීය පරිසර අධිකාරිය
8. ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය - වැලිගම
9. කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය - වැලිගම
10. වාණිජ මණ්ඩලය - වැලිගම
11. දකුණු පළාත් මාර්ගස්ථ මගී ප්‍රවාහන අධිකාරිය.
12. ධීවර පරීක්ෂක කාර්යාලය.
13. ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය - වැලිගම
14. සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලය - වැලිගම
15. වාණිජ මණ්ඩලය - වැලිගම
16. ධීවර සමිති
17. සර්පින් ක්‍රීඩා පුහුණු කරන්නන්ගේ සමිතිය
18. හෝටල් හිමියන්ගේ සංගමය.

අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන් :-

සැලසුම් කණ්ඩායම - නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ප්‍රධාන කාර්යාලය.

1. සංවර්ධන සැලසුම් අංශය
2. පාරිසරික හා භූ දර්ශන අංශය
3. භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධති අංශය
4. පර්යේෂණ හා සංවර්ධන අංශය

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය මාතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය.

කේ.එච්.එම්.ඩබ්.කේ. අබේරත්න මයා	අධ්‍යක්ෂ (දකුණු පළාත)
කේ.පී.කළයානි ඉන්දිකා මිය	නි.අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්)
පී.එල්.සුමනසේකර මිය	නගර නිර්මාණ ශිල්පී
කේ.එස්.රෙජී මයා	සැලසුම් නිලධාරී
ඔ.පී.නිල්මිණි මිය	සැලසුම් නිලධාරී
එච්.සී.ඩබ්. අනෝමා ප්‍රියන්ති මෙය	සැලසුම් නිලධාරී
කේ.එච්.සී. නිශාන්ති මෙය	සැලසුම් නිලධාරී
ඒ.පී.එම්. සමරසිංහ මිය	සැලසුම් නිලධාරී
නිලන්ති ආරියරත්න මිය	සැලසුම් නිලධාරී
නිමාලි ධම්මිකා මිය	සැලසුම් නිලධාරී

1.3 විෂය පථය

වැලිගම නගරය, වැලිගම බොක්කේ ඇති වලයාකාර පිහිටීම හා නොගැඹුරු මුහුදු සංචාරක කර්මාන්තයට මෙන්ම ධීවර කර්මාන්තයටද මනා ප්‍රවේශකත්වයක් සපයමින් නිර්මාණය වී ඇත. මෙම ප්‍රදේශය තුළ සංචාරක කර්මාන්තයට හා ධීවර කර්මාන්තයට යොදාගත හැකි ඉහළ සංවර්ධන විභවතාවයකින් යුක්ත ප්‍රදේශ රාශියක් පිහිටා ඇත. එහෙත් මේ දක්වා එම ප්‍රදේශ ප්‍රශස්ථ භාවිතය සඳහා යොමුවී නොමැත. එබැවින් ඉහළ සංවර්ධන විභවතාවයකින් යුක්ත වැලිගම නගර සහා බල ප්‍රදේශය සඳහා සැකසෙන මෙම සංවර්ධන සැලැස්ම ප්‍රාදේශීය මට්ටමට සීමා වේ.

මෙම සංවර්ධන සැලැස්ම මගින් 2030 වසර වන විට වැලිගම නගරය සංචාරක පාරාදීසයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම අරමුණු වන අතර, ඒ සඳහා සමාජ, ආර්ථික, භෞතික හා පාරිසරික කටයුතු ඒකාබද්ධව සංවර්ධනය කරා යොමු කිරීමට අපේක්ෂිතය. වැලිගම නගර සහා බල ප්‍රදේශය සිතියම් අංක 01 මගින් පහත දක්වා ඇත.

1.4 සැලසුම් ක්‍රියාවලිය

- 2.4.1.a පසුබිම් අධ්‍යයනය

රාජ්‍ය ආයතන මගින් ආර්ථික සාමාජීය හා භෞතික තොරතුරු පිළිබඳ ද්විතීක දත්ත ලබා ගැනීම.
 භූමි පරිහරණ රටාව පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ සිදු කිරීම.
 දත්ත රැස්කිරීම (ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ මගින්, ආයතන මගින්, අන්තර්ජාලය මගින්, භූගෝලීය සිතියම් මගින් ප්‍රාථමික හා ද්විතීක දත්ත රැස්කිරීම.)
- 2.4.1.b විෂය පථය

පවතින තත්ත්වය විශ්ලේෂණය (EXCEL ,GIS, Drone,Google සිතියම් මගින් මූලික විශ්ලේෂණය
- 2.4.1.c ගැටළු හා විභවතා හඳුනාගැනීම

අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ ආර්ථික සාමාජීය භෞතික හා පාරිසරික අංශයන්හි පවත්නා ගැටළු හඳුනාගන්නා ලදී. මේ සඳහා නගරයේ ඇති එක් එක් ආයතනයන්ගේ සහභාගිත්වය ලබා ගැනීමට 2017.12.19 දින පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීමක් වැලිගමදී පවත්වන ලදී.
- 2.4.1.d දැක්ම අරමුණු හා පරමාර්ථ හඳුනාගැනීම

සංවර්ධන ප්‍රදේශයේ පවත්නා විභවතා ප්‍රශස්ථ භාවිතය සඳහා යොමුකරමින් හා පවත්නා ගැටළු මඟහරවා ගනිමින් භෞතික ආර්ථික, සාමාජීය හා පාරිසරික, අංශයන්හි ඒකාබද්ධ සංවර්ධනය තුළින් අපේක්ෂිත සංවර්ධනය කරා රැගෙනයාමට අවශ්‍ය දැක්ම ගොඩනඟන ලද අතර, දැක්ම සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා අරමුණු හා පරමාර්ථ සකස් කිරීම.
- 2.4.1.e විස්තරාත්මක විශ්ලේෂණය

ශ.දු.අ.න. විග්‍රහය,සංවේදීතා විග්‍රහය, සම්බන්ධක විග්‍රහය සහ සංවර්ධන නැමියාව පදනම් කරගෙන විස්තරාත්මක විග්‍රහයක් සකස් කිරීම. එය පදනම් කරගෙන දැක්ම සකස් කිරීම. එම දැක්ම සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා අරමුණු හා පරමාර්ථ සකස් කිරීම.
- 2.4.1.f සංවර්ධන සැලැස්ම/ උපායමාර්ග ගොඩනැගීම.

රැස්කරන ලද භෞතික, ආර්ථික, සාමාජීය හා පාරිසරික දත්ත හා තොරතුරු සවිස්තරාත්මක විග්‍රහයකට යොමුකර, ප්‍රායෝගික ක්‍රමවේදයන් භාවිතා කරමින් නාගරික සංවර්ධන ක්‍රමවේදයන්ට අනුකූලව දැක්ම ළඟා කර ගැනීමට කටයුතු සිදු කිරීම.
- 2.4.1.g සැලසුම් රෙගුලාසි පිළියෙල කිරීම.

සංවර්ධන සැලැස්මක් බලාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම සම්බන්ධ නීති හා රෙගුලාසි, ඉඩම් පරිහරණයන් සම්බන්ධ වන නීති හා රෙගුලාසිද සංවර්ධන සැලැස්මේ දැක්ම කරා ලඟාවීම සඳහා දැනට හඳුනාගත් ගැටළු හා ඉදිරියේදී උද්ගත වේ යැයි විශ්ලේෂණය මගින් අපේක්ෂා කරනු ලබන ගැටළුද අවම කර ගැනීම සඳහා නීත්‍යානුකූල රාමුවක් ඇති කිරීමට මෙහිදී කටයුතු කරන ලදී.
- 2.4.1.h පළාත් පාලන ආයතනයේ එකඟතාවය ලබා ගැනීම

සකස් කරන ලද දළ සංවර්ධන සැලැස්ම සඳහා මහජන අදහස් ලබා ගැනීම සඳහා අදාළ පළාත් පාලන ආයතනයට ඉදිරිපත් කර ඔවුන්ගේ අදහස් හා යෝජනා ලබා ගැනීමට දින 60 ක කාලයක් ලබාදී මහජන අදහස් හා පළාත් පාලන යෝජනා අනුව අවශ්‍ය සංශෝධනයන් සිදු කරනු ලැබේ.
- 2.4.1.i සංවර්ධන සැලැස්ම ප්‍රධාන සැලසුම් කමිටුවට ඉදිරිපත් කිරීම.

අවසන් වරට සකස් කරන ලද දළ සංවර්ධන සැලැස්ම ප්‍රධාන සැලසුම් කමිටුවට ඉදිරිපත් කර, සංවර්ධන සැලසුම් අංශය වෙත යොමු කිරීම.
- 2.4.1.j අනුමැතිය හා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම

සංවර්ධන සැලසුම් අංශය මගින් නීතිමය ක්‍රමවේදයන්ට අනුකූලව සංවර්ධන සැලැස්ම ප්‍රකාශයට පත්කිරීම.

2017.02.07 දින වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කිරීමේ කටයුතු ආරම්භ කරන ලද අතර, 2017.04.30 දින දක්වා ප්‍රාථමික හා ද්විතීක දත්ත රැස්කිරීමේ කටයුතු සිදුකරන ලදී. එම තොරතුරු පදනම් කරගනිමින් කෙටුම්පත් සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කර 2017.12.19 දින එය ප්‍රදේශයේ පාර්ශවකරුවන් වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. ඒ අනුව, පැමිණි පිරිස් ධීවර හා වාණිජ, අපරව්‍යුහ පහසුකම් හා පරිපාලන, පාරිසරික හා සංචාරක ලෙස කණ්ඩායම් තුනකට වෙන් කරන ලද අතර, ඉන් ලබාගන්නා ලද තොරතුරු හා අධිකාරිය මඟින් ලබාගන්නා ලද තොරතුරු පදනම් කරගනිමින් වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ විභවතා හා ගැටළු හඳුනාගන්නා ලදී. අනතුරුව හඳුනාගත් විභවතා ගැටළු මෙන්ම ප්‍රදේශයේ සංවර්ධන නැමියාව පදනම් කරගනිමින් නාගරික සංවර්ධන ක්‍රියාකාරිකම් ලඟා කර ගැනීම සඳහා නගරයේ අනාගත දැක්ම හා ඊට සමගාමීව පරමාර්ථ, අරමුණු හා උපක්‍රම සකස් කර ඒ සඳහා ආර්ථික, සාමාජීය, භෞතික හා පාරිසරික යන සාධක පාදක කරගනිමින් සවිස්තරාත්මක විශ්ලේෂණයක් සිදුකරන ලදී. ඒ සඳහා නගරය සතු ශක්තීන්, දුර්වලතා, අවස්ථා සහ තර්ජන (SWOT Analysis) පිළිබඳ විශේෂ විග්‍රහයක් සිදුකරන ලද අතර, ඊට අමතරව සංවේදීතා විශ්ලේෂණය (Sensitivity Analysis), සම්බන්ධ විශ්ලේෂණය (Connectivity Analysis) සහ සංවර්ධන නැමියාව පිළිබඳ විශ්ලේෂණය (Development Pressure Analysis) සිදුකිරීමෙන් අනතුරුව සැලැස්මේ අනාගත දැක්ම සකස් කරන ලදී.

ඒ අනුව, එම දැක්ම ලඟාකර ගැනීම සඳහා ඉහත සඳහන් විශ්ලේෂණයෙහි අඩංගු ආර්ථික, සාමාජීය, භෞතික හා පාරිසරික සාධක, උපක්‍රම බවට පත්කර ගනිමින් නාගරික සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය ප්‍රායෝගිකත්වයට පත්කිරීම සඳහා ඒවාට අදාල විවිධ සැලසුම් සකස් කිරීම හා එම සැලසුම්වලට සමගාමීව සැලසුම් හා ගොඩනැගිලි රෙගුලාසි සකස් කිරීම සිදුකරන ලදී. ඉන් අනතුරුව මෙම සංවර්ධන සැලසුම සම්බන්ධව පළාත් පාලන ආයතනයන්හි අනුමැතිය ලබාගැනීමට මහජනතාවගේ අදහස් විමසීමට එම පාර්ශවකරුවන් වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. ඔවුන්ගේ අනුමැතියෙන් පසුව අවසන් සංවර්ධන සැලසුම් කෙටුම්පත ප්‍රධාන සැලසුම් කමිටුවට හා සංවර්ධන සැලසුම් අංශයට යොමුකර එහි අනුමැතිය ලබාගැනීමෙන් අනතුරුව ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදී.

2.0 මූලික අධ්‍යයනය

2.1 අධ්‍යයන කලාපය

වැලිගම නගරය දකුණු පළාතේ මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ මාතර - කොළඹ වෙරළබඩ මහා මාර්ගයේ වැලිගම බොක්ක ආශ්‍රිතව පිහිටා ඇත. මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය යටතේ ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති නාගරික ප්‍රදේශ 17 අතුරෙන් එකම නගර සභා බල ප්‍රදේශය වැලිගම නගරය වේ. වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 17 කින් හා වර්ග කිලෝ මීටර් 5.11 ක කින් සමන්විත වේ.

මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රධාන වාණිජ මධ්‍යස්ථානය වන මාතර නගරයට සහ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රධාන පරිපාලන මධ්‍යස්ථානය වන ගාල්ල නගරයට අතරමැදිව පිහිටි මෙම නගරය සංචාරක ආකර්ශනයක් සහිත ප්‍රදේශයකි. දෛනික අවශ්‍යතා සපුරාලීම හා සංචාරක කටයුතු සඳහා නගරයට පැමිණෙන ජනතාව පිළිබඳව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය මඟින් කරන සිදුකරන ලද ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ වලට අනුව දිනකට 55,000 ක ප්‍රමාණයක් මෙම නගරය භාවිතා කරන බව හඳුනාගෙන ඇත. මෙම ජනගහනයෙන් බොහෝ පිරිසක් වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය හා වැලිගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය ආශ්‍රිතව වාසය කරන බව තහවුරු වේ.

අධ්‍යයනයේ පහසුව සඳහා වැලිගම බොක්කට සමාන්තරව වැලිගම නගරසභා මායිමේ සිට උතුරු දෙසට අරීය ප්‍රදේශයක් ආවරණය වන පරිදි වැලිගම හා වැලිපිටිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ වලට අයත් ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ 41කින් යුත් ප්‍රදේශය අධ්‍යයන ප්‍රදේශය ලෙස හඳුනාගන්නා ලදී. මෙම අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ වර්ග ප්‍රමාණය ව.කි.මීටර් 34.9 ක් වන අතර, 2011 ජන හා නිවාස සංඝණන වාර්තා වලට අනුව මුළු ජන සංඛ්‍යාව 65,120ක් ද පවුල් සංඛ්‍යාව 14,942 ක් ද වේ.

2.2 සැලසුම් සන්දර්භය හා වර්තමාන තත්ත්වය

මාතර දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය විසින් 2007 වසරේදී සකස් කරන ලද “ මාතර” නැමැති ග්‍රන්ථයට අනුව වැලිගම නගරය වසර 2003 ක පමණ ලේඛනගත ඉතිහාසයකට හිමිකම් කියනු ලැබේ. ක්‍රි.පූ. 3 වන ශත වර්ෂයේ දේවානම්පියතිස්ස රජුගේ රාජ්‍ය සමයේ දෙතිස් ඵල බෝධියක් වැලිගම රෝපණය කරවූ බව බෝධි වංශයේ සඳහන් වේ. විජයාවතරණයට පෙර හෝ සමගාමී කාල සමයක ආර්ය ගමනයක් වැලිගම තොටුපල ආශ්‍රයෙන් සිදුවී ඇතැයි ඉතිහාසඥයෝ සඳහන් කරන බවත්, බෝධිරෝපණයට පෙර 4 වන ශත වර්ෂයේ සමුද්‍රාසන්න ජනාවාසයක පොල්වතු පෙළට සිටුවා තිබූ බවත්, මෙගස්තිස් නම් දේශාටකයා සඳහන් කර ඇත. ක්‍රිස්තු පූර්ව යුගවලදී

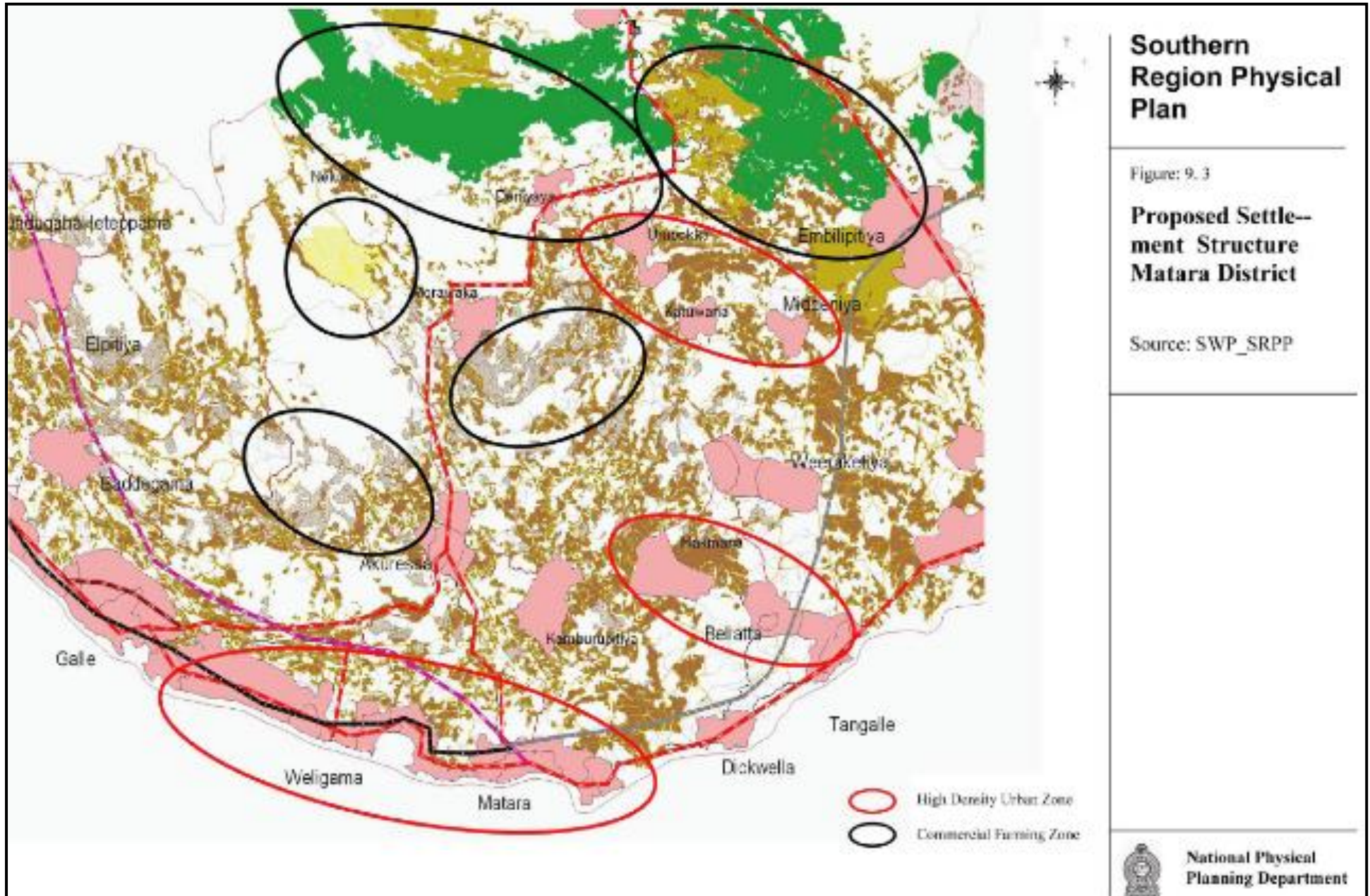
වැලිගම පොල් වගාව පැවති බව මහාචාර්ය කමුරුපිටියේ වනරතන හිමි ලේඛනගත කර ඇති බවට “මාතර” ග්‍රන්ථයේ දක්වා ඇත.

ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ප්‍රකාශිත ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තිය හා සැලැස්මේ අරමුණ වනුයේ ශ්‍රී ලංකාවෙහි ස්වාභාවික සම්පත් වලින් උපරිම ප්‍රයෝජන ලබාගැනීම හා එහි වාසිසහගත පිහිටීම තුළින් උපරිම ඵල ලබා ගන්නා පරිදි භූමි පරිභෝග සැලැස්ම සකස් කිරීම හා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමයි.

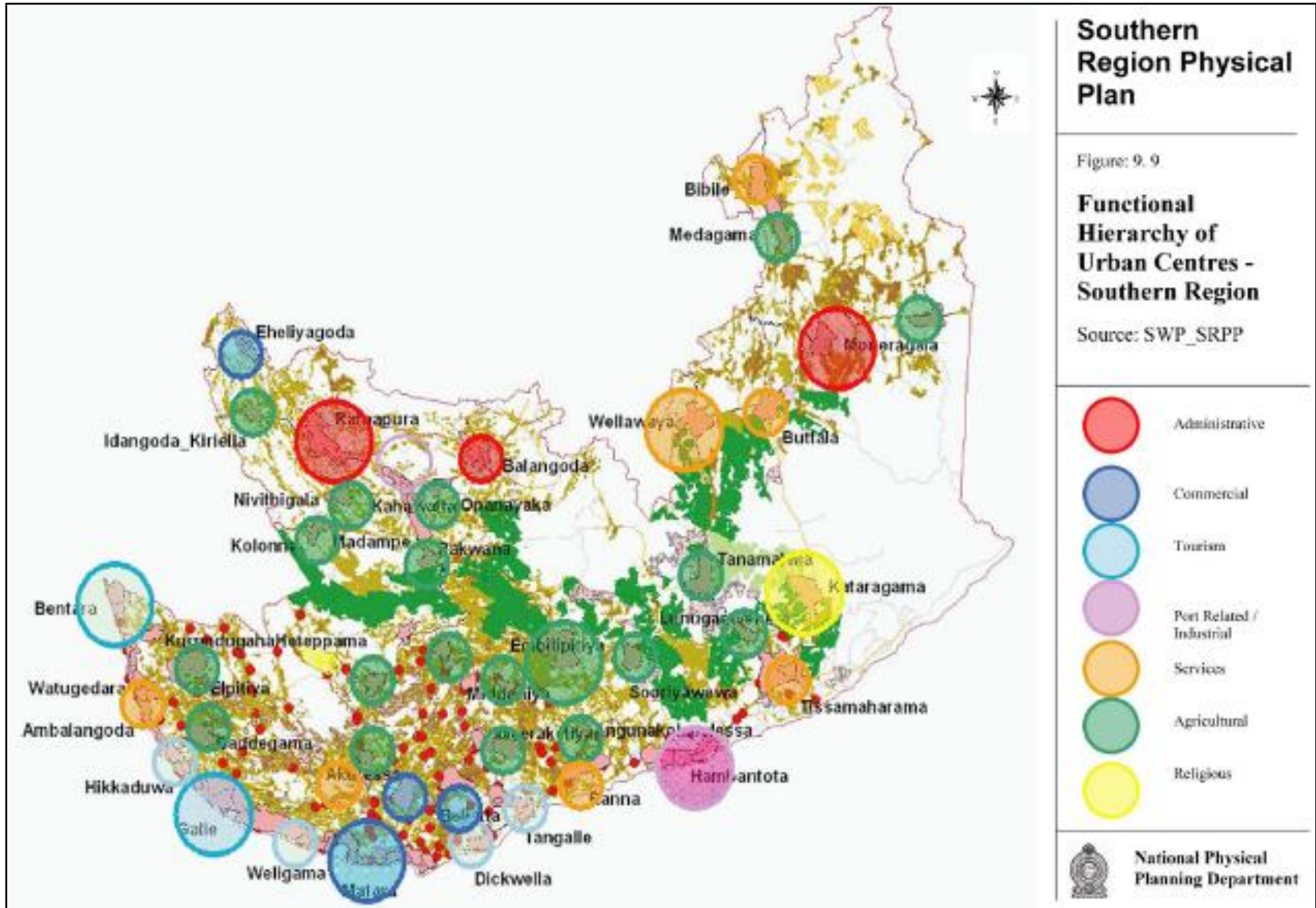
සිතියම් අංක 02 හා 03 මගින් පෙන්වා ඇති පරිදි ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සකස් කර ඇති ජාතික භෞතික සැලැස්මේ දකුණු පළාත් භෞතික සැලැස්මට අයත් මාතර දිස්ත්‍රික්කය සඳහා සකස් කරන ලද ව්‍යුහ සැලැස්මට අනුව වැලිගම නගරය අධි සනත්ව නාගරික කලාපය තුළ පිහිටා ඇති අතර, ක්‍රියාකාරිත්ව නාගරික ධුරාවලිය අනුව සංචාරක කලාපය තුළ පිහිටා ඇත. 2011- 2030 සඳහා සකස් කර ඇති ජාතික භෞතික ව්‍යුහ සැලැස්මෙහි වැලිගම ධීවර වරාය සංවර්ධනය හා සාගරය පදනම් කරගත් සංචාරක කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීම සුදුසු බවට හඳුනාගෙන ඇත. එම සැලැස්මට අනුව ශ්‍රී ලංකා සංචාරක මණ්ඩලය හා ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අධි සංවේදිත වෙරළබඩ පාරිසරික ප්‍රදේශ සංවර්ධනයට හඳුනාගෙන ඇති අතර, වැලිගම නගරයද මෙම ප්‍රදේශයට ඇතුළත් කර ඇත.

සිතියම් අංක 02 : දක්ෂිණ කලාපීය භෞතික සැලැස්ම : යෝජිත ජනාවාස ව්‍යුහ සැලැස්ම - මාතර දිස්ත්‍රික්කය

සිතියම් අංක 03 : දක්ෂිණ කලාපීය භෞතික සැලැස්ම : පවත්නා නාගරික ධුරාවලිය - දක්ෂිණ කලාපය

ජපාන ආයතනය (Japan International Co-operation Agency) මගින් 1997 වසරේදී සකස් කර ඇති වර්තමාන නගර දුරාවලියට අනුව, ගාල්ල හා මාතර නගර දෙක පළමු පෙළ නාගරික මධ්‍යස්ථාන වශයෙන්ද, වැලිගම නගරය දෙවන පෙළ නාගරික මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට සුදුසු බවට හඳුනා ගෙන ඇත. (සිතියම් අංක ...) අනාගත දුරාවලිය අනුව මෙම නගරය ප්‍රධාන නාගරික මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට යෝජිතය. මෙම සංවර්ධන ප්‍රදේශය මුහුදුබඩ මහා මාර්ගය, දුම්රිය මාර්ගය, දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය මගින් කොළඹ නගරය, හම්බන්තොට හා මොනරාගල දිස්ත්‍රික්ක සමඟ සම්බන්ධ වන අතර, වැලිගම අකුරැස්ස මාර්ගයෙන් අකුරැස්ස දෙතියාය හා රත්නපුර දක්වා රට අභ්‍යන්තරය සමඟත් මනා සම්බන්ධතාවයක් පෙන්වුම් කරයි.

වැලිගම ප්‍රදේශයේ ඓතිහාසික හා ගෘහනිර්මාණාත්මක වටිනාකමක් ඇති ස්ථාන ලෙස අග්‍රබෝධි විහාරය, කුෂ්ඨරාජගල, මෙතෝදිස්ත දේවස්ථානය, තිරුවාල කෝවිල හා මොන්ටේගු වලව්ව සඳහන් කළ හැක. අග්‍රබෝධි විහාරය දෙවන පැතිස් රාජ්‍ය සමයේදී ඉදිකරවන ලද බැවින් හා අවලෝදිතේශ්වර නාය බෝධිසත්‍යන්ගේ ප්‍රතිමාව කුෂ්ඨරාජගල ඉදිකර ඇති බැවින් එම ස්ථානවල ඇති ඓතිහාසික වටිනාකම පිළිබඳව සංචාරකයින් දැනුවත් කිරීම තුළින් සංචාරක කටයුතු ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා යොදාගත හැක. අග්‍රබෝධි විහාරය, කුෂ්ඨරාජගල, මෙතෝදිස්ත දේවස්ථානය, තිරුවාල කෝවිල ඡායාරූප අංක 01, 02, 03, 04 මගින් දක්වා ඇත.

ඡායාරූප 01 : අග්‍රබෝධි විහාරය

ඡායාරූප 02 : කුෂ්ටරාජගල

ඡායාරූප 03 : මෙතෝදිස්ත දේවස්ථානය

ඡායාරූප 04 : තිරුවාල කෝවිල

වැලිගම නගරයේ අතීතයේ සිටම ධීවර කර්මාන්තය පැවති බවට සාධක හමුවී තිබේ. ධීවර කර්මාන්තය සඳහා අවශ්‍ය වන වල්ලම් (ධීවර ඔරු) සහ වරායක් තිබූ බව විද්වතුන් විසින් සඳහන් කර ඇති බව “මාතර” නම් ග්‍රන්ථයෙහි දැක්වේ.

වැලි හා වැල් බහුලව පැවතීමත්, වල්ලිනම් කුල කාන්තාවකට දුන්ගම හා වල්ලික නම් වෙළඳගණයාට අයිතිව පැවති වරාය හේතුවෙන් වැලිගම නාමය ව්‍යවහාරයට පත්වී ඇති බව “මාතර” නම් ග්‍රන්ථයෙහි දක්වා ඇත.

නගර සහා බල ප්‍රදේශයේ භූ විෂමතාවය සලකා බලන විට පොදුවේ සමතලා ස්වරූපයක් ගන්නා අතර, නිරිත දෙසින් උස් බිම් කිහිපයක් පිහිටා ඇත. ප්‍රදේශයේ උස මුහුදු මට්ටමේ සිට මීටර 25.0ක් දක්වා වන අතර, සාමාන්‍ය මධ්‍ය වාර්ෂික වර්ෂාපතනය මිලි මීටර 1800- 2500 ක් අතරවේ. ප්‍රදේශය සඳහා මූලික වශයෙන් වර්ෂාපතනය ලැබෙන්නේ නිරිතදිග මෝසම් හා අන්තර් මෝසම් වර්ෂාපතනය මගිනි. මධ්‍ය වාර්ෂික උෂ්ණත්වය සෙන්ට්‍රිග්‍රේට් අංශක 23- 25 ක් අතර වේ.

වැලිගම නගර සහා බල ප්‍රදේශයේ දක්නට ලැබෙන ප්‍රධානතම භූ ලක්ෂණය වශයෙන් කඩතොළු සහිත කිලෝ මීටර 2 ½ ක් පමණ වන දර්ශනීය වෙරළ තීරය දැක්විය හැකිය. මෙම වෙරළ තීරය මුහුදු බොකු, කුඩු, ගල්පර, දුපත් හා කලපු යන ස්වාභාවික ලක්ෂණ වලින් යුක්ත වන බැවින්,

දේශීය හා විදේශීය සංචාරකයින්ගේ ආකර්ශනය ලබා ගැනීමට මෙන්ම සෞන්දර්යාත්මක අගය වැඩි කිරීමට හැකියාව මේ නිසා ලැබී ඇත. තවද, මෙම මුහුදු වෙරළ ධීවර කර්මාන්තය සඳහා ද වැදගත් සාධකයක් වී ඇත.

නාගරික සීමාව තුළ පිහිටා ඇති ගංඳුව, කාකදුව, වැලිගම බොක්ක දෙපස පිහිටි ගිරාගල හා රාස්සමුණ කඳු, කප්පරතොට ප්‍රදේශයේ පිහිටා ඇති මුහුදු දඹය හා වැලිගම ප්‍රදේශයේ දක්නට ලැබෙන ප්‍රධාන ජල මූලාශ්‍රය වන පොල්වත්ත ගඟ නගරයේ ඇති විශේෂිත සෞන්දර්යාත්මක වටිනාකම් ඇති භෞතික ලක්ෂණයන් වේ. මෙම භෞතික ලක්ෂණයන් නගරයේ පැවතීමෙන් එය නගරයේ සෞන්දර්යාත්මක අගය වැඩි කිරීම සඳහා මෙන්ම සංචාරක කටයුතු ප්‍රවර්ධනය සඳහාද බලපාන වැදගත් සාධකයක් බවට පත් කර ඇත.

ජාතික හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් වැදගත් වන ගාල්ල වරාය, ගාල්ල කොටුව, ගාල්ල ජාත්‍යන්තර ක්‍රිකට් ක්‍රීඩාංගනය, දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය, කොග්ගල ගුවන් තොටුපොළ, කොග්ගල නිදහස් වෙළඳ කලාපය, හම්බන්තොට ජාත්‍යන්තර වරාය, මත්ල ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළ, සූරියවැව ක්‍රිකට් ක්‍රීඩාංගනය, රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලය, කතරගම පූජා නගරය, සිංහරාජ වනාන්තරය, යාල වනෝද්‍යානය හා රන්මිණිතැන්න ටෙලි සිනමා ගම්මානය වැනි ස්ථාන සමඟද මනා සම්බන්ධතාවයක් පෙන්වුම් කරයි.

2011 වර්ෂයේ ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛණ දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් පවත්වන ලද ජන හා නිවාස සංගණන වාර්තාවලට අනුව මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ මුළු ජන සංඛ්‍යාව 965,291ක් වන අතර, වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ ජන සංඛ්‍යාව 22,149 වේ. ඒ අනුව වැලිගම නගරයේ ජන සංඛ්‍යාව මාතර දිස්ත්‍රික්ක ජන සංඛ්‍යාවෙන් සියයට 2.3ක අගයක් ගනී. 2011 වසරේ ශ්‍රී ලංකාවේ නාගරික ජන සංඛ්‍යා වර්ධන අනුපාතය සියයට 0.7 හා සැසඳීමේදී වැලිගම, මාතර හා අකුරැස්ස (නාගරික ප්‍රදේශවල) ජන සංඛ්‍යා වර්ධන අනුපාත අඩු අගයක් ගෙන ඇති අතර, දෙවිනුවර පමණක් ඉතා වැඩි වර්ධන අනුපාතයක් ගෙන ඇත. 2001 – 2011 කාල පරාසය තුළ ජන සංඛ්‍යා වර්ධන අනුපාතය අඩු වීමට හේතුවක් ලෙස 2004 වර්ෂයේ ඇතිවූ සුනාමි ව්‍යවසනය බලපාන ලද බව පැහැදිලි වේ. සුනාමි ව්‍යවසනය හේතුවෙන් නගරයේ ජීවත් වූ ජන සංඛ්‍යාව 1,500ක් පමණ මියගිය අතර, වෙරළ ආශ්‍රිත ජන සංඛ්‍යාවෙන් කොටසක් නගර සීමාවෙන් පිටතට ප්‍රදේශවල එනම්, මීදිගම, පොල්අතුමෝදර, පැලෑන වැනි ප්‍රදේශවල ඉදිකරන ලද සුනාමි නිවාස ව්‍යාපෘතිවල පදිංචි කරවීමත්, තවත් කොටසක් නගරයෙන් පිටතට සංක්‍රමණය වීමත් සිදුවිය.

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස 13 ක් ඇති අතර, මුළු වර්ග ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 511.1 කි. ඒ අනුව, 2011 වර්ෂයේ ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛණ දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් පවත්වන ලද ජන සංගණන වාර්තාවට අනුව වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ දළ ජන

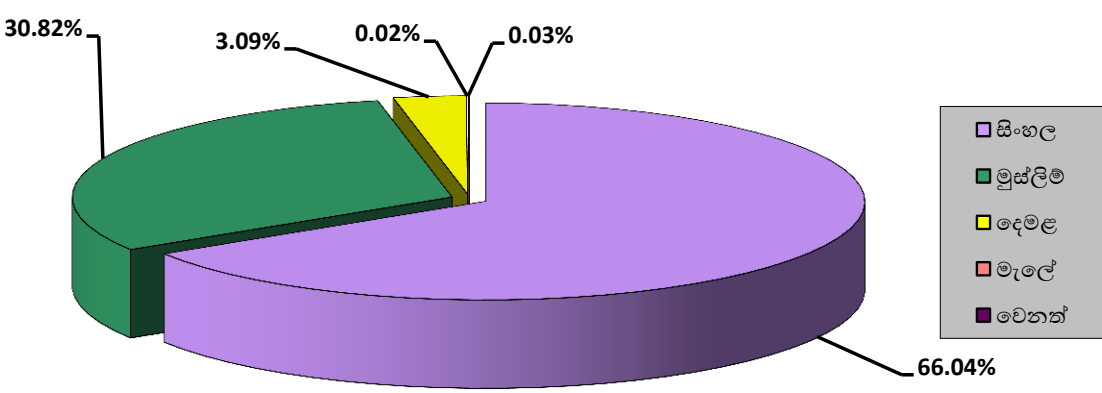
සනත්වය හෙක්ටයාර 1 කට පුද්ගලයන් 43 ක් වේ. වැලිගම නගරයේ මුළු භූමි පරිහරණ රටාව අනුව නේවාසික භාවිතය සඳහා හෙක්ටයාර 293.07 ප්‍රමාණයක් යෙදවී ඇති අතර, ඒ අනුව ශුද්ධ ජන සනත්වය හෙක්ටයාර් එකකට පුද්ගලයන් 76 වේ.

2011 වර්ෂයේ ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පවත්වන ලද ජන සංගණන වාර්තාවට අනුව වැඩිම ජන සනත්වයක් වාර්තා වී ඇත්තේ අලුත් වීදිය ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසයේ වන අතර එහි ජන සනත්වය හෙක්ටයාර් 1 ට පුද්ගලයින් 133ක් වේ. කප්පරතොට උතුර, ගල්බොක්ක නැගෙනහිර හා බටහිර ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශවලද ජනසනත්වය වැඩි අගයක් ගන්නා අතර, අඩුම ජන සනත්වයක් වන හෙක්ටයාර 1 කට පුද්ගලයන් 17 ක් වාර්තා වී ඇත්තේ කොහුණුගමුව ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසයෙනි. හෙට්ටිවීදිය හා වල්ලිවල දකුණ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසවල ජන සනත්වය අනෙකුත් ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස හා සැසඳීමේදී අඩු අගයක් ගෙන ඇත.

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය තුළ ජීවත් වන ජනතාව අතුරින් සිංහල ජනයා 66.04% ක් ජීවත් වන අතර, සුළු ජාතීන් අතුරින් බහුතරය මුස්ලිම් ජනතාව වේ. එය මුළු ජනගහනයෙන් 30.82% ක් පමණ වේ. මෙම ප්‍රදේශයේ වාසය කරන ද්‍රවිඩ ජනගහනය 3.09% ක් වන අතර, ඉතිරි ප්‍රමාණය අනෙකුත් ජාතීන් වේ. වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය ජාතීන් අනුව ජන සංයුතිය අංක 01 දරණ ප්‍රස්ථාරය මගින් නිරූපනය කෙරේ.

ප්‍රස්ථාර අංක 01

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය - ජාතීන් අනුව ජන සංඛ්‍යා සංයුතිය (2011)

මූලාශ්‍රය : ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව - 2011 ජන හා නිවාස සංගණන වාර්තාව

වැලිගම නගරය මාතර - කොළඹ ප්‍රධාන මුහුදු බඩ මාර්ගයෙහි පිහිටීම, වෙරළ බඩ දුම්රිය මාර්ගය මෙම නගරය හරහා ගමන් කිරීමත්, විශේෂිත භූ ලක්ෂණ වලින් යුත් දර්ශනීය වෙරළ තීරයක

පිහිටීමත්, වාණිජ හා සේවා ලබා ගැනීමට ඇති පහසුවත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, ජාතික පාසල්, දිසා රෝහල සහ නගරයට යාබදව ධීවර වරාය පිහිටීමත් යන කරුණු පදනම් කරගෙන මෙම ප්‍රදේශයට පැමිණෙන දෛනික සංසරණ ජන සංඛ්‍යාව 55,000ක් පමණ වන බව ගණන් බලා ඇත.

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ මුළු භූමි ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර් 533.4 ක් වන අතර, ඉන් හෙක්ටයාර් 449.55 ක් හෙවත්, සියයට 84.2 සංවර්ධන කටයුතු සඳහා වෙන්වී ඇත. 2004 වසරේ සකස් කරන ලද භූමි පරිභෝග සැලැස්මට අනුව සලකා බැලීමේදී 2012 වසරේ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යෙදවී ඇති බිම් ප්‍රමාණය සියයට 2.9 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. ඒ අනුව සමස්ත භූමි ප්‍රමාණයෙන් හෙක්ටයාර් 84.19 ක් හෙවත් සියයට 15.37 ක ප්‍රමාණයක් සංවර්ධනය සඳහා යොදාගත නොහැකි අතර, ඒ සඳහා ප්‍රදේශයේ පවත්නා පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ වන කුඹුරු ඉඩම්, වගුරු බිම් හා ජල මාර්ග ඇතුළත් වන අතර, දැනට සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යොමු වී නොමැති කෘෂිකාර්මික පොල් ඉඩම්, කුරුඳු ඉඩම් හා හිස් ඉඩම් අයත් වේ.

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයෙහි පවතින මාර්ග A,B,C,D සහ E වශයෙන් වර්ගීකරණය කළ හැකිය. මෙයින් A හා B ශ්‍රේණියේ මාර්ග, මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය මගින්ද, C හා D ශ්‍රේණියේ මාර්ග පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය මගින් ද E ශ්‍රේණියේ මාර්ග වැලිගම නගර සභාව මගින්ද නඩත්තු කරනු ලබයි. එම මාර්ග පද්ධතිය පිළිබඳ විස්තර පහත අංක 01 වගුව මගින් පෙන්වා ඇත.

වගු අංක 01 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය : මාර්ග පද්ධතිය - 2017

ශ්‍රේණිය	නඩත්තු කරන ආයතනය	මාර්ග සංඛ්‍යාව	දිග (කිලෝමීටර්)
A	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය	01	7.5
B	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය	02	1.8
C	පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය	05	6.38
D	පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය	08	3.40
E	නගර සභාව	314	50.57
එකතුව		330	69.65

මූලාශ්‍රය: මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය, පළාත් මාර්ග සං.අ., වැලිගම නගර සභාව- 2017

ඉහත වගුවෙහි දැක්වෙන පරිදි A ශ්‍රේණියට අයත් මාර්ග වශයෙන් කොළඹ - වැල්ලවාය මහා මාර්ගය හා පැරණි ගාලු පාර, වැලිගම - අකුරැස්ස මාර්ගය හා දුම්රිය පොළ මාර්ගය දැක්විය හැකි අතර, එම මාර්ග වල දිග කිලෝ මීටර් 9.3 ක් වේ. තවද, කොළඹ - මාතර දුම්රිය මාර්ගය ද

නගරය හරහා ගමන් කරන අතර, එහි දිග කිලෝ මීටර් 3.2 ක් වේ. මීට අමතරව ඉහත මාර්ග පද්ධතිය හා සම්බන්ධ වන පොදු හා පෞද්ගලික මාර්ග පවතී. තවද, දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයෙහි කොක්මාදූව හුවමාරු මධ්‍යස්ථානය වැලිගම නගරයට කිලෝමීටර් 06 ක් පමණ දුරින් පිහිටා ඇත.

නාගරික ප්‍රදේශය සඳහා හෙක්ටයාර් 511.2 ක පමණ භූමි ප්‍රමාණක් යෙදවී ඇති අතර, ඉන් හෙක්ටයාර් 30.93 ක් මාර්ග සඳහා යෙදවී ඇත. ඒ අනුව මුළු භූමි ප්‍රමාණයෙන් මාර්ග සඳහා යෙදවී ඇති ප්‍රතිශතය සියයට 6.1ක් වන අතර, සම්මත ප්‍රමාණය වන සියයට 10 ක අවමය ලඟා කරගෙන නොමැත.

2011 ජන හා නිවාස සංගණනයට අනුව වැලිගම නගරයේ සාක්ෂරතා මට්ටම සියයට 95 ක් පමණ වන අතර, එය දිස්ත්‍රික්කයේ සාක්ෂරතා මට්ටමට සමාන අගයක් ගනී. මේ අනුව, වැලිගම නගරයේ සාක්ෂරතා මට්ටම ඉතා සතුටුදායක මට්ටමක පවතින බව වගු අංක 02 මගින් හඳුනාගත හැකිය.

වගු අංක 02 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ පාසල් පිළිබඳ තොරතුරු - 2017

අනු අංකය	විදුහලේ නම	ගුරුවරුන් ප්‍රමාණය	සිසුන් ප්‍රමාණය	ගුරු සිසු අනුපාතය	ගොඩනැගිලි වලට යටවී ඇති භූමි ප්‍රමාණය (ව.මී.)	ශිෂ්‍යයෙක් සඳහා පන්ති කාමර ඉඩකඩ (ව.මී.)	ක්‍රීඩා ප්‍රදේශ
01	කප්පරතොට සංඝානන්ද ම.විදුහල	16	167	10.45	429	2.6	නැත
02	වැලිගම ජීනරාජ ක. විදුහල	16	241	15.05	477	2.0	ඇත
03	වැලිගම ධර්මරාජ ක. විදුහල	22	325	14.8	559	1.7	නැත
04	ශ්‍රී සුමංගල බාලිකා විදුහල	112	2,727	24.3	2,814	1.0	නැත
05	පැලෑන වජිරඤාණ මහ විදුහල	23	286	12.4	1,076	3.7	නැත
06	ධර්මපාල ආදර්ශ ක. විදුහල	28	325	33.0	559	0.6	නැත
07	වැලිගම සිද්ධාර්ථ ක. විදුහල	94	2,048	21.8	1,099	0.4	නැත
08	අර්ථ මැදි විදුහල	52	1,252	24.0	1,236	1.7	ඇත
09	මුස්ලිම් ප්‍රාථමික විදුහල	23	782	34.0	513	0.7	නැත
එකතුව		386	8,153	21.12	8,762	1.1	-

මූලාශ්‍රය : පාසල් පිළිබඳ වාර්ෂික වාර්තාව - 2017, කොට්ඨාස අධ්‍යාපන කාර්යාලය, වැලිගම.

ප්‍රදේශයේ අධ්‍යාපන පහසුකම් සැපයීම සම්බන්ධයෙන් වැදගත් වන රජයේ පාසල් 09 ක්ද පෞද්ගලික පාසල් 03 ක් හා රජයේ වෘත්තීය පුහුණු ආයතනයක් ද පවතී.

සමස්තයක් ලෙස සලකා බලන විට එක් ශිෂ්‍යයකු සඳහා වන පන්ති කාමර ඉඩකඩ ප්‍රමාණය වර්ග මීටර් 1.1 ක් වන අතර, එය සම්මත අගය වන 0.9 ට වඩා වැඩි අගයක් ගෙන ඇත. එසේවුවද, ධර්මපාල ආදර්ශ විදුහල, වැලිගම සිද්ධාර්ථ ජාතික පාසල හා මුස්ලිම් ප්‍රාථමික විද්‍යාලයේ එක් ශිෂ්‍යයකු සඳහා වන පන්ති කාමර ඉඩකඩ ව.මී. 0.7 ට වඩා අඩු වන අතර, එය සම්මත ප්‍රමාණයට වඩා අඩු අගයක් ගනී.

ඉහත රජයේ පාසල් වලට අමතරව ජාත්‍යන්තර පාසල් 06 ක් නගරය තුළ පිහිටා ඇති අතර, එහි 2016 වර්ෂයේදී මුළු ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව 824 ක් හා ගුරුවරු සංඛ්‍යාව 84 ක් වේ. පිරිවෙන් 02 ක්ද නගරය තුළ පිහිටා ඇති අතර, එහි 2016 වර්ෂයේදී මුළු ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව 88 පමණ වේ. තවද, 1 වසර සිට 11 වසර දක්වා උපකාරක පන්ති 11 ක් හා වෘත්තීය පුහුණු ආයතනයක් ද පිහිටා ඇති අතර, එම ආයතන මගින් නාගරික ප්‍රදේශයට මෙන්ම ඉන් පරිබාහිර ප්‍රදේශවලටද අධ්‍යාපන සේවා සපයනු ලැබේ.

නගරය තුළ පිහිටා ඇති ස්වාභාවික ජලාපවහන මාර්ග කිහිපයකි. ඒවා නම්, පොල්අතුමෝදර ගඟ, කප්පරතොට කලපුව, පොල්කදන් ඇළ අග්‍රබෝධි ඇළ, යාං ඕඩිය ඇළ සහ ගුඩිෂෙඩ් ඇළ යනාදිය වේ. මෙම ප්‍රදේශයේ ජලාපවහනය ක්‍රමවත් කිරීම සඳහා ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ ආධාර මත 1994 වර්ෂයේදී අග්‍රබෝධි ඇළ, යාං ඕඩිය ඇළ සහ ගුඩිෂෙඩ් ඇළ කොන්ක්‍රීට් යොදා සංවර්ධනය කර ඇත. එහෙත් නගරයේ ජලය මේ දක්වා නිසි පරිදි ගලායාමක් සිදුවී නොමැති අතර, ජලය එක්රැස් වීම නිසා නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශයේ මැසි මදුරු උවදුර සහ වෙනත් රෝග බෝ වීමේ අවදානමක් පවතී.

නගරය තුළ ඇති සනීපාරක්ෂක ජල මුද්‍රිත වැසිකිළි ප්‍රමාණය සියයට 99.0 ක් වන අතර, සනීපාරක්ෂක නොවන වැසිකිළි ප්‍රමාණය සියයට 0.6කි. මෙම වැසිකිළිවලට අමතරව නගර සභාව මගින් නඩත්තු කරනු ලබන පොදු වැසිකිළි 08ක් ඇත.

වැලිගම නාගරික ප්‍රදේශය තුළ පහත සඳහන් රාජ්‍ය ආයතන මගින් මහජනතාවට සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීම සම්බන්ධව කටයුතු කරනු ලබයි.

1. වැලිගම දිසා රෝහල
2. ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය.

නගරයේ සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීම අංශ දෙකක් යටතේ සිදුකරනු ලැබේ. එනම් නිවාරණ සේවා අංශය හා ප්‍රතිකාර සේවා අංශය වේ. මෙහිදී රෝග නිවාරණය ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය මගින් පමණක් සිදුකරනු ලැබේ.

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ මුළු ජන සංඛ්‍යාව 76,285 වන අතර, එම ජන සංඛ්‍යාව සඳහා සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීම වෛද්‍ය නිලධාරීන් දෙදෙනෙක්, මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක නිලධාරීන් පස් දෙනෙකු, දත්ත විකිත්සක නිලධාරියකු හා පවුල් සෞඛ්‍ය සේවා නිලධාරීන් 18 දෙනෙකු මගින් සිදුකෙරේ. ඒ අනුව, වැලිගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ පුද්ගලයින් 38,142 ක් සඳහා එක් සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීවරයකු ද පුද්ගලයින් 15,257ක් සඳහා එක් මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරයකු ද පුද්ගලයින් 4238 ක් සඳහා එක් පවුල් සෞඛ්‍ය සේවා නිලධාරීන්යක් ද සේවා සපයනු ලබයි. සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ සම්මත ප්‍රමාණයන්ට අනුව පුද්ගලයින් 8,000 ක් සඳහා එක් සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීවරයකු ද පුද්ගලයින් 6,000 ක් සඳහා එක් මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරයකු ද පුද්ගලයින් 3,000 ක් සඳහා එක් පවුල් සෞඛ්‍ය සේවා නිලධාරීන්යක් ද සේවා සැපයිය යුතුවේ. ඒ අනුව මෙම ප්‍රදේශය සඳහා නිලධාරීන් සම්මත ප්‍රමාණයට අනුව ප්‍රමාණවත් නොවේ.

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ මුළු භූමි ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර් 511.2 ක් වන අතර, ඉන් හෙක්ටයාර් 432.38 ක් හෙවත්, සියයට 84.5 සංවර්ධන කටයුතු සඳහා වෙන්වී ඇත. සමස්ත භූමි ප්‍රමාණයෙන් හෙක්ටයාර් 78.82 ක් හෙවත් සියයට 14.4 ක ප්‍රමාණයක් සංවර්ධනය සඳහා යොදාගත නොහැකි අතර, ඒ සඳහා ප්‍රදේශයේ පවත්නා පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ වන කුඹුරු ඉඩම්, වගුරු බිම් හා ජල මාර්ග ඇතුළත් වන අතර, දැනට සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යොමු වී නොමැති කෘෂිකාර්මික පොල් ඉඩම්, කුරුඳු ඉඩම් හා හිස් ඉඩම් අයත් වේ. වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය තුළ සංවර්ධනය සඳහා යොදාගත හැකි ඉඩම් හෙක්ටයාර් 46.86 ක් හෙවත් සියයට 9.2 ක් පවතින අතර, වගා නොකරන කුඹුරු ඉඩම් හෙක්ටයාර් 16.9 ක් හෙවත් සියයට 3.3 ක් පවතී.

වැලිගම නගර සභාවේ සංවර්ධන අංශයෙන් ලබාගන්නා ලද දත්ත අනුව නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ සෂ අපද්‍රව්‍ය එක්රැස් කිරීම වැලිගම නගර සභාව මගින් සිදුකරනු ලැබේ. ප්‍රදේශය තුළ දිනකට එකතු වන කැළි කසල ප්‍රමාණය ටොන් 15 ක් පමණ වේ. එම ප්‍රමාණය පොදු වෙළඳපොළ, වානිජ ආයතන, කර්මාන්ත ශාලා, දිසා රෝහල හා නිවාස යන ස්ථාන වලින් බැහැර කරනු ලබන සෂ අපද්‍රව්‍ය වලින් යුක්ත වේ. එම ආයතනවලින් එකතු වන සෂ අපද්‍රව්‍යයන්හි දිරාපත් වන හා දිරාපත් නොවන ද්‍රව්‍යයන්ගේ සංයුතිය පහත වගු අංක 03 පරිදි වේ.

වගු අංක 03 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය : සඹ අපද්‍රව්‍ය සංයුතිය - 2016

සංයුතිය	ප්‍රතිශතය %
දිරාපත් වන ශාක සහ සත්ත්ව කොටස්	80.0
දිරාපත් නොවන ද්‍රව්‍ය	10.0
කිසියම් දෙයකට යොදාගත නොහැකි ද්‍රව්‍ය	10.0
එකතුව	100.0

මූලාශ්‍රය : වැලිගම නගර සභාව, සංවර්ධන අංශය - 2016

ඉහත වගුවට අනුව නගරය තුළ ජනනය වන කැළි කසලවලින් ඉහල ප්‍රතිශතයක් අන්තර්ගතව පවතින්නේ දිරාපත් වන ශාක හා සත්ත්ව කොටස් වේ. එම ප්‍රමාණය සියයට 85 කි. නගර සභාව මගින් එක්රැස් කරනු ලබන සඹ අපද්‍රව්‍යයන්ගේ දිරාපත් වන ද්‍රව්‍ය තෝරා, කප්පරතොට ප්‍රදේශයේ පිහිටි අක්කර 17 ක් වන නගර සභාව සතු භූමිය තුළ සඹ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. මෙමගින් නගර සභාවට අමතර ආදායමක් උපයා ගන්නා අතරම නගර අලංකරණයට හා සනීපාරක්ෂාව සඳහා ද ඉවහල් වී ඇත.

සඹ අපද්‍රව්‍යයන්ගේ දිරාපත් නොවන ද්‍රව්‍යයන්ගේ ප්‍රතිශතය සියයට 80 කි. ඒවායේ ඇති ප්ලාස්ටික්, වීදුරු වැනි ද්‍රව්‍ය අලෙවි කිරීම සිදුකරන අතර, ඉතිරි වන කොටස් ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කරනු ලබයි. ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ නොහැකි සියයට 5 ක පමණ ප්‍රමාණයක් බහාලුම් ස්ථානයක් සඳහා යොමු කළ යුතු වුවද, ස්ථිර බහාලුම් ස්ථානයක් නොමැති බව වැලිගම නගර සභාව මගින් ලබා ගන්නා ලද දත්ත අනුව වාර්තා වී ඇත.

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ පාරිසරික සෞන්දර්ය වැඩි කරනු ලබන ප්‍රධාන භූලක්ෂණය වන්නේ මුහුදු බොක්කකින් සමන්විත වෙරළ තීරයක් හා නැගෙනහිර මායිම ඔස්සේ ගලා බසිනා පොල්අතු මෝදර ගඟාව වේ.

ප්‍රදේශයේ මධ්‍ය වාර්ෂික වර්ෂාපතනය මිලි මීටර් 1800- 2500 වන අතර, සාමාන්‍ය මධ්‍ය වාර්ෂික උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් අංශක 23- 25ක් අතර වේ. ප්‍රදේශය සඳහා වර්ෂාපතනය ලැබෙන මූලික ප්‍රභවය වන්නේ නිරිතදිග මෝසම් හා අන්තර් මෝසම් වර්ෂාපතනයයි. භූ විෂමතාවය සලකා බලන විට මුළු භූමිය තැනිතලා ස්වභාවයක් ගන්නා අතර, ප්‍රදේශයේ සාමාන්‍ය උස මීටර් 0 - 5 ත් අතර අගයක් ගනී. මෙම ප්‍රදේශයේ උපරිම උස මුහුදු මට්ටමේ සිට මීටර් 25 ක් පමණ වේ. උපරිම උස වලාන ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ පිහිටි රෝහල් භූමිය ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය හා කප්පරතොට ප්‍රදේශයේ පිහිටි කඳු මුදුන් තුන හැඳින්විය හැකිය.

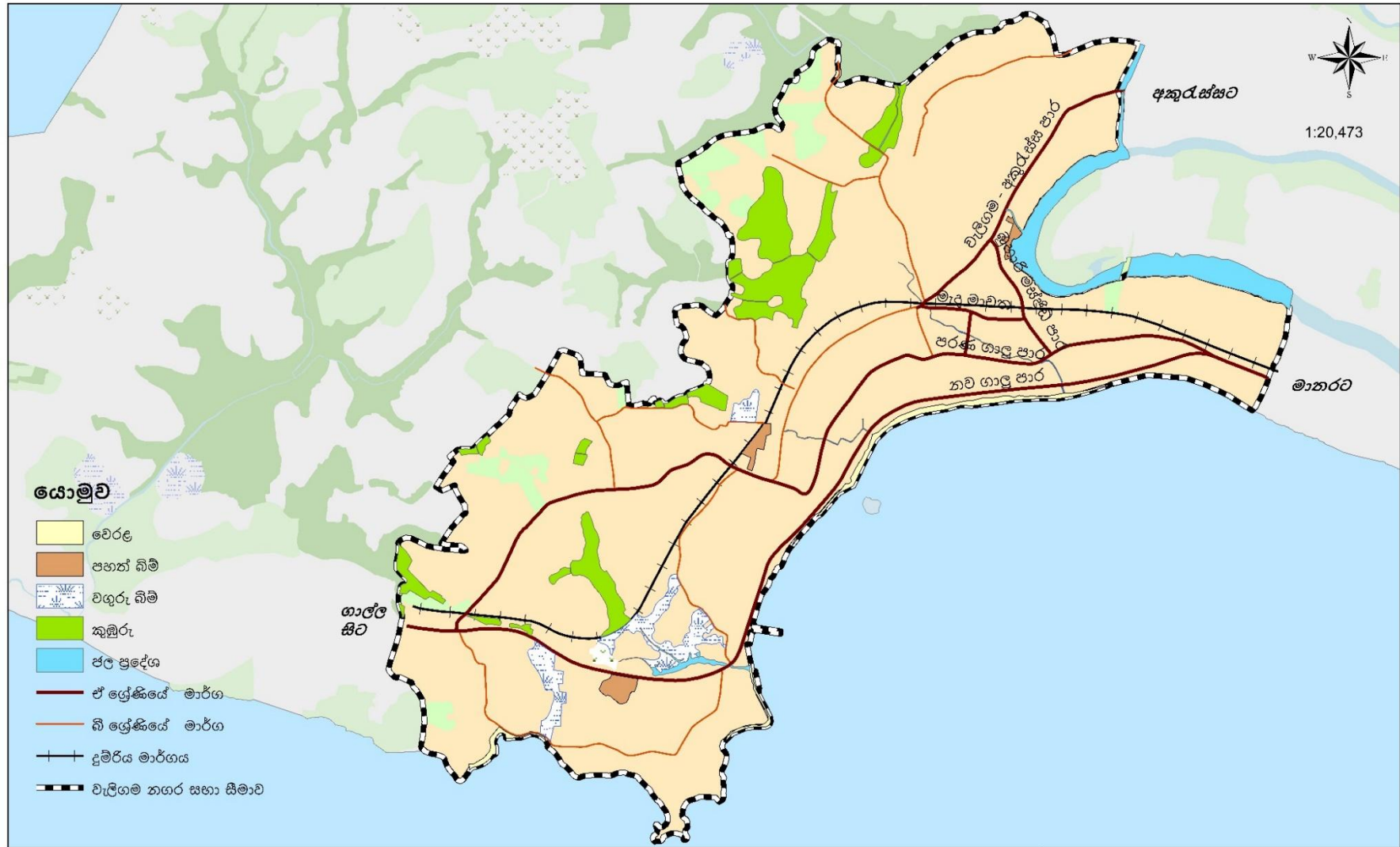

ප්‍රදේශයේ සාමාන්‍ය උස මට්ටම් වන මීටර් 0-5 අතර ප්‍රදේශයේ සමස්ත භූමි ප්‍රමාණයෙන් 95% පමණ පිහිටා ඇති අතර, පරණ කඩේ,ගල් බොක්ක, පැලෑන බටහිර ග්‍රාම නිලධාරී වසම් මීටර් 0 – 1.5 ත් අතර පිහිටා ඇත. සිතියම් අංක 04 හි දැක්වෙන පරිදි, වැලිගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ පිහිටා ඇති පාරිසරික වශයෙන් සංවේදී ප්‍රදේශ පහත දක්වා ඇත.

- ❖ මුහුදු බොක්කකින් සමන්විත කි.මී. 3ක දිගින් යුත් වෙරළ තීරය
- ❖ මුහුදු දූපත්
- ❖ මුහුදු තුඩු සහ ගල්පර
- ❖ කප්පරතොට කලපුව හා ඒ ආශ්‍රිත කඩොලාන පරිසර පද්ධතිය.
- ❖ පොල්අතුමෝදර ගංගාව හා පරිසර පද්ධතිය. (පරිනත අවස්ථාව)
- ❖ ස්වභාවික ඇළ මාර්ග
- ❖ පහත් බිම් හා කුඹුරු ඉඩම්

සිතියම් අංක 04 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ 2018

<p>වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ 2018</p>	<p>මූලාශ්‍රය : නා. සං. අ. මාතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය</p>	 <p>නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය 2018 මැයි</p>
--	---	--

<p>නා. සං. අ. මාතර</p>	<p>වැලිගම නාගරික සංවර්ධන සැලැස්ම (2017 - 2030)</p>	<p>සකස් කළේ : ජී. එල්. සුමනසේකර පී. ඩී. ඩී. ජීවන්දර</p>
------------------------	--	---

2.3 සැලසුම් ප්‍රදේශය නිර්ණය කිරීම

අධ්‍යයන ප්‍රදේශය සැලකා බලා සැලසුම් ප්‍රදේශයෙහි සැලසුම් සීමා නිර්ණය කිරීමේදී පහත අංශ 03 පදනම් කරගෙන වැලිගම සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කරන ලදී.

1. ක්‍රියාකාරීත්ව ප්‍රදේශය

වැලිගම නාගරික ප්‍රදේශය විභවතා වලින් පරිපූර්ණ වූ එකිනෙකට වෙනස් වූ භාවිතා සඳහා යෙදවී ඇති නගරයකි. නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශය වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය තුළ පිහිටා ඇති අතර, නගරයේ දකුණු මායිමේ පිහිටා ඇති වෙරළ කලාපය තුළ සංචාරක හා ධීවර කර්මාන්ත ස්ථානගත වී ඇත. එලෙසම නගරයේ නැගෙනහිර මායිම දෙසින් ගලා බසින පොල්අතුමෝදර ගඟ සංචාරක කර්මාන්තයට මනා ප්‍රවේශකත්වයක් සපයයි. නගරය පුරා ව්‍යාප්තව ඇති මාර්ග ජාලය තුළින් නගරයේ වැසියන්ට හා දෛනික සංසරණ ජනතාවට මනා ප්‍රවේශකත්වයක් සපයනු ලබයි. දෛනික අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා පැමිණෙන ජනතාවගෙන් 90% ක පමණ ප්‍රමාණයක් වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය හා ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ වාසය කරන බව හඳුනාගන්නා ලදී. මේ වන විට වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය තුළ ජන සනත්වය හා නිවාස සනත්වය ඉහළ අගයක් ගන්නා අතර, අපරව්‍යුහ පහසුකම් විශාල ප්‍රමාණයක් ඒකරාශී වී ඇති අතර, ඉහළ ඉඩම් වටිනාකමක් දක්නට ලැබේ. නගර සභා බල ප්‍රදේශයෙන් ඔබ්බට වන්නට ජන සනත්වයේ හා අපරව්‍යුහ පහසුකම්වල ව්‍යාප්තියේ ක්‍රමික අඩුවීමක් දක්නට ඇති අතර, ඉඩම් වටිනාකම් ද ක්‍රමයෙන් අඩු වී ඇත.

2. භූගෝලීය ලක්ෂණ

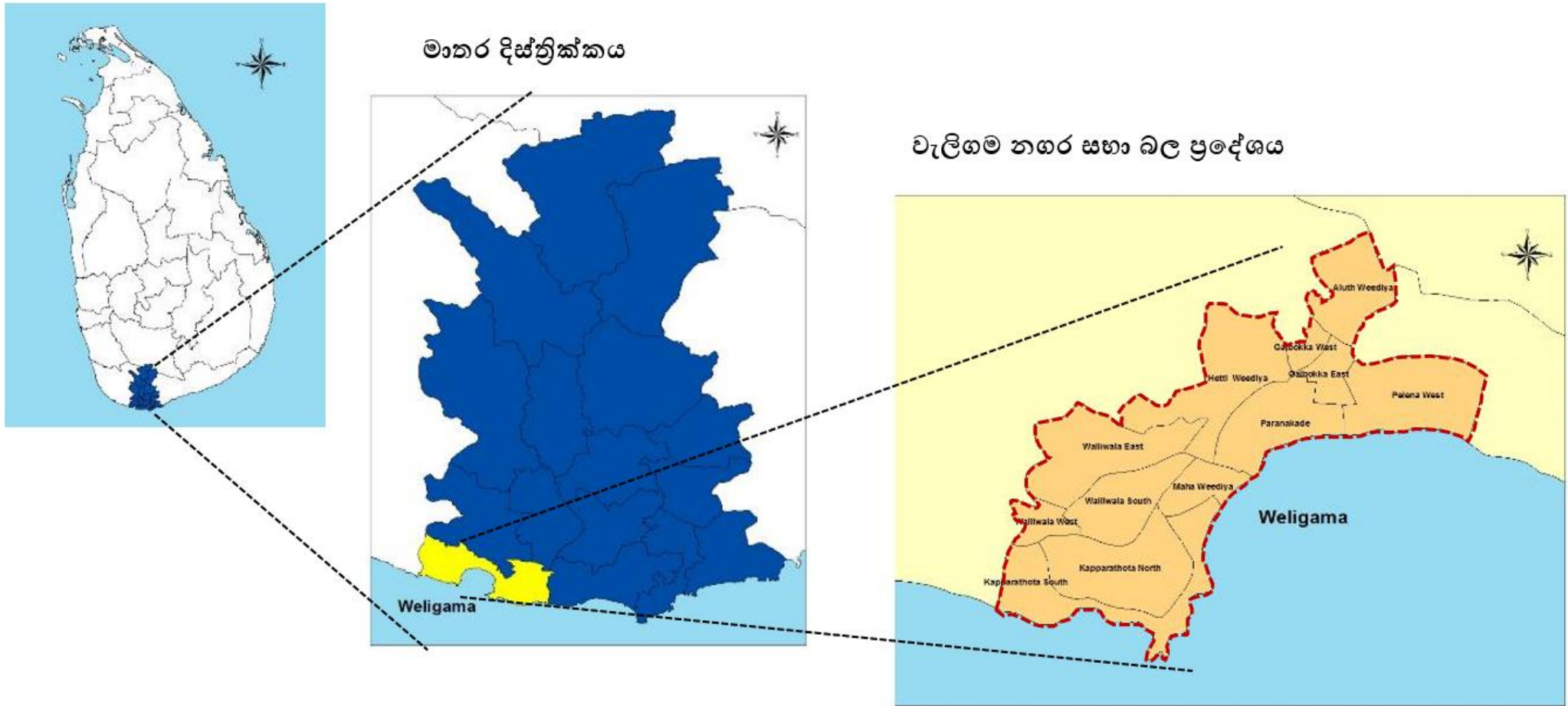
වැලිගම නගරය වැලිගම බොක්ක, පොල්අතුමෝදර ගඟ, කප්පරතොට කලපුව සහ වැසි ජලය ගලායාම සඳහා ස්වභාවිකව නිර්මාණය වූ ඇළ මාර්ග පද්ධතියක් සහිතව නිර්මාණය වී ඇත. මෙම ස්වභාවික පිහිටීම පාදක කර ගනිමින් නගර වැසියන්ගේ ජනාවාස නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශය කේන්ද්‍ර කරගෙන ව්‍යාප්ත වී ඇත.

3. පරිපාලන මායිම්

වැලිගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය, වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය හා වැලිගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ කොටසක් ඒකාබද්ධවීමෙන් සැකසී ඇත. දැනට නාගරික ප්‍රදේශයේ පවත්නා සංවර්ධනය සැලකිල්ලට ගෙන මහා මාතර සංවර්ධන සැලැස්ම යටතේ ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා සංවර්ධන සැලැස්මක් සකස් කිරීමේ කටයුතු ආරම්භ කර ඇති බැවින් ද දැනට පවත්නා නගර සභා බල ප්‍රදේශයම, සිතියම් අංක 05 හි දැක්වෙන පරිදි මෙම සංවර්ධන සැලැස්මේ සංවර්ධන ප්‍රදේශය ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

සිතියම් අංක 05 : පරිපාලන මායිම

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

3.0 සංවර්ධන සැලැස්මක අවශ්‍යතාවය

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වන සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කරනු ලැබුයේ නගරයේ පවතින විභවතා කාර්යක්ෂම ලෙස භාවිතයට ගනිමින් දැනට පැන නැඟී ඇති ගැටළු මහහරවා ගනිමින් සැලසුම්ගත සංවර්ධනයකට යොමු කිරීම සඳහාය. වැලිගම නගරය වෙරළ කලාපීය පාරිසරික සංවේදී කලාපයක් තුළ පිහිටා ඇති විශේෂ ආර්ථික වටිනාකමක් සහිත ප්‍රදේශයකි. සංචාරක ආකර්ශනයක් ඇති කි.මී. 2.5 ක පමණ දිග වෙරළ තීරයකට හිමිකම් කියන මෙම නගරය අතීතයේ සිට පැවත එන රිටිපන්ත ධීවර කර්මාන්තයට ඉතා ප්‍රසිද්ධියක් උසුලනු ලබයි. වර්තමානය වන විට දියමත ලිස්සායාමේ ක්‍රීඩාව (සර්ෆින් ක්‍රීඩාව) සඳහා දෙස් විදෙස් සංචාරකයින්ගේ ආකර්ශනය ඇති සාගරය පැවතීමත්, කොළඹ - මාතර ප්‍රධාන මාර්ගය, කොළඹ - මාතර දුම්රිය මාර්ගය හා දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය ඔස්සේ ඉහල ප්‍රවේශකත්වයක් පැවතීමත් ඓතිහාසික වශයෙන් වැදගත් වන ගෘහ නිර්මාණාත්මක වැදගත්කමක් ඇති ගොඩනැගිලි පැවතීමත් වැලිගම නගරයට ඇති විභවතා ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

ඉහල විභවතාවයක් පවතින වැලිගම නගරය සඳහා වාර්ෂිකව පැමිණෙන දෙස් විදෙස් සංචාරකයින්ගේ ප්‍රමාණය වැඩි වෙමින් පවතී. එහෙත් මෙම නාගරික ප්‍රදේශයට පැමිණෙන ජනතාවට ප්‍රශස්ථ සේවාවක් සලසාදීම සඳහා අවශ්‍ය අපරව්‍යුහ පහසුකම් ක්‍රමවත් ලෙස සංවර්ධනය කර නොමැත. ප්‍රදේශයේ ස්වභාවිකව ජලය බැසනොයාම නිසා කාණු තුළ ජලය එක්රැස්වීම, ඩෙංගු, පාවනය වැනි රෝග බෝ වීමට හේතුවන අතර, නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශයේ අධික දුර්ගන්දයක් ඇතිකිරීමට හේතු වී ඇත. එමෙන්ම වැලිගම නාගරික ප්‍රදේශය සඳහා අපජලය හා මලාපවහනය පිරිපහදු පද්ධතියක් නොමැතිකම හේතුවෙන් වර්ෂා කාලයේදී මෙම ප්‍රදේශයේ පවතින සමහර වැසිකිලි උතුරා යාම නිසා සෞඛ්‍ය ගැටළු මතු වී ඇත. මෙම අපිරිසිදු ජලය පොල්අතුමෝදර ගහට හා සංචාරක ආකර්ශනයක් සහිත වැලිගම වෙරළ තීරයට එක්වීමෙන් මුහුදු ජලය දූෂණය වීමේ තර්ජනයක් ඇතිවී ඇත. යෝග්‍යතා සිතියමට අනුව වැලිගම නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශය සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යෝග්‍ය ප්‍රදේශයක් වුවද, එහි පවතින භූමියේ ස්වභාවය අනුව ජලය රඳා පැවතීම හේතුවෙන් ඩෙංගු බරවා වැනි රෝග බෝවීමේ අවදානමක් පවතී. නගර සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කිරීම සඳහා සිදුකරන ලද ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ වලදී පහත සඳහන් ගැටළු හඳුනාගන්නා ලදී.

1. පහසුවෙන් ජලය බැස යාම සඳහා මතුපිට කාණු පද්ධතිය සහ ඇළ මාර්ග සංවර්ධනය කර තිබුණද නිසි පරිදි නඩත්තු නොකිරීම හේතුවෙන් පහත අංක 05, 06 ඡායාරූප මගින් පෙන්වා ඇති පරිදි ස්වාභාවික ජලය බැසයාම අවහිර වී ඇත.

උදා:- යාංඕඩය ඇළ, අග්‍ර බෝධි ඇළ, ගුඩිෂෙඩි ඇළ

ඡායාරූප 05 : යාංඕඩය ඇළ

ඡායාරූප 06 : අඟුබෝඩි ඇළ

2. පහත අංක 07, 08, 09, 10 ඡායාරූපයන්ගෙන් පෙන්වා ඇති පරිදි නගර මධ්‍යයේ පවතින වාණිජ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යොදාගත හැකි ඉහල වාණිජ වටිනාකමක් ඇති භූමි භාග ඌණ භාවිතයේ පැවතීම.

ඡායාරූප 07. සමුපකාර දෙපාර්තමේන්තුවට

ඡායාරූප 08. දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් භූමිය අයත් භූමිය

ඡායාරූප 09. පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියට අයත් භූමිය

ඡායාරූප 10. මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියට අයත් භූමිය

3. වැලිගම නගර සභාව විසින් සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය සඳහා ඉහළ පෙළ විවිධත්වයකින් යුක්ත කජ්ජරතොට කලපුව සහ ඒ ආශ්‍රිත පිහිටි වගුරු බිම් ප්‍රදේශය යොදා ගෙන ඇත. කජ්ජරතොට කලපුව වැලිගම නාගරික ප්‍රදේශයේ පරිසර ආකර්ශනයක් සහිත, ගංවතුර පාලනය හා නගරයේ ජලය බැසයාම සඳහා පිහිටි ඉතාම වැදගත් පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශයක් වේ. නමුත් ඡායාරූප අංක 11 සහ 12 හි දැක්වෙන පරිදි වැලිගම නගර සභාව මගින් එම කලපු ප්‍රදේශයෙන් විශාල ප්‍රමාණයක සන අපද්‍රව්‍ය ගොඩගසා ඇති අතර, ඒ තුළින් අවට ප්‍රදේශයේ ජීවත් වන ජනතාවට හා කජ්ජරතොට කලපුව ආශ්‍රිතව පවත්නා පරිසර පද්ධතියට තර්ජනයක් එල්ල වී ඇත.

ඡායාරූප 11. කජ්ජරතොට කලපුව

ඡායාරූප 12. ඝන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කල භූමිය

4. වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ රථවාහන ගමනාගමනය සඳහා මාර්ග ඡාලයක් පැවතියද, පහත ඡායාරූප අංක 13 හි දැක්වෙන පරිදි කාර්ය බහුල වෙලාවන් තුළදී නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශයේ අධික රථවාහන තදබදයක් පැවතීම. හෙට්ටිවීදිය, වැලිගම - අකුරැස්ස මාර්ගය, චජිරඤාන මාවත, පරණ ගාලු පාර උදාහරණ ලෙස දැක්විය හැකිය.

ඡායාරූප 13. හෙට්ටිවීදිය

5. වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා ජලය සපයන ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය පොල්අතුමෝදර ගඟ වේ. ජල සම්පාදන හා ජලාපවාහන මණ්ඩලය මඟින් ලබාගන්නා ලද තොරතුරු වලට අනුව දැනට මෙම ප්‍රදේශයේ ඉල්ලුමට සරිලන ලෙස ජලය සැපයීම සිදුනොකරන අතර, නගර සීමාව තුළ ජල පීඩනයද ප්‍රමාණවත් නොවේ. ඒ අනුව, දැනට පවත්නා ජල ධාරිතාවය ප්‍රමාණවත් නොවීම නාගරික ජනතාවයට මුහුණපෑමට සිදුව ඇති ප්‍රධාන ගැටළුවකි.

6. වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය තුළ පාසල් 09 ක් පිහිටා ඇති අතර, ඉන් 05ක් කණිෂ්ඨ විදුහල් වේ. නගරයේ තිබෙන පාසල් 09න් පාසල් 07ක් සඳහා ක්‍රීඩා පිටි පහසුකම් නොමැති අතර, පාසල් 02ක් සඳහා පමණක් ක්‍රීඩා පිටි පහසුකම් තිබුණද එම ක්‍රීඩා පිටි ප්‍රමාණවත් නොවේ. මීට අමතරව 2017.12.19 දින පැවති පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීමේදී පහත සඳහන් ගැටළු හඳුනාගන්නා ලදී.

- සංචාරක ආකර්ශනයක් සහිත ප්‍රදේශ විධිමත් පරිදි කළමනාකරණය නොකිරීම.
- සංචාරක උපදේශන සේවාවක් නොමැතිවීම.
- සංචාරකයන්ට අවශ්‍ය අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය නොවීම.
- පවත්නා පාරිසරික සංචාරක ප්‍රදේශ සුදුසු පරිදි සංචාරක කටයුතු සඳහා යොදා නොගැනීම.
- සනීපාරක්ෂක පහසුකම් විධිමත් පරිදි සපයා නොමැතිවීම.

ඉහත කරුණු සියල්ල සලකා බැලීමේදී වැලිගම නාගරික ප්‍රදේශයේ දැනට පවතින විභවතා ප්‍රශස්ථ භාවිතයට යොමුකිරීම හා ප්‍රදේශයේ පවතින ගැටළු අවම කිරීම හා නගරයේ සංවර්ධනයට ඇති අවහිරතා ඉවත් කොට දකුණුලක පිබිඳෙන හොඳම සංචාරක පාරාදීපය ලෙස සැලසුම්ගත සංවර්ධනයකට යොමුකිරීම සඳහා සංවර්ධන සැලැස්මක් සකස් කළ යුතුව ඇත.

වැලිගම නාගරික ප්‍රදේශයේ වෙසෙන ජනගහනයෙන් 28% ක් පමණ ධීවර කටයුතු සඳහාත් 25% ක් පමණ සංචාරක කටයුතු සඳහාත් යොදවා ඇත. එහෙත් මෙම ජනතාව වෙත ධීවර හා සංචාරක කර්මාන්තය ප්‍රශස්ථ භාවිතයට යොමු කිරීම සඳහා ලැබිය යුතු තාක්ෂණික ඥාණය මේ දක්වා ලැබී නොමැතිවීම හේතුවෙන් නුපුහුණු ශ්‍රමිකයන් බවට පත්වී ඇත. මෙය ප්‍රදේශයේ ආර්ථිකයට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපාන සාධකයන් වන අතර, සංචාරක කටයුතු පවතින කාලයේදී පමණක් ධීවර ක්ෂේත්‍රයේ රැකියා නියුතු බොහෝ පිරිසක් සංචාරක කටයුතු වලට ප්‍රවේශවීමේ නැමියාවක් දක්නට ඇත.

ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් නිකුත් කරන ලද 2011 ජන හා නිවාස සංගණන වාර්තාවට අනුව වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ වයස අවුරුදු 15 -44 අතර ජන සංඛ්‍යාව 10269 ක් වන අතර, එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස 46.4 කි. ඉන් පුරුෂ ජන සංඛ්‍යාව 4929 ක් (45.9%) වන අතර ස්ත්‍රී ජන සංඛ්‍යාව 5340 (46.8%) ක් වේ. මෙම ජන සංඛ්‍යාවෙන් වෘත්තීය පුහුණු සඳහා

මෙන්ම තෘතීක අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා යොමු වී නොමැති කොටස ඒ සඳහා යොමු කිරීම තුළින් ප්‍රදේශයේ පුහුණු ශ්‍රමිකයන් ප්‍රමාණය වැඩිකර ගත හැකි අතර, ආර්ථික වර්ධනය සඳහා ඉහළ දායකත්වයක් සැපයිය හැක.

ඉහත හඳුනාගන්නා ලද ගැටළු වැලිගම නගරයේ අනාගත සංවර්ධනය කෙරෙහි ප්‍රබල බලපෑමක් ඇතිකිරීමට ඉවහල් වන අතර, එමඟින් ඇතිවන අවිධිමත් සංවර්ධනය නගරයේ ආර්ථික පසුබෑමකට ලක්වීමට හේතු වේ. එබැවින් එම ගැටළු නිරාකරණය කර ගැනීම සඳහාත් වැලිගම නාගරික ප්‍රදේශයේ ජීවත් වන ජනතාවගේ ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීම සහ නගරයට පැමිණෙන දෙස් විදෙස් සංචාරකයින් සඳහා සියළු පහසුකම් ලබාදීම සඳහාත් මෙම සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කරනු ලබන අතර, එමඟින් වැලිගම නගරය සංචාරක පාරාදීපයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට යෝජිතය.

දෙවන කොටස

අමාත්‍යතුමාගේ අනුමැතිය

ගැසට් නිවේදනය

4.0 සංවර්ධන සැලසුම් රාමුව

4.1 දැක්ම

“දකුණු ලක පිබිදෙන සමුද්‍ර වංකිය සංචාරක පාරාදීපය”(The Blooming Tourism Bay City in Down South)

4.2 දැක්මේ ප්‍රකාශය

සමුද්‍ර වංකිය

වැලිගම බොක්ක ආශ්‍රිතව පිහිටා ඇති වලයාකාර පිහිටීම වැලිගම නගරයේ සංවර්ධනයට පාදක වී ඇත. වැලිගම නගරයේ කුමන ස්ථානයක සිටියද පහසුවෙන් මුහුද දර්ශනය කිරීමේ හැකියාව පවතින අතර, කිලෝ මීටර් 2.5 ක් දිග පුළුල් වෙරළ තීරය හා නොගැඹුරු මුහුද සංචාරක කර්මාන්තයට තෝතැන්නක් සේම ගැඹුරු මුහුදු ධීවර කර්මාන්තය සඳහා ඉතාමත් උචිත ප්‍රදේශය ලෙස හඳුනාගත හැක. තවද, නොගැඹුරු මුහුදු ධීවර යාත්‍රා වලට ආරක්ෂාව සපයනු ලබන බැවින් වෙරළ කලාපය සංචාරක කටයුතු වලට මෙන්ම ධීවර කටයුතු සඳහා ද යොදාගෙන ඇති බව සිදුකරන ලද ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ වලදී අනාවරණය විය. ඒ අනුව, වැලිගම වෙරළ තීරයේ පවතින පුළුල් බව හා නොගැඹුරු මුහුද සහිත වක්‍ර ස්වභාවය සංචාරක හා ධීවර කටයුතු සඳහා මනා ප්‍රවේශකත්වයක් සපයනු ලබයි. නගරයේ ස්වභාවික ජලය ගලායාම සඳහා සකස් වී ඇති ඇළ මාර්ග පද්ධතිය සහ කාණු ගංවතුර වැනි ස්වභාවික විපත් අවම කිරීමට හේතු වී ඇත. මෙම වැලිගම බොක්කේ පිහිටීමට සමගාමීව නිර්මාණය වී ඇති ස්වභාවික ජල මාර්ග පද්ධතිය අංක 01 රූප සටහන මඟින් පෙන්නුම් කෙරේ.

රූප සටහන 01 - වැලිගම බොක්ක සහ ජල මාර්ග පද්ධතියේ පිහිටීම

මූලාශ්‍රය : නා.සං.අ., මාතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය.

මූලාශ්‍රය : අන්තර් ජාලය

සංචාරක පාරාදීපය

ස්වභාවික සම්පත් සහ ජලජ සම්පත් වලින් සපිරි වැලිගම නගරය සංචාරක හා ධීවර කර්මාන්තය සඳහා ඉහළ විභවතාවයක් පෙන්වුම් කරනු ලබයි. වැලිගම බොක්ක ආශ්‍රිතව පිහිටා ඇති වලයාකාර පිහිටීම සහ නොගැඹුරු මුහුදු රළ මත ලිස්සායාමේ ක්‍රීඩාව පුහුණු වීම සඳහා මනා ප්‍රවේශකත්වයක් සපයනු ලබයි. කිලෝ මීටර් 2.5 ක් දිග වෙරළ තීරය හා ස්වභාවික ජෛව විවිධත්වයෙන් යුත් පරිසර පද්ධතීන් වැලිගම නගරයේ සංචාරක කර්මාන්තය සංවර්ධනය වීම සඳහා මනා ප්‍රවේශකත්වයක් සපයනු ලබයි.

දැනට පවත්නා ධීවර සහ සංචාරක කර්මාන්තය විරස්තායි සංවර්ධනයකට යොමුකිරීම තුළින් වසර 2030 වන විට වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය සංචාරකයින් සඳහා සියළු පහසුකම් වලින් සපිරි සංචාරක පුරවරයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමත්, දේශීය ආදායම ඉහළ නැංවීමත් අරමුණු කරගෙන වැලිගම නගරය “සුරක්ෂිත වටපිටාවක් තුළින් පිබිඳෙන සෞඳුරු සංචාරක පාරාදීපය” ලෙස සංවර්ධනය මෙම සංවර්ධන සැලැස්ම තුළින් අපේක්ෂා කෙරේ. ඒ අනුව, පහත කරුණු කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කර මෙම සංවර්ධන සැලැස්ම සකසා ඇත.

- සුරක්ෂිත වටපිටාව - සාමාජීය හා පාරිසරික වශයෙන් තිරසර බව ඇති කිරීම.
- පිබිඳෙන - භෞතික, ආර්ථික, සාමාජීය හා පාරිසරික අංශවල අඛණ්ඩ වර්ධනය
- සෞඳුරු - භෞතික, සාමාජීය, සංස්කෘතික ලක්ෂණ විද්‍යාමාන වන පරිදි භූදර්ශනය කිරීම.
- සංචාරක පාරාදීපය - සංචාරකයින් සඳහා සියළු පහසුකම් වලින් සපිරි පුරවරය.

4.3 අරමුණු

1. වැලිගම බොක්ක පදනම් කරගත් සංචාරක නගරය
2. නාගරික ආර්ථිකයට ඉවහල් වන ධීවර කර්මාන්තයක්
3. දර්ශනීය වටපිටාවකින් යුත් සුව පහසු නගරයක්

4.4 පරමාර්ථ

01. වැලිගම බොක්ක පදනම් කරගත් සංචාරක නගරය

- 1.1 වසර 2030 වන විට ලංකාවට පැමිණෙන විදේශීය සංචාරකයින්ගෙන් 5% ක් “රළ මත ලිස්සා යාමේ ක්‍රීඩාව” සඳහා ආකර්ශනය කරගැනීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැලසීම.

- 1.2 2030 වන විට හඳුනාගත් පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශවල සංවේදීතාවය හා ස්වභාවික සෞන්දර්ය ආරක්ෂා කරගනිමින්, සංචාරක ආකර්ශනයක් සහිත ප්‍රදේශ බවට පත් කරගැනීම.
- 1.3 වසර 2030 වන විට සංචාරක කර්මාන්තය ආශ්‍රිත සෘජු හා වක්‍ර රැකියා 5,000 ක් බිහිකිරීම සඳහා අවශ්‍ය සියළු පහසුකම් සැපයීමට සුදුසු ඉඩම් හඳුනාගැනීම.

02. නාගරික ආර්ථිකයට ඉවහල් වන ධීවර කර්මාන්තයක්

- 2.1 2030 වන විට ධීවර ක්ෂේත්‍රයේ රැකියා 3000 දක්වා ඉහළ නැංවීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැලැස්ම.
- 2.2 2030 වන විට ධීවර කර්මාන්තයේ පුහුණු ශ්‍රමිකයින් 50% දක්වා වර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැලැස්ම.

03. දර්ශනීය වටපිටාවකින් යුත් සුව පහසු නගරයක්

- 3.1 2025 වන විට නගර මධ්‍යයේ හඳුනාගත් ජලාපවහන පද්ධතිය හා මාර්ග පද්ධතිය දියුණු කිරීම.
- 3.2 2025 වන විට කි.මී. 2.8 ක් වන වෙරළ තීරය විවේක හා විනෝද කටයුතු සඳහා විවෘත කිරීම.

5.0 ශ.දු.අ.ත. විශ්ලේෂණය හා දත්ත විශ්ලේෂණයේ සාරාංශය

අරමුණ 01 : වැලිගම බොක්ක පදනම් කරගත් සංචාරක නගරය

<p>ශක්තීන්</p> <ul style="list-style-type: none"> • නගරයේ ස්වාභාවික පිහිටීම • සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය මඟින් හඳුනාගත් ඉතා ජනප්‍රිය සංචාරක ගමන් මාර්ගයේ පිහිටා තිබීම. • මැරියට්, කේප් රිසෝට්, බේ රිසෝට් වැනි ප්‍රසිද්ධ හෝටල් පිහිටා තිබීම. • සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යොදාගත හැකි රජයේ සහ පුද්ගලික අංශයේ හිස් ඉඩම් 12.8% පැවතීම. • ජීවිතාරක්ෂක බලකායක් වෙරළ කලාපය ආශ්‍රිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම. 	<h1>ශ</h1>	<h1>ඌ</h1>	<p>දුර්වලතා</p> <ul style="list-style-type: none"> • වෙරළ තීරය අපිරිසිදු ස්වභාවයෙන් යුක්ත වීම. • රළ මත ලිස්සායාමේ කිරීඩාව සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් හා සුදුසුකම්ලත් පුහුණුකරුවන් නොමැතිවීම.
<p>අවස්ථා</p> <ul style="list-style-type: none"> • සංචාරකයින් මෙරටට පැමිණීමේ ක්‍රමික වර්ධනය. • සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය මඟින් සකස් කරන ලද 2017 – 2030 උපාය මාර්ගික සංචාරක සංවර්ධන සැලසුම මඟින් අනාගත සංචාරක විභවතාවයක් සහිත ප්‍රදේශයක් ලෙස හඳුනාගැනීම. • වැලිගම නාගරික සංවර්ධන ප්‍රදේශය ආශ්‍රිතව ස්වභාවික ආකර්ශනයකින් හා ජෛව විවිධත්වයකින් යුත් ප්‍රදේශ පැවතීම. • මිරිස්ස ධීවර වරාය මඟින් දෙස් විදෙස් සංචාරකයින් සඳහා නිල් තල්මසුන් නැරඹීමට පහසුකම් සැපයීම. 	<h1>අ</h1>	<h1>ත</h1>	<p>තර්ජන</p> <ul style="list-style-type: none"> • වැලිගම නගරයට ආසන්නව පිහිටි මිරිස්ස, උණවටුන, පොල්හේන වැනි සංචාරක ප්‍රදේශයන් පැවතීම.

අරමුණ 01 : වැලිගම බොක්ක පදනම් කරගත් සංචාරක නගරය

ගක්කිත්

1. වැලිගම නගර සහා බල ප්‍රදේශයේ ස්වාභාවික පිහිටීම.

සිතියම් අංක 06 : වැලිගම නගරයේ ස්වාභාවික පිහිටීම

මූලාශ්‍රය : අන්තර්ජාලය

සිතියම් අංක 06 හි දක්වා ඇති පරිදි, වැලිගම බොක්ක ආශ්‍රිතව පිහිටා ඇති වැලිගම නගරය පාරිසරික වැදගත්කමක් ඇති කිලෝ මීටර් 2.5 ක් පමණ දිග වෙරළ තීරයකින් යුක්ත වන අතර, වෙරළාශ්‍රිත පරිසර පද්ධතීන් සහිත රාක්ෂමුණ, ගංඳුව වැනි දූපත් වලින් සමන්විත වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ තීරයන් අතුරින් සර්ඟින් ක්‍රීඩාවට වඩාත්ම උචිත රළ සහිත වෙරළ තීරයක් ලෙස වැලිගම වෙරළ තීරය ප්‍රසිද්ධියක් උසුලයි. දැනට පැළෑටි වෙරළ තීරය සහ මිදිගම වෙරළ තීරය රළ මත ලිස්සායාමේ ක්‍රීඩාව සඳහා යොදාගනු ලබන අතර, ඡායාරූප අංක 14 හි පෙන්වා ඇති පැළෑටි ප්‍රදේශයට වැඩි විදෙස් සංචාරකයින් ප්‍රමාණයක් පැමිණෙන බව ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ වලදී අනාවරණය විය.

ඡායාරූප අංක 14 : පැළෑන් මුහුදු තීරය

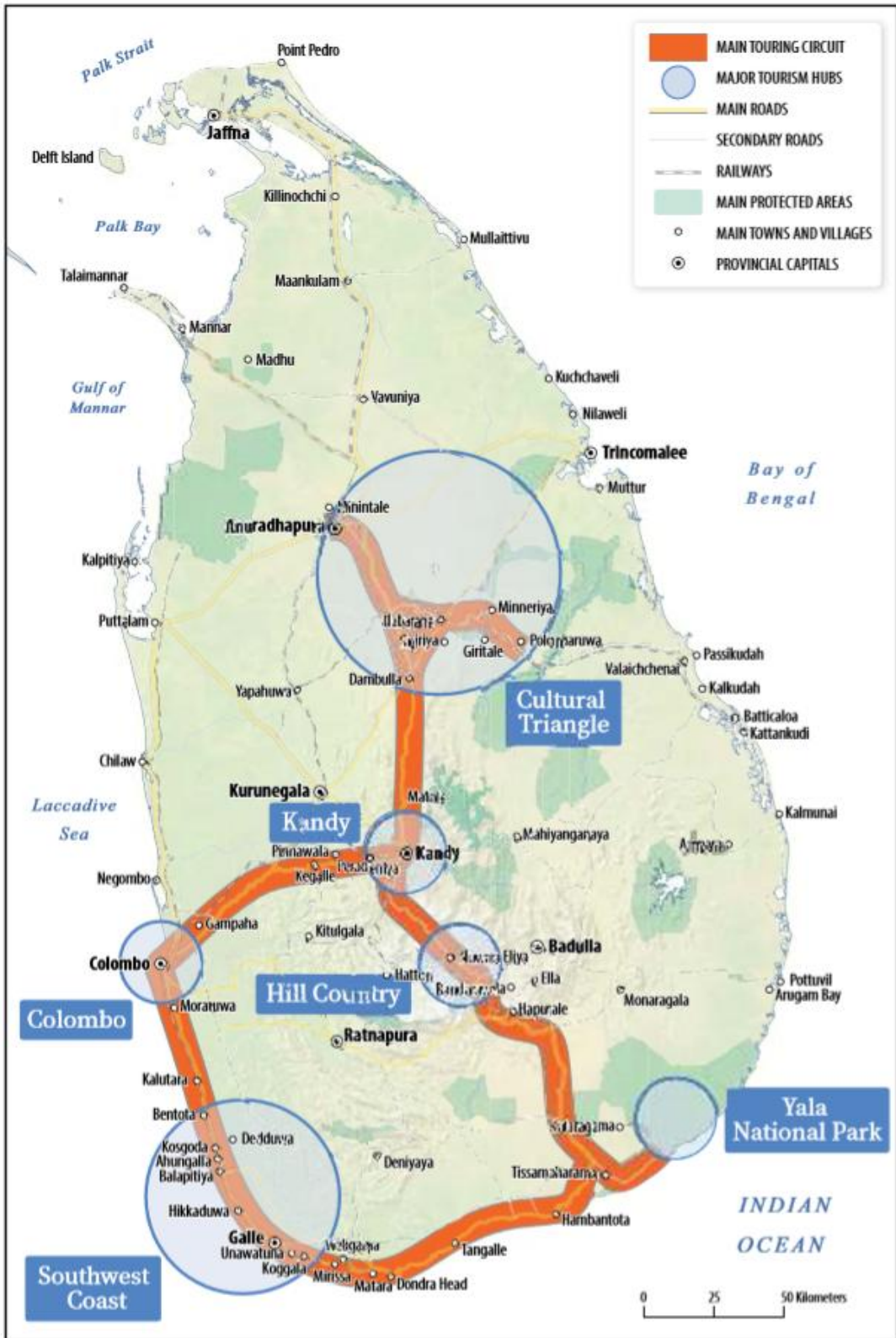
මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය.

2. ඉතා ජනප්‍රිය සංචාරක ගමන් මාර්ගයේ පිහිටා තිබීම.

සිතියම් අංක 07 හි දැක්වෙන පරිදි ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණෙන විදේශීය සංචාරකයින් සඳහා ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් සංචාරකයින් දිවයිනේ රැඳී සිටින කාලය පදනම් කරගෙන හඳුන්වා දී ඇති දින 07 දින 11 සහ දින 14 ගමන් මාර්ග ආවරණය වන ලෙස වැලිගම නගරය පිහිටා තිබීම සංචාරක නගරයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ප්‍රබල ශක්තියක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

සිතියම් අංක 07 : සංචාරක ගමන් මාර්ග

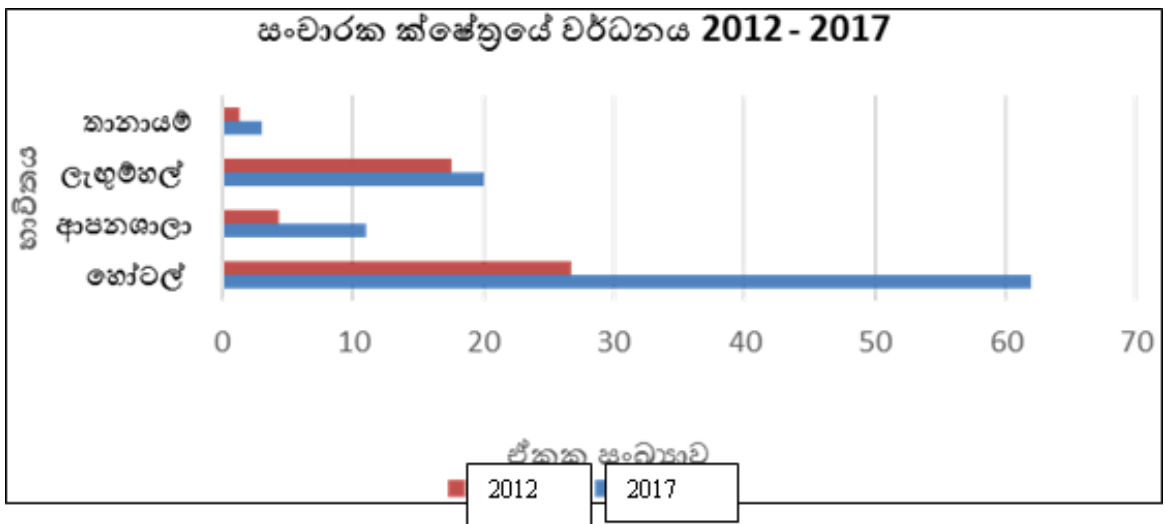
මූලාශ්‍රය : සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය.

3. සංචාරක හෝටල් පැවතීම.

වැලිගම නගරයේ සංචාරක ව්‍යාපාරය වැඩි වශයෙන් වෙරළ ආශ්‍රිතව ව්‍යාප්ත වී ඇත. බල ප්‍රදේශයට පැමිණෙන දෙස් විදෙස් සංචාරකයින්ට අවශ්‍ය පහසුකම් සැලසීම සඳහා විවිධ තරු පන්තීන්ට අයත් හෝටල්, ලැගුම්හල්, තානායම් හා ආපනශාලා ආදිය ඉදිකර ඇත. සංචාරකයින් සඳහා සේවා සපයන ආයතන අතර හෝටල් සඳහා ප්‍රමුඛතාවයක් හිමි වී ඇත. ප්‍රදේශයේ පවතින සමස්ත සංචාරක කටයුතු සඳහා භාවිතා වී ඇති කාමර සංඛ්‍යාවෙන් 68% ක් සංචාරක හෝටල් සතු වන අතර, එම සංචාරක හෝටල්හි සේවය කරන සේවක සංඛ්‍යාව 623 පමණ වේ. කාමර 200කින් සමන්විත මැරියට් හෝටලය වැලිගම පැලෑටි ප්‍රදේශයේ පිහිටා ඇති අතර, කාමර 90ක් හා විලා 45කින් සමන්විත වැලිගම කේප් රිසෝට් හෝටලය කප්පරතොට ප්‍රදේශයේ පිහිටා ඇත. මෙම හෝටල් වල පිහිටීම වැලිගම නගරයේ සංචාරක කර්මාන්තයට මනා දායකත්වයක් සපයනු ලබයි. 2012 වසර සිට 2017 වසර දක්වා වැලිගම ප්‍රදේශයේ සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ වර්ධනය පහත දැක්වෙන ප්‍රස්ථාර අංක 02 මඟින් පෙන්වා ඇති අතර, කේප් රිසෝට් සහ මැරියට් හෝටල් වල වර්තමාන තත්ත්වය ඡායාරූප අංක 15 මඟින් පෙන්වා ඇත.

ප්‍රස්ථාර අංක 02 : සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ වර්ධනය 2012 - 2017

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

ඡායාරූප අංක 15 : ප්‍රධාන සංචාරක හෝටලු

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

4. වෙරළාශ්‍රිත ප්‍රදේශයේ සංවර්ධනය සඳහා යොදාගත හැකි රජයේ ඉඩම් පැවතීම.

වැලිගම නගර සහ ඔල ප්‍රදේශයේ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යොදාගත හැකි බිම් කොටස් පොල්අතුමෝදර ගඟ සහ වෙරළ කලාප ආශ්‍රිතව පිහිටා තිබීම ප්‍රබල විභවතාවයක් ලෙස හඳුනාගත හැක. සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යොදාගත හැකි රජයේ ඉඩම් හෙක්. 57.81ක් හෙවත් 11% ක් පමණ පැවතීම ප්‍රබල විභවතාවයක් වන අතර, එම ඉඩම්වල පිහිටීම සිතියම් අංක 08 මහින් පෙන්වා ඇත.

සිතියම් අංක 08 : සංවර්ධනයට යොදාගත හැකි රජයේ ඉඩම්වල පිහිටීම

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ වාර්තා

5. ජීවිතාරක්ෂක බලකායක් වෙරළාශ්‍රිත ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාත්මක වීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධානතම සංචාරක වෙරළ තීරයන් තුළ ශ්‍රී ලංකා ජීවිතාරක්ෂක බලකායේ උප මධ්‍යස්ථාන ස්ථානගත කිරීමේ වැදගත්කම හඳුනා ගැනීමෙන් පසුව වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය සහ ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය ආවරණය කිරීම සඳහා වෘත්තීය ජීවිතාරක්ෂකයන් වැලිගම මිරිස්ස ප්‍රදේශයේ ස්ථානගත කර ඇති අතර, සුදුසුකම්ලත් ජීවිතාරක්ෂකයින් සේවයේ යොදවා ඇති බැවින් මෙම වෙරළ තීරයේ සංචාරය කරන දේශීය හා විදේශීය සංචාරකයන් වෙරළාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සේවයේ යොදවා ඇති ජීවිතාරක්ෂකයන්ගේ විශිෂ්ඨ සේවය හා කැපවීම ප්‍රශංසාවට ලක් කර ඇත. මේ වන විට ජීවිත විශාල සංඛ්‍යාවක් මෙම බලකාය මගින් බේරා ගෙන ඇත.

දුර්වලතා

1. වෙරළ තීරය අපිරිසිදු ස්වභාවයෙන් යුක්ත වීම.

වැලිගම වෙරළ තීරයේ පවතින නොගැඹුරු මුහුදු සංචාරක කර්මාන්තට මෙන්ම ධීවර කර්මාන්තයටද එකසේ වැදගත් වේ. ජන සංඛ්‍යා ලේඛණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් 2011 වසරේ නිකුත් කරන ලද සංගණන වාර්තා වලට අනුව නගරසභා බල ප්‍රදේශයේ වාසය කරන මුළු ජනගහනයෙන් ¼ ක් පමණ ධීවර හා සංචාරක කටයුතු සඳහා යොමු වී ඇත. එහෙත් මෙම කටයුතු වල නිරත වන ධීවර කණ්ඩායම් හෝ අදාළ ආයතන වෙරළ ප්‍රදේශයේ පවතින තත්ත්වය පිළිබඳ නිසි සැලකිල්ලක් යොමු නොකිරීම හේතුවෙන් වෙරළේ තැනින් තැන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කරලීමටත් නිසි ක්‍රමවේදයක් නොමැතිව ඔරු බෝට්ටු නවතා තැබීමටත් පෙළඹී ඇත. ඡායාරූප අංක 16 මගින් වැලිගම වෙරළේ තැනින් තැන ඔරු බෝට්ටු නවතා ඇති ආකාරය පෙන්වා ඇත.

ඡායාරූප අංක 16 : වැලිගම වෙරළ තීරය

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

2. රළ මත ලිස්සායාමේ ක්‍රීඩාව සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් හා සුදුසුකම්ලත් පුහුණුකරුවන් නොමැතිවීම.

වැලිගම පැලෑටි මුහුදු තීරය වක්‍රාකාරව පිහිටා ඇති බැවින්, රළ මත ලිස්සායාමේ ක්‍රීඩාව පුහුණුවීම සඳහා මනා ප්‍රවේශකත්වයක් සපයනු ලබයි. ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ වලට අනුව සංචාරක සමයේ දිනකට දෙස් විදෙස් සංචාරකයින් 150 ක් පමණ මෙම ක්‍රීඩාව පුහුණුවීම සහ විනෝදාංශයක් ලෙස ක්‍රීඩා කිරීම සඳහා වැලිගම වෙරළ තීරයට පැමිණේ. ඡායාරූප අංක 17 හි දක්වා ඇති පරිදි එම සංචාරකයින්ට අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම සඳහා තාවකාලික වෙළඳ කුටි 33 ක් පමණ ඉදිකර ඇත. මෙම ක්‍රීඩාව පුහුණු කිරීම සඳහා විධිමත් පුහුණුවක් ලැබූ පුහුණුකරුවන් නොමැති අතර, නුපුහුණු පුහුණුකරුවන් දිනකට 10 දෙනෙකු පමණ දැනට

මෙම ප්‍රදේශයේ රළමත ලිස්සායාමේ ක්‍රීඩාව පුහුණු කිරීමේ නිරතව සිටී. ඒ සඳහා පහසුකම් සපයන කණ්ඩායම් මගින් විමසීම් කිරීමේදී අනාවරණය වූයේ අදාල පුහුණුවීම් කටයුතු සඳහා ඕස්ට්‍රේලියාව වැනි විදේශ රටවල්වලට යායුතු බවත් ඒ සඳහා අධික මුදලක් වැයකළ යුතු බවත්ය.

ඡායාරූප අංක 17 : පැළෑන් වෙරළ තීරය

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය.

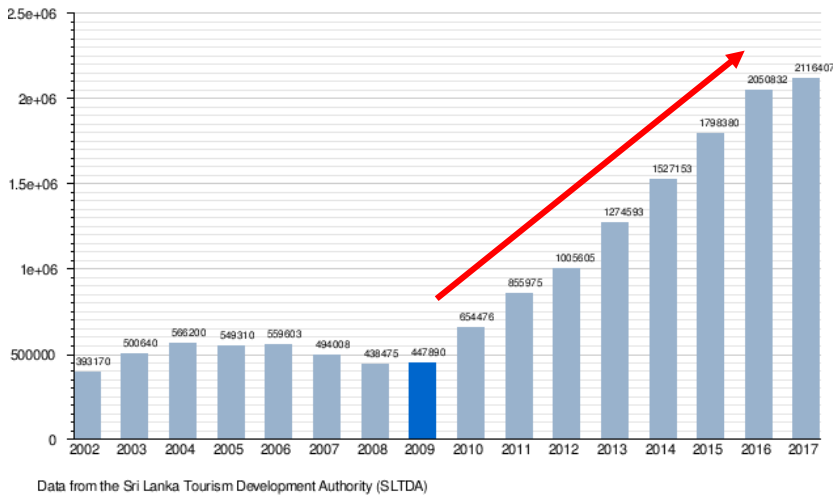

අවස්ථා

1. සංචාරකයින් මෙරටට පැමිණීමේ ක්‍රමික වර්ධනය.

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ සංචාරක හෝටල්පිළිබඳව කරන ලද සමීක්ෂණය පරිදි ඔක්තෝබර් සිට මාර්තු මාසය දක්වා කාල සීමාව තුළදී සංචාරක හෝටල් කාමර භාවිත ප්‍රතිශතය සියයට 95 ක් පමණ වේ. එංගලන්තය, ඔස්ට්‍රේලියාව, රුසියාව වැනි රටවල සිත සාතුව උදාවීමත් සමඟම එම රටවල සංචාරකයින් මෙරටට පැමිණේ. එසේ පැමිණෙන සංචාරකයින්ගෙන් කොටසක් වැලිගම නගරයේද නවාතැන් ගැනීම මෙයට හේතු වී ඇත. අප්‍රේල් සිට සැප්තැම්බර් දක්වා කාලය තුළ සංචාරක රාත්‍රීන් භාවිතය 44% දක්වා අඩු වී ඇත. එයට හේතු වී ඇත්තේ මෙම කාල සීමාව තුළ විදේශීය සංචාරකයින් මෙරට පැමිණීම අඩුවීමයි. වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ සංචාරක රාත්‍රීන් ගණන පහත ප්‍රස්ථාරය මගින් දක්වා ඇති අතර, 2010 වසරේ සිට 2017 වසර දක්වා සංචාරකයින්ගේ පැමිණීම පහත අංක 03 ප්‍රස්ථාරය මගින් පෙන්වා ඇත.

ප්‍රස්ථාර අංක 03 : ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි සංචාරකයින් සංඛ්‍යාව (2010 – 2017)

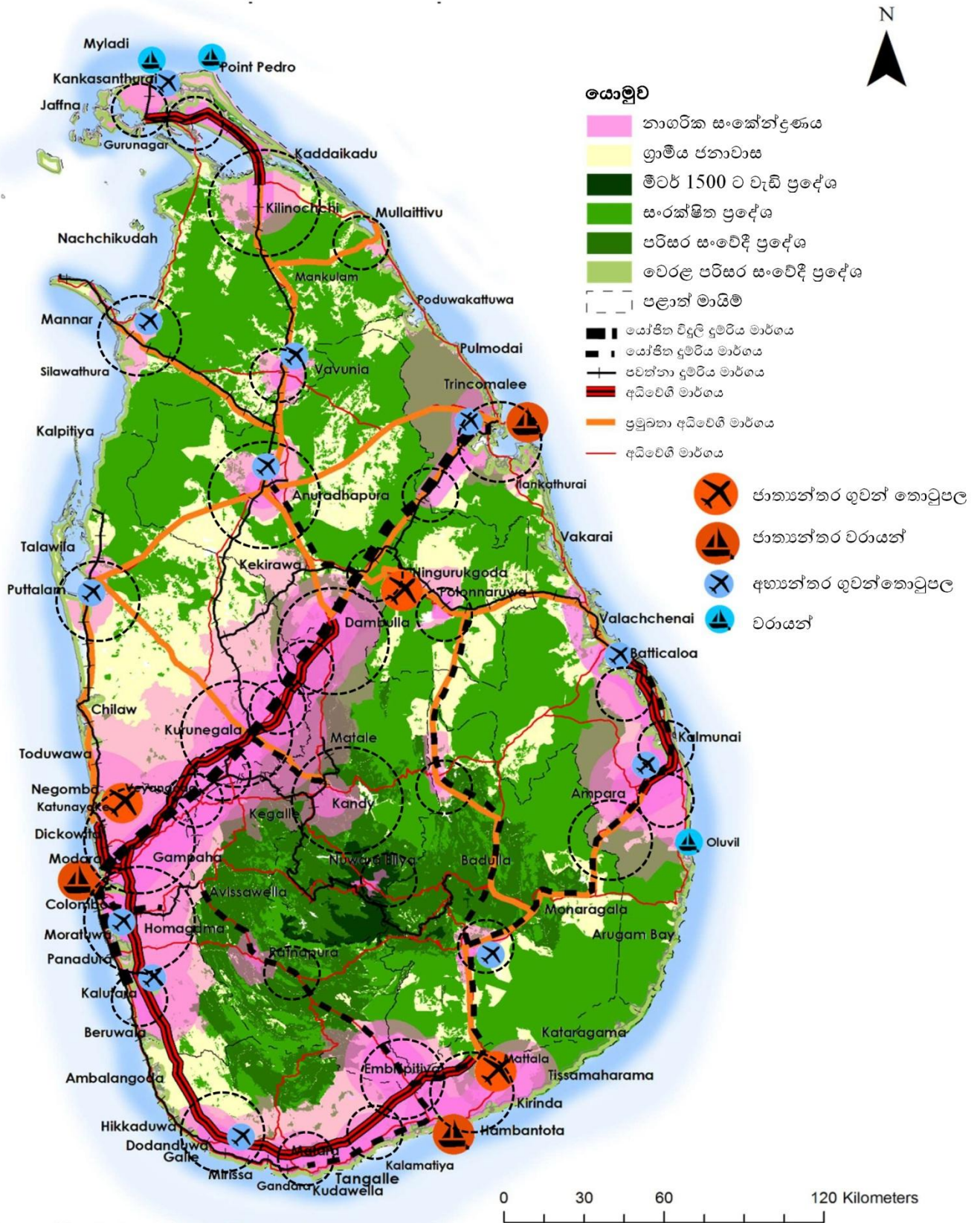

2. අනාගත සංවර්ධනය ඉලක්ක කරගත් සංවර්ධන සැලසුම්

ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සකස් කළ සිතියම් අංක 09 දරණ ජාතික භෞතික ව්‍යුහසැලැස්මට අනුව වැලිගම නගරය නාගරික මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති අතර, සිතියම් අංක 10 හි දැක්වෙන පරිදි සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය මගින් සකස් කරන ලද 2017 – 2030 උපාය මාර්ගික සංචාරක සංවර්ධන සැලසුම් මගින් අනාගත සංචාරක විභවතාවයක් සහිත ප්‍රදේශයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

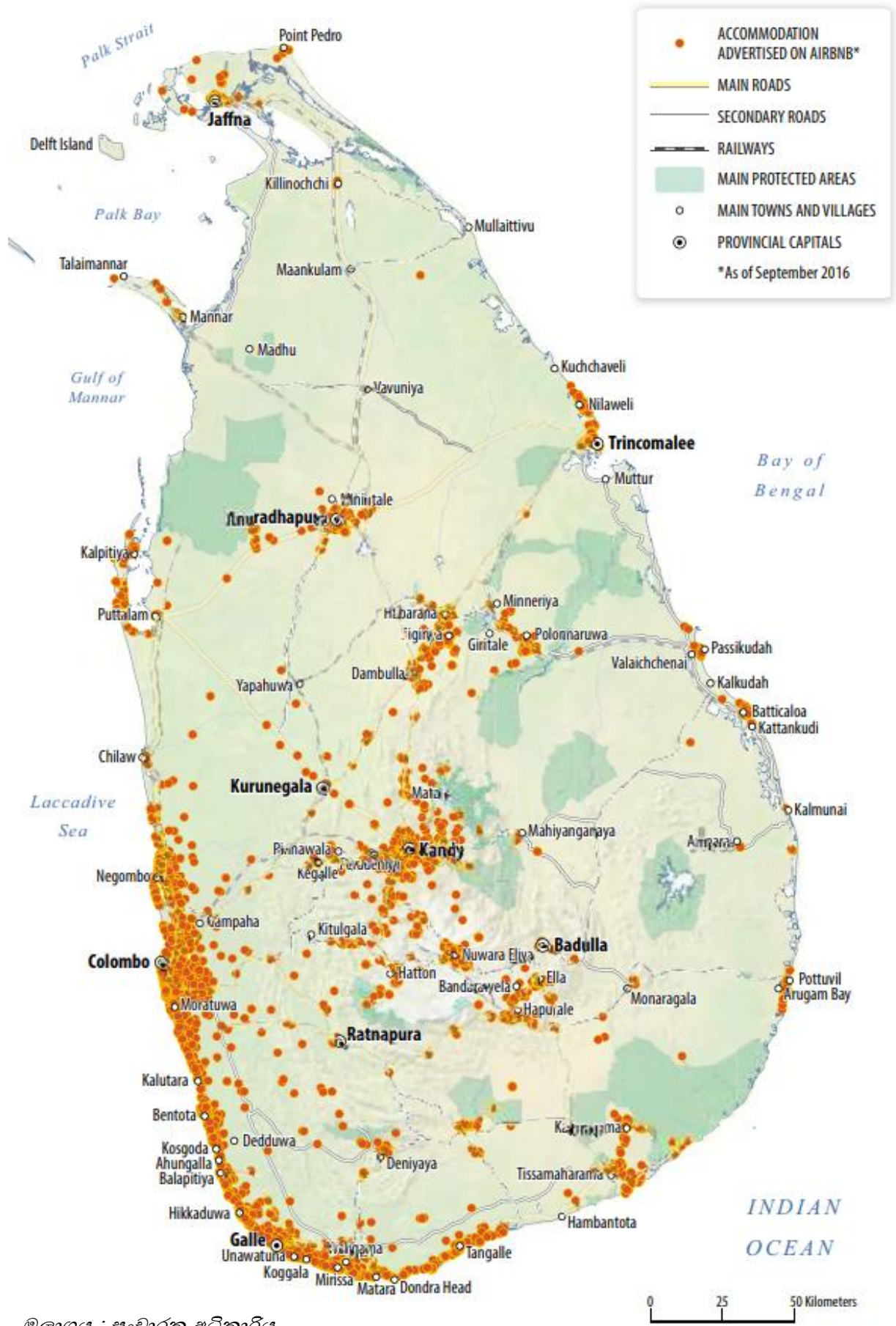

සිතියම අංක 09 : ජාතික භෞතික ව්‍යුහසැලැස්ම 2050

මූලාශ්‍රය : ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව

සිතියම අංක 10 : නවාතැන් පහසුකම් වල පිහිටීම 2017

මූලාශ්‍රය : සංචාරක අධිකාරිය

3. ස්වභාවික ආකර්ශනයකින් හා ජෛව විවිධත්වයකින් යුක්ත ස්ථාන පැවතීම.

වැලිගම නාගරික සංවර්ධන ප්‍රදේශය ආශ්‍රිතව සංචාරක කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනයට යොදා ගත හැකි ස්වභාවික ආකර්ශනයක් හා ජෛව විවිධත්වයකින් හෙබි රුමස්සල, මඩොල් දූව, බොරාල වැව හා ගරාචුව කලපුව පිහිටා තිබීම වැලිගම නාගරික සංවර්ධන අවස්ථාවක් ලෙස හඳුනාගැනීමට පුළුවන. මෙම ස්ථාන නැරඹීමට පැමිණෙන සංචාරකයින් වැලිගම නගරයට ආකර්ශනය කරගැනීම සංවර්ධන සැලැස්මේ අරමුණක් වේ. මෙම ස්ථාන ඡායාරූප අංක 18 මගින් දක්වා ඇත.

ඡායාරූප අංක 18 : ස්වභාවික ආකර්ශනයක් සහිත ජෛව විවිධත්වයෙන් යුත් ස්ථාන

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

4. මිරිස්ස ධීවර වරාය මගින් දෙස් විදෙස් සංචාරකයින් සඳහා නිල් තල්මසුන් නැරඹීමට පහසුකම් සැපයීම.

වැලිගම නගරයේ සිට කි.මී. 5.0 ක් පමණ ඇතින් පිහිටි මිරිස්ස ප්‍රදේශය නිල් තල් මසුන් බහුල ප්‍රදේශයකි. එම ප්‍රදේශය දේශීය හා විදේශීය සංචාරකයින් අතර ප්‍රසිද්ධියට පත්ව ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු වෙරළ තීරයේ නොවැම්බර් සිට අප්‍රේල් දක්වා කාල සීමාව තුළ නිල් තල් මසුන් බහුලව ගැවසෙන අතර, මෙම කාල සීමාවේ උණුසුම් ජලය සොයා නිල් තල් මසුන් ජලය මතුපිටට පැමිණීම සිදුවේ. එම කාල සීමාව තුළදී දිනකට සංචාරකයින් 500 කට අධික ප්‍රමාණයක් නිල් තල්මසුන් නැරඹීම සඳහා මිරිස්ස ධීවර වරායට පැමිණේ. වැලිගම නගර සංවර්ධනයේදී එය ප්‍රධාන අවස්ථාවක් ලෙස හඳුනාගත හැක. මිරිස්ස ධීවර වරායෙන් නිල් තල් මසුන් නැරඹීම සඳහා පිටත් වූ සංචාරකයින්ගේ ඡායාරූප අංක 19 දරණ ඡායාරූපය මගින් පෙන්වා ඇත.

ඡායාරූප අංක 19 : නිල් කල්මසුන් නැරඹීම

මූලාශ්‍රය : අන්තර්ජාලය

තර්ජන

1. සංචාරක ආකර්ශනයක් සහිත වෙනත් වෙරළ තීර වැලිගම නගරයට ආසන්නව පැවතීම.

වැලිගම නගරයේ සිට කි.මී. 05 ක් පමණ දුරින් මිරිස්ස වෙරළ තීරය පිහිටා ඇති අතර, කි.මී. 23 ක් පමණ දුරින් උණවටුන වෙරළ තීරය පිහිටා ඇත. මෙම වෙරළ තීරය ගාල්ල නගරයට ඉතා ආසන්නව පිහිටා ඇති බැවින් ගාල්ල නගරයේ තිබෙන ඓතිහාසික කොටුව සහ ඒ ආශ්‍රිතව පවත්නා පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකමකින් යුත් ස්ථාන නැරඹීමට අවස්ථාව සැලසෙන අතර, උණවටුන වෙරළ තීරයේ පවතින මද රළ සහිත ස්වභාවය දිය නැමට සහ ජල ක්‍රීඩා කිරීම සඳහා මනා ප්‍රවේශකත්වයක් සපයනු ලබයි. එබැවින් මෙම වෙරළ කලාපයට පැමිණෙන සංචාරකයින්ගෙන් 38% ක් පමණ උණවටුන වෙරළ තීරය කරා ඇදී යන බව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය මගින් සිදුකරන ලද ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ වාර්තා වලට අනුව තහවුරු වී ඇත.

පුළුල් වෙරළක් හා මද රළ සහිත ස්වභාවයකින් යුක්ත මිරිස්ස වෙරළ තීරය දිය නැමට සහ විවේකීව ගතකිරීමට උචිත පරිසරයක් සහිතව පිහිටා ඇත. මෙහි පවත්නා සුවදායී පරිසරය වැලිගම කලාපයට පැමිණෙන සංචාරකයින්ගෙන් 60% ක් පමණ මිරිස්ස ප්‍රදේශය වෙත ඇදී යාමේ ප්‍රවණතාවයක් ඇති බව සිදුකරන ලද ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ මගින් හඳුනාගෙන ඇත.

උණවටුන හා මිරිස්ස වෙරළ තීර සමඟ සසඳා බැලීමේදී වැලිගම බොක්ක ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය රළ මත ලිස්සායාමේ ක්‍රීඩාව සඳහා මනා ප්‍රවේශකත්වයක් සැපයුමද ධීවර කර්මාන්තය සඳහා මෙම ප්‍රදේශය යොදාගැනීම සංචාරක කටයුතු පවත්වාගෙන යාමේදී භෞතික හා සංචාරක ගැටළු ඇති වී ඇත. වැලිගම නගරයට ආසන්න වෙරළ තීර ඡායාරූප අංක 20 මගින් පෙන්වා ඇත.

ඡායාරූප අංක 20 : වැලිගම නගරයට ආසන්න වෙරළ තීර

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

අරමුණු 02 : නාගරික ආර්ථිකයට ඉවහල් වන ධීවර කර්මාන්තයක්

<p>ශක්තීන්</p> <p>3. ප්‍රදේශයේ ජීවත් වන ජන සංඛ්‍යාවෙන් 28%ක් (1650) පමණ ධීවර ක්ෂේත්‍රයේ නියැලීම හා වැලිගම නගරය ධීවර කර්මාන්තයට ප්‍රසිද්ධියක් ඉසිලීම.</p> <p>4. කප්පරතොට ධීවර ජැටියක් පැවතීම හා වෙරළ තීරයේ මාළු වෙළඳසැල් 16 ක් පැවතීම.</p> <p>5. “රිටි පන්න” ධීවර කර්මාන්තයට ප්‍රසිද්ධියක් ඉසිලීම හා විවිධාංගීකරණය කරන ලද මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන අලෙවියට යොදාගත හැකිවීම.</p>	<p>ශ</p>	<p>අ</p>	<p>දුර්වලතා</p> <ul style="list-style-type: none"> • ධීවර ජැටියක් පැවතියද සියළු බෝට්ටු එම ස්ථානයේ නවතා තැබීමට නොහැකි වීම. • ගැඹුරු මුහුදේ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම අනුගමනය කිරීම සඳහා දැනුම නොමැතිවීම.
<p>අවස්ථා</p> <ul style="list-style-type: none"> • විදේශීය සංචාරකයින් රිටි පන්න ධීවර කර්මාන්තය සහ නැවුම් මාළු නිෂ්පාදනය කෙරෙහි වැඩි කැමැත්තක් දැක්වීම. • මිරිස්ස ප්‍රදේශයේ ධීවර වරායක් පිහිටා තිබීම. 	<p>ආ</p>	<p>ධ</p>	<p>තර්ජන</p> <p>-</p>

ප්‍රබලතා

1. ප්‍රදේශයේ ජීවත් වන ජන සංඛ්‍යාවෙන් 28%ක් (1650) පමණ ධීවර ක්ෂේත්‍රයේ නියැලීම හා වැලිගම නගරය ධීවර කර්මාන්තයට ප්‍රසිද්ධියක් ඉසිලීම.

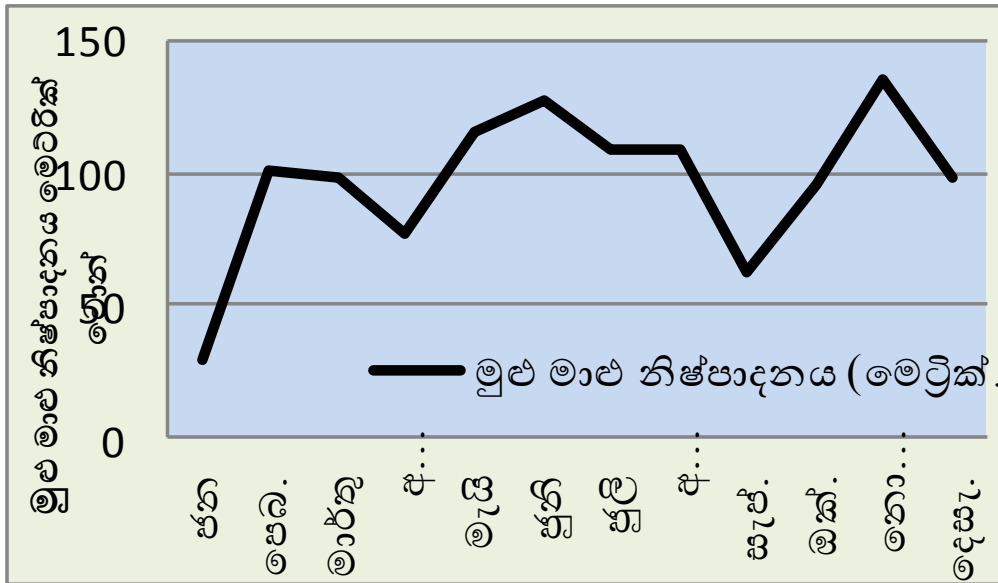
වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය කිලෝමීටර් 2 ½ ක් පමණ දිගු වෙරළතීරයකින් යුක්ත වන අතර, එහි වෙසෙන ජනතාවගේ ප්‍රධාන ජීවනෝපාය මාර්ගය වී ඇත්තේ ධීවර කර්මාන්තයයි. මහවිදිය, කුඩා පොළ ආශ්‍රිතව ධීවර තොටුපොළවල් 2 ක් පිහිටා ඇති අතර, කප්පරතොට ධීවර ජැටියක් ඉදිකර ඇත.

ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබා ගන්නා ලද වාර්තා වලට අනුව 2017 වසරේ වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ ධීවර කර්මාන්තයේ නියැලෙන පවුල් සංඛ්‍යාව 1,440 ක් වන අතර එම පවුල් අතරින් සෘජු ලෙස ධීවර කර්මාන්තයේ නියැලෙන පවුල් සංඛ්‍යාව 844 කි. වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ මුලු පවුල් සංඛ්‍යාව සලකා බැලීමේදී ධීවර කර්මාන්තයේ නියැලෙන පවුල් සංඛ්‍යාව සියයට විසිනවයක් පමණ වේ. ඒ අනුව මෙම ප්‍රදේශයේ ජීවත්වන මුලු ධීවර ජන සංඛ්‍යාව 6423 කි. නගරයේ ජනතාවගෙන් සියයට 28 ක් ධීවර කටයුතු වල නියැලීම තුළින් නගරයේ ආර්ථිකය සඳහා සැලකිය යුතු දායකත්වයක් ලබාදේ.

ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ මාතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයෙන් ලබාගන්නා ලද තොරතුරු අනුව වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ ධීවර කර්මාන්තය සඳහා යෙදවී ඇති මුළු යාත්‍රා ප්‍රමාණය 340 කි. ඉන් බහුදින යාත්‍රා 79 ක්ද, එක්දින යාත්‍රා 28 ක්ද, ෆයිබර් ග්ලාස් ඔරු 70 ක්ද, එන්ජින් ඔරු 128 ක්ද, හබල් භාවිතා කරන ඔරු 35ක් ද වේ. මෙම යාත්‍රා භාවිතය තුළින් 2017 වර්ෂයේ මුළු මාළු නිෂ්පාදනය ප්‍රස්ථාර අංක 04 සහ ඡායාරූප අංක 21 මගින් පෙන්වුම් කෙරේ.

ප්‍රස්ථාර අංක 04 : මාළු නිෂ්පාදනය -2017

ඡායාරූප අංක 21 : මිරිස්සා ධීවර වරාය

මූලාශ්‍රය: ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව, මාතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය. 2017

2. කප්පරතොට ධීවර නැංගුරම් පොල පැවතීම හා වෙරළ තීරයේ මාළු වෙළඳසැල් 16 ක් පැවතීම.

කප්පරතොට ධීවර නැංගුරම් පොල මේ වන විට සංවර්ධනය කර තිබුණද, එය ධීවර කටයුතු සඳහා අදාළවන බෝට්ටුවලින් කොටසක් පමණක් නවතා තැබීමේ ස්ථානයක් ලෙස

පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. එහෙත් වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ ධීවර සංස්ථාවේ එකඟතාවය මත දිය කඩනයක් ඉදිකිරීම මගින් මෙම ප්‍රදේශයේ පවත්නා සියළුම ධීවර බෝට්ටු මෙම ස්ථානයට යොමු කිරීමේ හැකියාව පවතින අතර, නිල් තල් මසුන් නැරඹීම සඳහා අදාළ බෝට්ටු නවතා තැබීම සහ ගමන් ආරම්භ කිරීම සඳහා මෙම ජැටිය යොදාගත හැක. ඡායාරූප අංක 22 මගින් කප්පරතොට ධීවර නැංගුරම්පොල වර්තමාන තත්ත්වය පෙන්නුම් කෙරේ.

ඡායාරූප අංක 22 : කප්පරතොට ධීවර නැංගුරම් පොල

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

වැලිගම වෙරළ ආශ්‍රිතව වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය අනුග්‍රහය මත නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය මගින් ඉදිකරන ලද මාළු වෙළඳසැල් 16 ක් පවතින අතර, එම වෙළඳසැල් සංචාරක කටයුතු සඳහා යොදාගත හැක. මාළු වෙළඳ සැල් මාළු අලෙවි කිරීමේ කටයුතු වලට අමතරව, නිම් භාණ්ඩ අලෙවි කිරීම, බිරලු රේන්ද විකිණීම, සැකසූ ආහාර අලෙවි කිරීම වැනි කටයුතු වලට යොදාගෙන ඇත. එබැවින්, එම වෙළඳසැල් සංචාරක කටයුතු ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා අදාළ වන කටයුතු සඳහා යොදාගත හැක. එම මාළු වෙළඳසැල් ඡායාරූප අංක 23 මගින් පෙන්නුම් කෙරේ

ඡායාරූප අංක 23 : වැලිගම වෙරළ තීරයේ මාළු වෙළඳසැල්

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

- 3. “රිට් පන්න” ධීවර කර්මාන්තයට ප්‍රසිද්ධියක් ඉසිලීම හා විවිධාංගීකරණය කරන ලද මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන අලෙවියට යොදාගත හැකිවීම.

වැලිගම ප්‍රදේශය අතීතයේ සිට ප්‍රසිද්ධියක් උසුලා තිබෙන බැවින් එය සංචාරක කර්මාන්තයේ ප්‍රවර්ධනය සඳහා යොදාගත හැක. සංචාරකයින්හට රිට්පන්න ධීවර කර්මාන්තය මාළු බැම සඳහා අවස්ථාව උදාකරදීම තුළින් අමතර ආදායමක් උපයාගත හැකි අතර, සංචාරකයින් හට නව අත්දැකීම් අත්විඳීමට ද අවස්ථාව සැලසේ.

මේ වන විට වැලිගම නගරයට පැමිණෙන සංචාරකයින් පැයකට රු. 200 ක් ගෙවා රිට් පන්න ධීවර කර්මාන්තයේ නියැලී සිටින ආකාරය ක්ෂේපරතොට සහ මිදිගම වෙරළ තීරය ආශ්‍රිත ප්‍රදේශයේ දක්නට ඇත. දෙස් විදෙස් සංචාරකයින් රිට් පන්න ධීවර කර්මාන්තයේ යෙදී සිටින ආකාරය අංක 24 ඡායාරූපය මගින් පෙන්වා ඇත.

ඡායාරූප අංක 24 : ඊටිපන්න ධීවර කර්මාන්තය

මූලාශ්‍රය : අන්තර්ජාලය

දුර්වලතා

1. ධීවර ජැටියක් පැවතියද ධීවර කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් නොමැතිවීම.

දැනට කප්පරතොට ධීවර වරායට අයත් ලියාපදිංචි බෝට්ටු 402 ක් ඇති අතර, ඒවායින් බහුදින ධීවර යාත්‍රා 85 ක්ද, එක්දින බෝට්ටු 07ක්ද, ප්ලාස්ටික් බෝට්ටු (පිටත එන්ජිම සහිත)

60ක් ද වේ. වැලිගම කප්පරතොට අළුතින් ඉදිකරන ලද ධීවර ජැටිය ආශ්‍රිත ප්‍රදේශයේ මුහුදු ගැඹුරු බැවින් ධීවර බෝට්ටු සඳහා ආරක්ෂාව සැපයීම ගැටළුවක් වී ඇත. එබැවින් ධීවර බෝට්ටු එම ස්ථානයේ නවතා තැබීමට නොහැකි වී ඇත. තවද, ධීවර ජැටියකට අවශ්‍ය ඉන්ධන පිරවුම්හලක්, අයිස් ගබඩාවක්, සනීපාරක්ෂක හා අපරව්‍යුහ පහසුකම් සපයා නොමැත.

2. ගැඹුරු මුහුදේ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම අනුගමනය කිරීම සඳහා දැනුම නොමැතිවීම.

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ වාසය කරන මුළු ජනගහනයෙන් 28% ක් පමණ ධීවර ක්ෂේත්‍රයේ නියැලී ඇත. මෙයින් සමහර ධීවරයින් සඳහා නිසි අධ්‍යාපනයක් නොමැතිකමින් නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම අනුගමනය කිරීමට මැලිකමක් දක්වති.

අවස්ථා

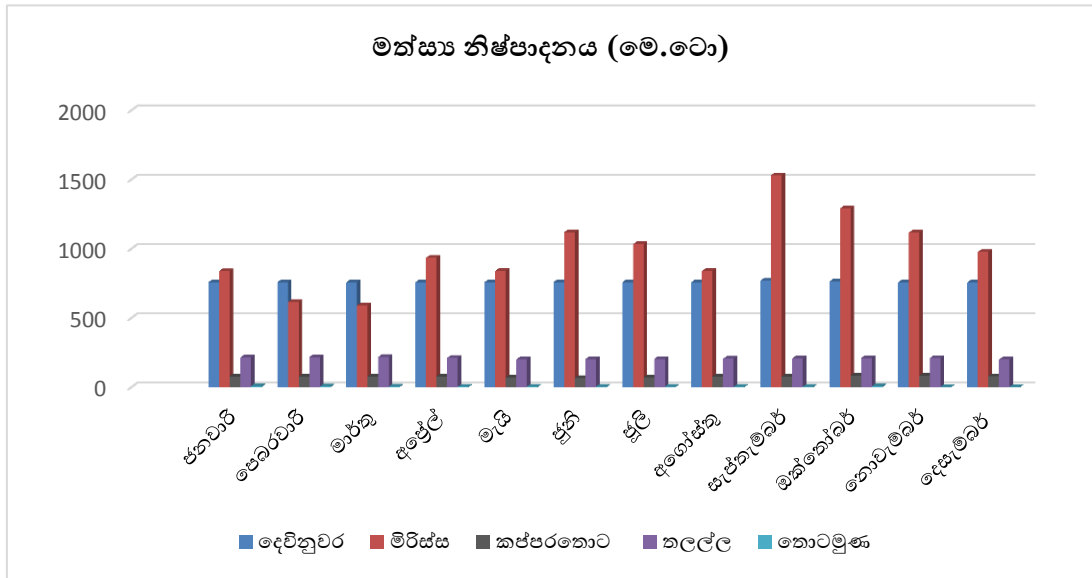
1. විදේශීය සංචාරකයින් රිටි පන්න ධීවර කර්මාන්තය සහ නැවුම් මාළු නිෂ්පාදනය කෙරෙහි වැඩි කැමැත්තක් දැක්වීම.

වැලිගම ප්‍රදේශයේ සංචාරක කටයුතු සඳහා පැමිණෙන විදේශීය සංචාරකයින් රිටිපන්න ධීවර කර්මාන්තය කෙරෙහි දැඩි ඇල්මක් දක්වන අතර, ඔවුන් ද එම ක්‍රම අනුගමනය කරමින් මාළු ඇල්ලීමේ කටයුතු වල නිරත වන අතර, එසේ අල්ලා ගන්නා මසුන් විවිධ ක්‍රම වලට සකසා අනුභව කිරීමටද කැමැත්තක් දක්වති.

2. මිරිස්ස ප්‍රදේශයේ ධීවර වරායක් පිහිටා තිබීම.

වැලිගම නගරයේ සිට කිලෝමීටර් 05ක් පමණ නැගෙනහිර දෙසින් පිහිටි මිරිස්ස ධීවර වරාය වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ වාසය කරන ධීවර ජනතාව බහුදින ධීවර යාත්‍රා දියත් කිරීම සඳහා උපයෝගී කරගනු ලැබේ. ඡායාරූප අංක 25 හි දැක්වෙන මිරිස්ස ධීවර වරායට අයත් ලියාපදිංචි බෝට්ටු 518 ක් ඇති අතර, ඒවායින් බහුදින ධීවර යාත්‍රා 184ක්ද, එක්දින බෝට්ටු 15 ක්ද, ෆයිබර් බෝට්ටු (පිටත එන්ජිම සහිත) 165 ක් ද වේ. ප්‍රස්ථාර අංක 05 හි දක්වා ඇති පරිදි, මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය පිළිබඳ සලකා බැලීමේදී මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ අනෙකුත් ධීවර වරායන්ට සාපේක්ෂව මිරිස්ස ධීවර වරායෙන් වැඩි මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයක් පෙන්නුම් කරයි.

ප්‍රස්ථාර අංක 05 : වැලිගම නගරය ආසන්න ප්‍රදේශවල මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය

මූලාශ්‍රය : ඩිවර සංස්ථාව - 2017

ඡායාරූප අංක 25 : මිරිස්ස ඩිවර වරාය

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

අරමුණු 03 : දර්ශනීය වටපිටාවකින් යුත් සුව පහසු නගරයක්

<p>ගක්කිත්</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. නගරයේ ස්වභාවික පිහිටීම. 2. පහසු ප්‍රවේශකත්වය. 3. පොල්අතුමෝදර ගඟ, ස්වභාවික ඇළ මාර්ග සහ කප්පරතොට කලපුව පිහිටා තිබීම නිසා ගංවතුර ඇතිවීම පාලනය වීම. 	<p>ග</p>	<p>ඌ</p>	<p>දුර්වලතා</p> <ul style="list-style-type: none"> • අපරව්‍යුහ පහසුකම් නිසි පරිදි සංවර්ධනය නොවීම. • සත්‍ය අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය නුසුදුසු ස්ථානයක පවත්වාගෙන යාම. • අපජලය හා මලාපවහන පිරිපහදු ඒකකයක් නොමැතිවීම.
<p>අවස්ථා</p> <ul style="list-style-type: none"> • වැලිගම නගරය ආසන්නයේ කර්මාන්ත කලාප 03ක් පැවතීම. • ගාල්ල පරිපාලන නගරය හා මාතර වාණිජ නගරය ආසන්නව පිහිටා තිබීම. 			<p>අ</p>

ගක්කිත්

1. නගරයේ ස්වභාවික පිහිටීම

වැලිගම නගරය දකුණු ලක ප්‍රධාන වාණිජ මධ්‍යස්ථානය වන මාතර නගරයේ සිට කි.මී. 18.0 ක් සහ ප්‍රධාන පරිපාලන මධ්‍යස්ථානය වන ගාල්ල නගරයේ සිට කි.මී. 28 ක් දුරින් පිහිටා තිබීම නිසා වාණිජ කටයුතු සහ පරිපාලන කටයුතු මෙන්ම අනෙකුත් දෛනික අවශ්‍යතා සඳහා පහසුවෙන් ප්‍රවේශවීමේ හැකියාව ඇත. තවද, වැසි ජලය ගලායාම සඳහා ස්වභාවිකව නිර්මාණය වී ඇති කාණු පද්ධතිය ගංවතුර වැනි ස්වභාවික ව්‍යවසන වලින් නේවාසිකයින් ආරක්ෂා කරන අතර, දඹ, තුඩු සහ පුළුල් වෙරළ තීරයකින් සමන්විත වැලිගම බොක්ක ධීවර හා සංචාරක කටයුතු ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ඉවහල් වේ.

2. පහසු ප්‍රවේශකත්වය

දකුණු පළාතේ මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ වෙරළට මායිම්ව පිහිටා ඇති වැලිගම නගරය මුහුදුබඩ මහා මාර්ගය, දුම්රිය මාර්ගය, දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය ඔස්සේ කොළඹ ප්‍රධාන අගනගරය හා සම්බන්ධ වන අතර, කොක්මාදූව හුවමාරු මධ්‍යස්ථානයේ සිට කිලෝ මීටර් 6 ක් පමණ ආසන්නයේ පිහිටා ඇත. මුහුදුබඩ මහා මාර්ගය ඔස්සේ කොළඹ - හම්බන්තොට හා මොනරාගල දිස්ත්‍රික්ක සමඟ සම්බන්ධ වන අතර වැලිගම අකුරැස්ස මාර්ගයෙන් අකුරැස්ස, දෙනියාය හා රත්නපුර දක්වා රට අභ්‍යන්තරය සමඟ පවතින මනා සම්බන්ධතාවයක් පවත්වනු ලබයි. ඒ අනුව, අකුරැස්ස - වැලිගම, ඉමදූව - වැලිගම, කොළඹ - මාතර ප්‍රධාන මාර්ගය හා

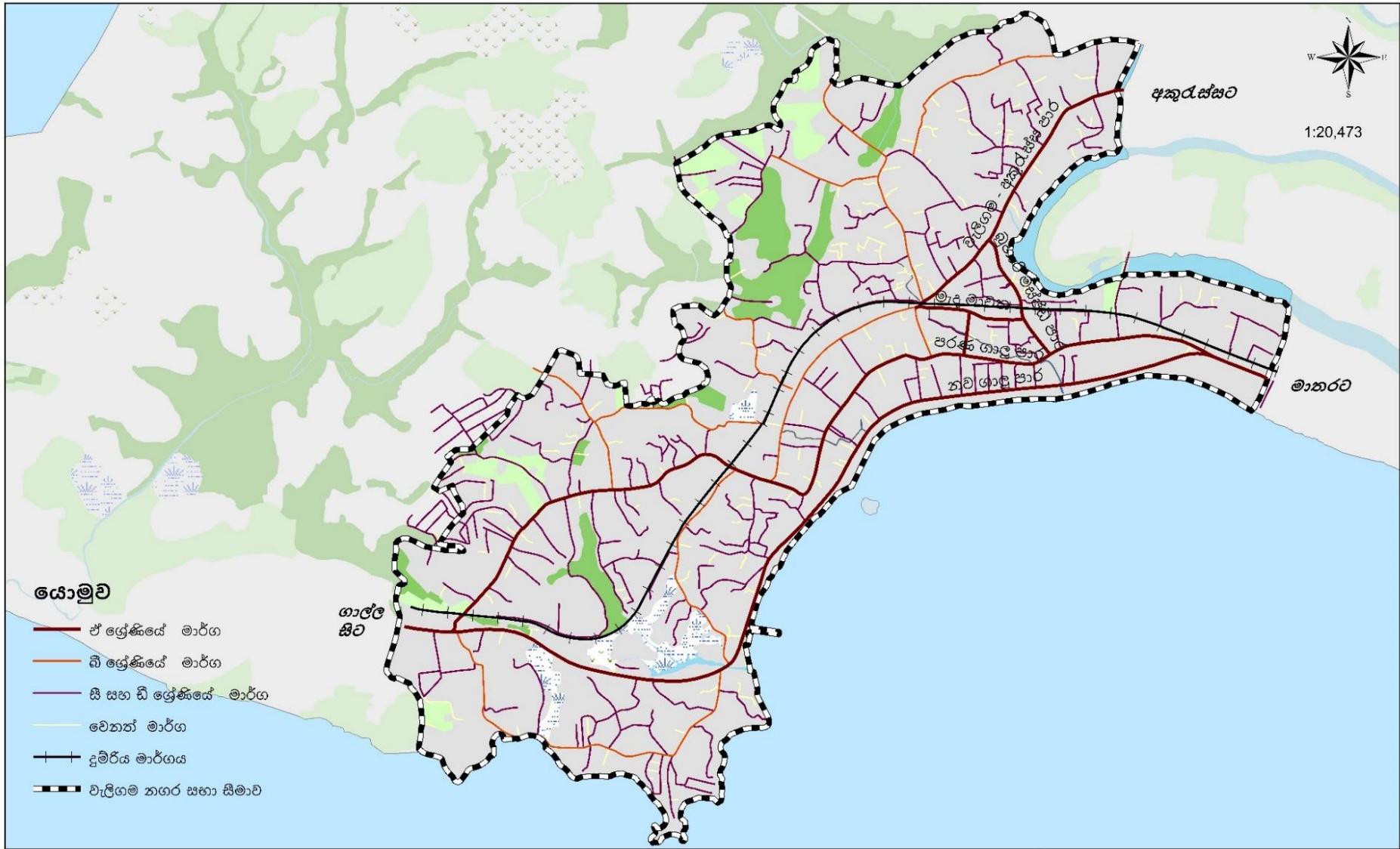
දුම්රිය මාර්ගය වැලිගම නගරය සඳහා ප්‍රවේශකත්වය සපයන ආකාරය සිතියම් අංක 11 මගින් පෙන්වුම් කරයි.

3. පොල්අතුමෝදර ගඟ, ස්වභාවික ඇළ මාර්ග සහ කප්පරතොට කලපුව පිහිටා තිබීම නිසා ගංවතුර ඇතිවීම පාලනය වීම.

වැලිගම නගර සහා බල ප්‍රදේශයේ නැගෙනහිර මායිමේ පොල්අතුමෝදර ගඟ පිහිටා ඇති අතර, මුළු නාගරික ප්‍රදේශයම ආවරණය වන පරිදි යාංඕඩිය ඇළ, අග්‍රබෝධි ඇළ, පොල්කදන් ඇළ සහ රුකුලේ ඇළ පිහිටා ඇති අතර, කප්පරතොට කලපුව ගාලු පාරට මායිම්ව පිහිටා ඇත. වැලිගම නගර සහා බල ප්‍රදේශය මුහුදු මට්ටමේ පිහිටියද ප්‍රදේශයේ පවතින ඇළ මාර්ග හා කලපුව, නාගරික ප්‍රදේශයේ ගංවතුර තත්ත්වයක් ඇතිවීම පාලනය කිරීමට උපකාරී වේ. වැලිගම නගර සහා බල ප්‍රදේශයේ ගංවතුර ආපදාවට ලක්වන ප්‍රදේශ සිතියම් අංක 12 මගින් දක්වා ඇත.

සිතියම අංක 11 : පවත්නා මාර්ග ජාලය

- යොමුව**
- ප්‍රථම ශ්‍රේණියේ මාර්ග
 - ද්විතීයික ශ්‍රේණියේ මාර්ග
 - තෘතීයික ශ්‍රේණියේ මාර්ග
 - වෙනත් මාර්ග
 - දුම්රිය මාර්ගය
 - වැලිගම නගර සභා සීමාව

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ මාර්ග පද්ධතිය 2018

මූලාශ්‍රය : නා. සං. අ. මාතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය 2018 මැයි

නා. සං. අ. මාතර

වැලිගම නාගරික සංවර්ධන සංලයේම (2017 - 2030)

සකස් කළේ : ජී.එල්. සුමනසේකර
පී.බී.බී. ජීවන්දර

දුර්වලතා

1. අපරව්‍යුහ පහසුකම් නිසි පරිදි සංවර්ධනය නොවීම.

වැලිගම නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශය මුහුදු මට්ටමේ පිහිටා ඇති මද බෑවුම් සහිත ප්‍රදේශයකි. මෙහි ජලය බැසයාම සඳහා කාණු ඉදිකර තිබුණද එම කාණුවල තාක්ෂණික දෝෂ පැවතීම හේතුවෙන් ජලය විධිමත් පරිදි බැසයාමක් සිදුනොවන අතර,පවතින කාණුවල බොහෝ කලක් ජලය රැදී පැවතීම හේතුවෙන් රෝග පැතිරීයාම හා නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශයේ වාතය අපිරිසිදුවීමට ප්‍රබල සාධකයක් වී ඇත. නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ මුළු භූමියෙන් 40% ක්ද මුළු ජනගහනයෙන් 31% ක්ද මුළු නිවාස ඒකක සංඛ්‍යාවෙන් 31%ක් ද මෙම ප්‍රදේශය තුළ පිහිටා ඇත. මුහුදු මට්ටමේ පිහිටා ඇති භූමි ප්‍රමාණය පහත සිතියම් මගින් දක්වා ඇත. වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ මුහුදු මට්ටමේ පිහිටි භූමිය ඡායාරූප අංක 26 මගින් පෙන්වා ඇත.

ඡායාරූප අංක 26 : ජලය බැස නොයාම

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය.

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය තුළ පිහිටා ඇති මාර්ග නිසි ප්‍රමිතීන්ට අනුව ඉදිකර නොමැති අතර, අධික වේගයෙන් වාහන ගමනාගමනය සිදුකරන බැවින් හා ප්‍රධාන මාර්ගවල පදික මංකීරු නොමැති බැවින් පදිකයින්ගේ ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් මතු වී ඇත. ප්‍රධාන මාර්ග දෙපස ඉදිකර ඇති වාණිජ ගොඩනැගිලි රථවාහන නැවතුම් ස්ථාන රහිතව ඉදිකර ඇති බැවින්, එම ස්ථාන සඳහා පැමිණෙන ගනුදෙනුකරුවන් ප්‍රධාන මාර්ගය දෙපස වාහන නැවැත්වීමට කටයුතු කරන බැවින්, වාහන ගමනාගමනය සඳහා ප්‍රමාණවත් ඉඩකඩ වෙන්වී නොමැත. මෙම කාර්ය බහුල වෙලාවන් තුළදී ප්‍රධාන මාර්ගවන බොරාල පාර, අකුරැස්ස පාර, හෙට්ටිවිදිය සහ පරණ ගාලු පාර ආදියෙහි අධික රථවාහන තදබදයක් පවතින ආකාරය ඡායාරූප අංක 27 මගින් පෙන්වා ඇත.

ඡායාරූප අංක 27 : රථවාහන තදබදය

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

2. සෂ්ණ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය ක්‍රියාත්මක කිරීම.

වැලිගම කප්පරතොට කලපුව ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය ජෛව විවිධත්වයෙන් අනූන වූ ප්‍රදේශයේ ජලය ස්වභාවිකව කළමනාකරණය කරමින් වැඩි ජලය මුහුදට මුදා හැරීමට උපකාරී වන ස්වභාවික ස්ථානයකි. එහෙත් වැලිගම නගර සභාව මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය මෙම කලපුව ආශ්‍රිත ප්‍රදේශයේ සිදුකරනු ලබන බැවින් ජල දූෂණය මෙන්ම පරිසර දූෂණයටද ප්‍රබල සාධකයක් වී ඇත. මීට අමතරව, මෙම ප්‍රදේශය පුරා පවත්නා අධික දුර්ඝන්ධය සහ කසලවලින් නිකුත්වන අපද්‍රව්‍ය රළමත ලිස්සායාමේ ක්‍රීඩාව සඳහා යොදාගෙන ඇති වෙරළ තීරය සඳහා මුදාහැරීමට කටයුතු කර ඇත. මෙම තත්ත්වය සංචාරක කර්මාන්තය තවදුරටත් පවත්වාගෙන යාම සඳහා ගැටළුකාරී තත්ත්වයන් ඇති කිරීමට හේතු වී ඇත. කප්පරතොට ප්‍රදේශයේ කසල කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය පවත්වාගෙන යනු ලබන ස්ථානය සිතියම් අංක 13 මගින් පෙන්වා ඇත.

සිතියම් අංක 13 : කප්පරතොට සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

3. අපජලය හා මලාපවහන පිරිපහදු ඒකකයක් නොමැතිවීම.

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය තුළ එක්රැස් වන වැඩි ජලය ගලායාම සඳහා ඉදිකර ඇති කාණු පද්ධතිය වෙත නිවාස වලින් බැහැර කරන අපජලය සහ වැසිකිලි වලින් පිටකරනු ලබන අපද්‍රව්‍ය යොමුකරන බව සිදුකරන ලද ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ වලදී අනාවරණය විය. මෙයට හේතු වී ඇත්තේ නගරය තුළ අපජලය හා මලාපවහන පිරිපහදු කිරීමේ ඒකකයක්

නොමැතිවීමයි. මෙය නගරයේ හඳුනාගන්නා ලද ප්‍රබල දුර්වලතාවයකි. යාංඕඩිය ඇළේ අපජලය එක්රැස් වී ඇති ආකාරය පහත අංක 28 දරණ ඡායාරූපය මඟින් පෙන්වා ඇත.

ඡායාරූප අංක 28 : යාංඕඩිය ඇළ

අවස්ථා

1. වැලිගම නගරය ආසන්නයේ කර්මාන්ත කලාප 03 ක් පැවතීම.

වැලිගම නගරය ආශ්‍රිතව පිහිටා ඇති උඩුකාව, වාලිමවුන්ට් හා මීදිගම ප්‍රදේශවල කර්මාන්තපුර 03ක් පිහිටා තිබීම හේතුවෙන් වැලිගම නගරය තුළ ඉඩකඩ වෙන්කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් නොමැති අතර, කර්මාන්ත ශාලාවල ප්‍රමාණ හා වර්ග අනුව ඉහත සඳහන් ස්ථානවලින් අවශ්‍ය ඉඩකඩ සපයාදීමේ හැකියාව ඇත. එම කර්මාන්තවල පිහිටීම සිතියම් අංක 14 මගින් පෙන්වා ඇත.

සිතියම අංක 14 : කර්මාන්තපුර වල පිහිටීම

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

6.0 සංවර්ධන සැලැස්ම

6.1 සංකල්පිත සැලැස්ම

සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කිරීමේදී නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ පවත්නා සංවර්ධනයට හානි නොවන පරිදි දැනට පවත්නා සංවර්ධනය විධිමත් කිරීම සඳහා නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශය, වෙරළ කලාපය සහ කප්පරතොට කලපුව ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය සඳහා විශේෂ අවධානය යොමුකර සංකල්පිත සැලැස්ම සකස් කර ඇති අතර, සංවර්ධන උපාය මාර්ග අනුගමනය කිරීම තුළින් එය ක්‍රියාවට නැංවීමට යෝජිතය.

සංකල්පිත සැලැස්ම මඟින් වැලිගම නගරයේ ඉදිරි අනාගත සංවර්ධනය සිදුවන ආකාරය විදහා දක්වයි. වැලිගම නගරයේ දැනට අවිධිමත්ව පවත්නා සංචාරක, ධීවර හා වාණිජ කටයුතු සැලසුම්ගත සංවර්ධනයක් සඳහා යොමු කිරීමේ අරමුණින් මෙම සංකල්පිත සැලැස්ම සකස් කරන ලදී.

වැලිගම බොක්ක ආශ්‍රිතව නිර්මාණය වී ඇති වැලිගම නගරය කොළඹ - මාතර ප්‍රධාන මාර්ගය, පැරණි ගාලු පාර හා හෙට්ටිවිදිය ඔස්සේ විකාශය වී ඇති අතර, වැලිගම ඉමදුව හා වැලිගම - අකුරැස්ස මාර්ගය මඟින් රට අභ්‍යන්තරය සමඟ සෘජුව සම්බන්ධ වේ. වැලිගම - අකුරැස්ස මාර්ගය හෙට්ටිවිදිය හමුවන ස්ථානයත් හෙට්ටිවිදිය හා පරණ ගාලු පාර හමුවන ස්ථානයත් පාදක කරගනිමින් නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශය නිර්මාණය වී ඇත. ඒ අනුව, එම කලාපය තුළ වාණිජ සේවා මධ්‍යස්ථාන ඇති කිරීමට අපේක්ෂිතය.

මෙම සංකල්පමය සැලැස්ම සඳහා ආකෘතිය ලෙස (Metaphor) දේදුන්නක හැඩයගත් වර්ණාවලියක් හඳුනාගන්නා ලද අතර, වැලිගම බොක්ක, ඇල මාර්ගවල සහ මාර්ග පද්ධතියේ පිහිටීම සැලැස්මේ ප්‍රධාන හරය ලෙස හඳුනාගන්නා ලදී. ජලය සහ හිරු එළිය සම්මිශ්‍රණයෙන් දේදුන්න නිර්මාණ වන්නාසේ වැලිගම බොක්ක ආශ්‍රිත සැලසුම් ප්‍රදේශය සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂිතය. දේදුන්නේ ආලෝකය විවිධ වර්ණ වලින් පෙන්වන්නා සේ පවත්නා සංවර්ධන රටාව, මාර්ග ජාලය සහ ඇල මාර්ග පද්ධතිය පදනම් කරගෙන කලාප කිහිපයක් ඔස්සේ අනාගත සංවර්ධනය සිදුකිරීමට අපේක්ෂිතය.

ඒ අනුව, මෙම සංකල්පිත සැලැස්ම තුළ අන්තර්ගතයන් ලෙස වැලිගම බොක්ක හා පොල්අතුමෝදර ගඟ ආශ්‍රිත ප්‍රදේශ සංචාරක කටයුතු ප්‍රවර්ධනය සඳහාත්, වැලිගම බොක්ක ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය හා කප්පරතොට ප්‍රදේශය ධීවර කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහාත් කුඹල්ගම

හා බටවල මංසන්ධි වාණිජ කටයුතු සඳහාත් සංවර්ධනය කිරීමටත් නේවාසික, සංචාරක හා වාණිජ කලාප ඇති කිරීමටත් අපේක්ෂා කෙරේ. පවත්නා මාර්ග පද්ධතිය තවදුරටත් සංවර්ධනය කිරීම තුළින් දෙස් විදෙස් සංචාරකයින් සඳහා පහසුවෙන් අදාළ ස්ථාන වලට ප්‍රවේශ වීමේ හැකියාව වැඩිදියුණු කිරීමට යෝජිතය.

වැලිගම නගරයේ ප්‍රධානතම විභවතාවය වන වැලිගම බොක්ක සහිත කි.මී. 2.5 ට අධික දිගකින් යුත් පුළුල් වෙරළ තීරය හා නොගැඹුරු මුහුදු පදනම් කොටගෙන සංචාරක නගරයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට සැලසුම් කොට තිබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ තීරයන් අතුරින් සර්ලින් ක්‍රීඩාවට වඩාත්ම උචිත රළ සහිත වෙරළ තීරයක් වන වැලිගම වෙරළ තීරය දෙස් විදෙස් සංචාරකයින් ආකර්ශනය කරගැනීමට සමත් වී තිබේ. මෙම සංචාරක කර්මාන්තයට සමගාමීව බල ප්‍රදේශයට පැමිණෙන දෙස් විදෙස් සංචාරකයින්ට පහසුකම් සැලසීම සඳහා තරු පන්තීන්ට අයත් හෝටල්, ලැඟුම්හල්, තානායම් හා ආපනශාලා ඉදිවෙමින් පවතී. වැලිගම නාගරික ප්‍රදේශයේ සංචාරක කටයුතු සඳහා යොදාගෙන ඇති මුළු කාමර සංඛ්‍යාවෙන් 68% ක් සංචාරක හෝටල් සතුවන අතර, එම සංචාරක හෝටල්වල සේවය කරන සේවක සංඛ්‍යාව 623ක් පමණ වේ. සංචාරකයින් මෙරටට පැමිණීමේ ක්‍රමික වර්ධනයත් අනාගත සංවර්ධනය ඉලක්ක කරගත් සංවර්ධන සැලසුම් සහ ක්ෂේත්‍රයන් ලබාගන්නා ලද තොරතුරු සලකා බලා වැලිගම නගරය සංචාරක නගරයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමේ හැකියාවක් පවතින බව හඳුනාගන්නා ලදී.

ඒ අනුව, වසර 2030 වන විට වැලිගම නගරය “දකුණු ලක පිබිදෙන සමුද්‍රවංකීය සංචාරක පාරාදීපය” යන දැක්ම යටතේ සංචාරක ආකර්ශනයක් සහිත නගරයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැලසීමත් ධීවර කර්මාන්තය ඉහල නැංවීමට අවශ්‍ය ඉඩකඩ වෙන් කිරීමටත් හඳුනාගත් පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශවල ස්වභාව සෞන්දර්ය ආරක්ෂා කර ගනිමින් සංචාරක කටයුතු සඳහා යොමු කිරීම තුළින් සංචාරක ක්ෂේත්‍රය ආශ්‍රිත සෘජු හා වක්‍ර රැකියා බිහි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ඉඩ පහසුකම් සැලසීමත් අරමුණු කරගෙන මෙම සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කරන ලදී.

සංචාරක කර්මාන්තය මෙන්ම වැලිගම නගරයේ අනාගත ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වන ප්‍රධාන අංගයක් ලෙස ධීවර කර්මාන්තය හඳුනා ගැනුණි. මෙම ධීවර නිෂ්පාදන ආශ්‍රිත අලෙවිකරණ කටයුතු නගරය පුරා ව්‍යාප්ත කිරීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැලසීම මගින් ධීවර කර්මාන්තයේ ප්‍රබල ඉලක්ක සපුරා ගැනීමට හැකි වනු ඇත. ඒ අනුව, මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයේ ප්‍රමාණාත්මක බව හා ගුණාත්මක බව වැඩි කිරීමට අවශ්‍ය පුහුණු ශ්‍රමිකයින් සංඛ්‍යාව වැඩි කිරීම සෘජු හා වක්‍ර රැකියා වර්ධනය කිරීම අවශ්‍ය පහසුකම් සැලසීමත් මෙම සංකල්පනාත්මක සැලැස්ම සකස් කිරීමේදී සලකා බලන ලද කරුණු වේ.

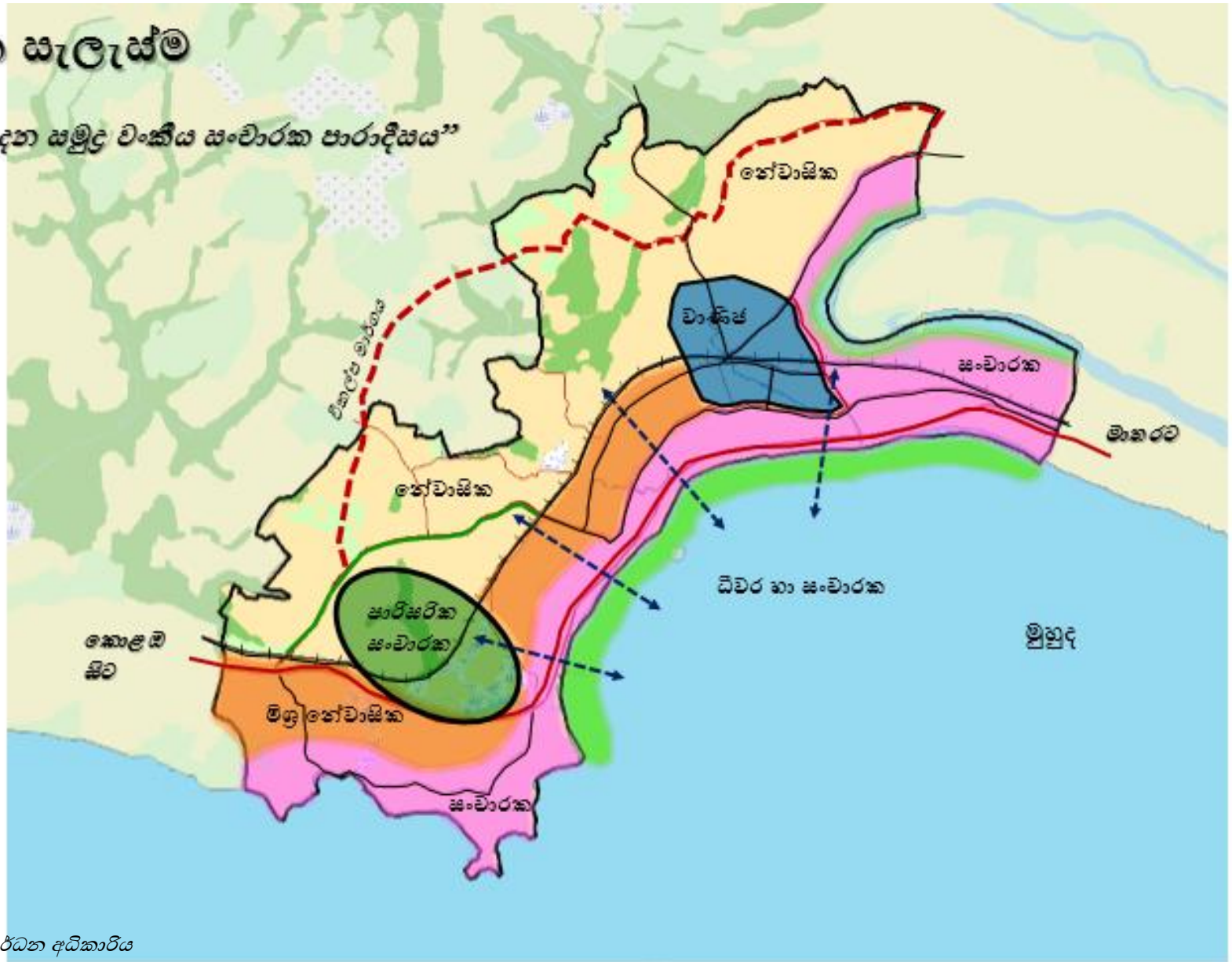
වැලිගම නගරයේ විභවතාවයන් හා සංවර්ධන නැමියාවන් සැලකිල්ලට ගනිමින් මුහුදු වෙරළ තීරයේ සිට පරණ ගාලු පාර දක්වා කොටස සහ පොල් අතුමෝදර ගඟ ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය සංචාරක කටයුතු සඳහාත් පරණ ගාලු පාරේ සිට හෙට්ටිවිදිය දක්වා ප්‍රදේශය වාණිජ කටයුතු සඳහාත්, හෙට්ටිවිදියේ සිට බණ්ඩාරනායක මාවත දක්වා ප්‍රදේශයේ මිශ්‍ර නේවාසික කටයුතු සඳහාත් ඉතිරි ප්‍රදේශය නේවාසික කටයුතු සඳහාත් යොමු කිරීමට සැලසුම් කර ඇත. ඉහත කරුණු සලකා බලා සකස් කරන ලද සංකල්පිත සැලැස්ම සිතියම් අංක 15 මඟින් පෙන්වා ඇත.

සිතියම අංක 15 :

සංකල්පිත සැලැස්ම

“දකුණු ලක පිබිඳෙන සමුද්‍ර වංකීය සංචාරක පාරාදීපය”

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

6.2 යෝජිත ඉඩම් පරිහරණ සැලැස්ම

වැලිගම නගර සංවර්ධන සැලැස්මේ දැක්ම වන වැලිගම නගරය සංචාරක පාරාදීපයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම සඳහා සකස් කරන ලද යෝජිත ඉඩම් පරිහරණ සැලැස්ම අංක 10 දරණ සිතියමේ දක්වා ඇත. සැලසුම් කණ්ඩායම මඟින් හඳුනාගන්නා ලද තොරතුරු වලට අනුව වැලිගම නගරය මාතර, ගාල්ල හා අනෙකුත් නාගරික ප්‍රදේශ හා සසඳා බැලීමේදී අඩු සංවර්ධනයක් පවතින එහෙත් සංවර්ධනය සඳහා වැඩි විභවතාවයකින් යුත් නගරයක් බව හඳුනාගන්නා ලදී. ඒ අනුව, නගරයේ පවත්නා ශක්තීන්, අවස්ථා, දුර්වලතා හා බාධක පිළිබඳ නිසි අවධානය යොමුකර දැනට පවතින භූමිය ප්‍රශස්ථ භාවිතය සඳහා යොමුකර නාගරික ජනයාගේ ආදායම් මට්ටම ඉහල නැංවීමත්, නගරයට පැමිණෙන දෙස් විදෙස් සංචාරකයන්ගේ අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා අවශ්‍ය ඉඩ ප්‍රස්ථා සැලසීම සඳහා යෝජිත භූමි පරිහරණ සැලැස්ම සකස් කර ඇත.

වැලිගම නගරය වැලිගම බොක්ක ආශ්‍රිතව පිහිටා ඇති බැවින් එම ප්‍රදේශය සංචාරක කටයුතු සඳහා ප්‍රමුඛතා ප්‍රදේශය ලෙස හඳුනාගන්නා ලද අතර, සුළං නිර්බාධිතව ගමන් කිරීම සඳහා දර්ශන පථයට අවහිර නොවන පරිදි ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම සඳහා සැලසුම් හා ගොඩනැගිලි රෙගුලාසි සකස් කර ඇත. මෙම ප්‍රදේශය මූලිකව සංචාරක කටයුතු සඳහා යෙදවීමට අපේක්ෂා කරන අතර, ඊට සමගාමීව වෙරළ උද්‍යාන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, මාර්ග පුළුල් කිරීම හා පාරිසරික සංචාරක ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අදාළ භූමි ප්‍රදේශ හඳුනාගෙන ඇත.

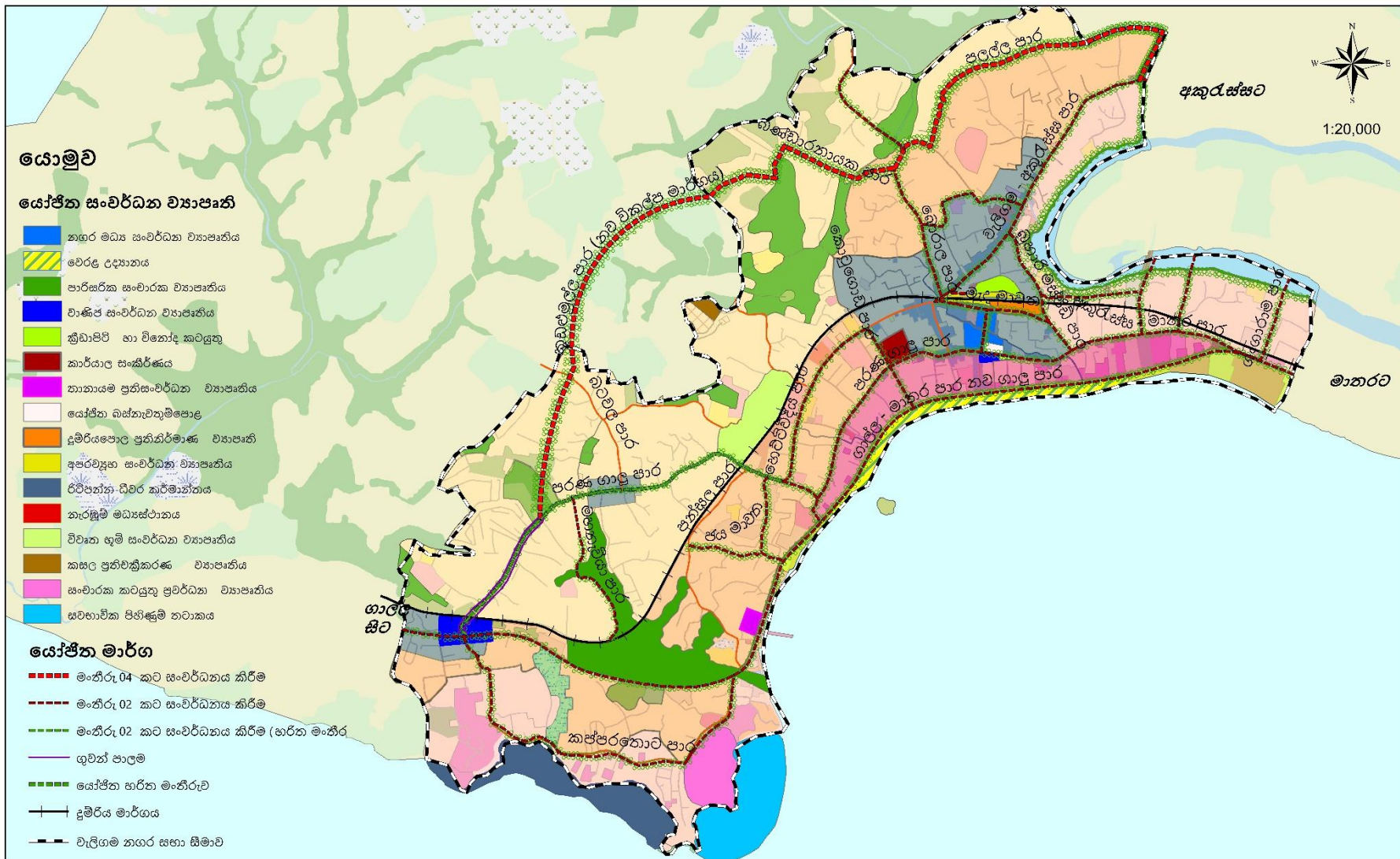
නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශයේ අපරව්‍යුහ පහසුකම් ඒකාරාශී වී ඇති බැවින් එම ප්‍රදේශය අධි උස ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම සඳහා සැලසුම් කර ඇති අතර, වැඩි වශයෙන් මෙම ප්‍රදේශය වාණිජ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා යොදාගැනීමට අපේක්ෂිතය. නගර මධ්‍යයට ආසන්නව ඇති කොළඹ - මාතර දුම්රිය මාර්ගයෙන් උතුරු දෙසින් පිහිටා ඇති ප්‍රදේශය මේ වන විට නාගරික ලක්ෂණ පෙන්වුම් කරමින් ග්‍රාමීය ලක්ෂණ හා සමෝධානය වෙමින් සංවර්ධනය වන බැවින් එම ප්‍රදේශය අධි උස ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම සඳහා විශේෂ අවකාශ ලබාදීමට යෝජිතය.

තවද, මෙම ප්‍රදේශයට පැමිණෙන සංචාරකයින්ගට නිරූපදිතව කඩිනමින් අදාළ ස්ථාන සඳහා ප්‍රවේශවීමට ප්‍රවේශ පහසුකම් සැලසුම් කර ඇති අතර, මාර්ග හා ගමනාගමන සැලැස්මේ පෙන්වා ඇති පරිදි, හඳුනාගත් ප්‍රවේශ මාර්ග සෙවණ ගස් සහිතව මං තීරු දෙකක් දක්වා මීටර් 20.0 ක පළලකින් යුක්තව සංවර්ධනය කිරීමට යෝජිතය. ඒ අනුව වසර 2030 වන විට වැලිගම නගරය කලාපීයකරණ සැලැස්මේ පෙන්වා ඇති අකාරයට වෙරළ කලාපය අඩු සනත්වයකින්ද වෙරළ කලාපය හා පරණ ගාලු පාර අතර ඇති කලාපය මධ්‍ය

සනත්වයකින්ද, නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශය අධි සනත්වයකින්ද නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශයෙන් උතුරු දෙසට වන්නට තිරස් සංවර්ධනය වෙනුවට සිරස් සංවර්ධනය සඳහා යොමු කිරීමේ පදනම මත යෝජිත ඉඩම් පරිහරණ සැලැස්ම සකස් කර ඇත. එම සැලැස්ම අංක 16 සිතියම මගින් පෙන්වා ඇති අතර, නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශ සංවර්ධනය නගර මධ්‍යයේ අනාගත සංවර්ධනය පෙන්වුම් කරන දික්කඩ සහ හරස්කඩ අංක 17 සිතියමේ පරිදි දක්වා ඇත. ඒ අනුව වැලිගම නගරයේ අනාගත සංවර්ධනය, වෙරළ තීරයේ සිට පොල්අතුමෝදර ගඟ දක්වා ප්‍රදේශය රූපසටහන් අංක 02 දරණ අ - ආ හරස්කඩ මගින්ද, වෙරළ කලාපයේ පිහිටි කප්පරතොට සිට පැලෑන දක්වා ගාල්ල මාරු ප්‍රධාන මාර්ගය දෙසට රූපසටහන් අංක 03 දරණ ඇ - ඇ දික්කඩ මගින්ද පෙන්වා ඇත.

සිතියම් අංක 16 : යෝජිත භූමි පරිහරන රටාව

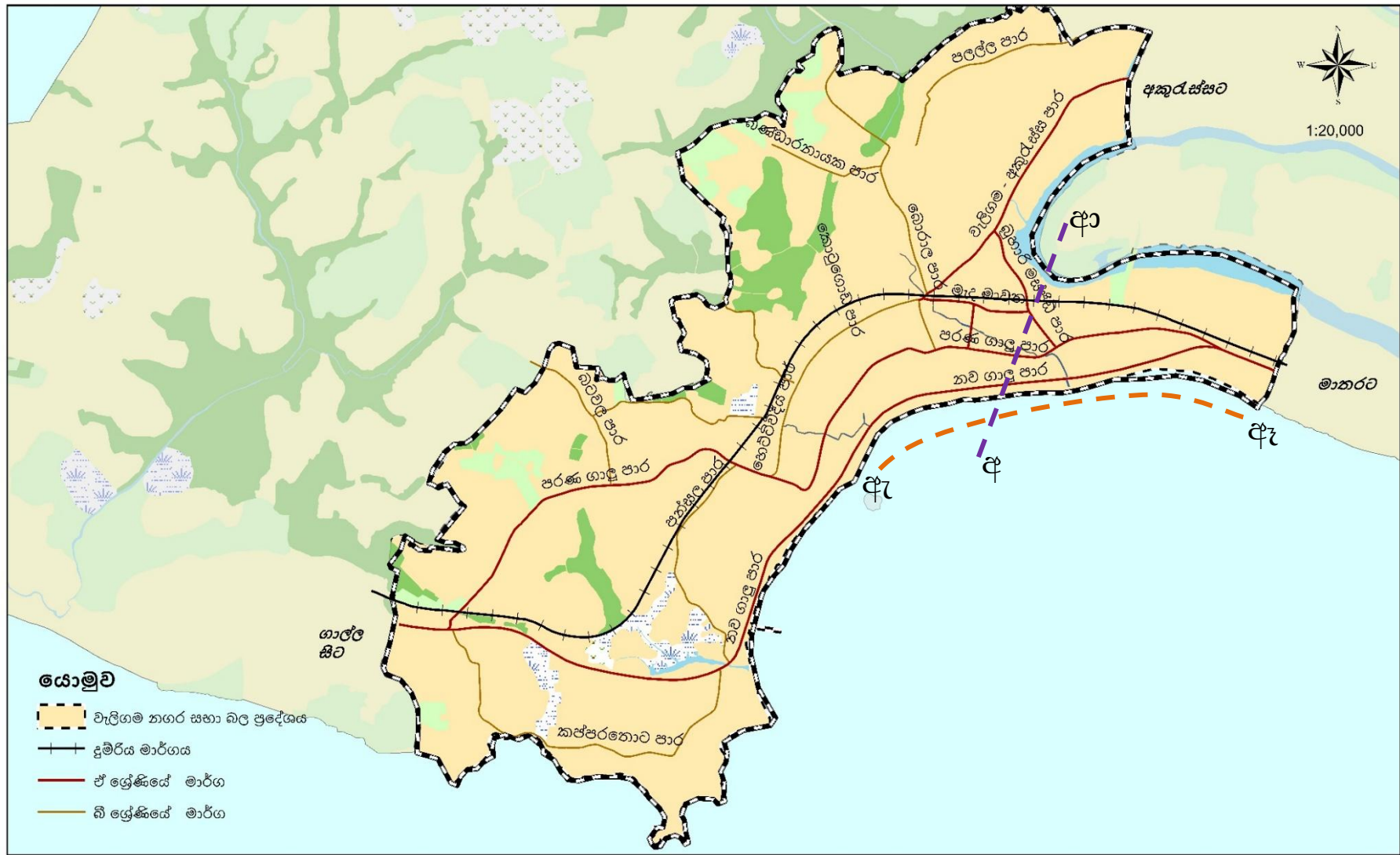
වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය
යෝජිත භූමි පරිහෝජන රටාව සැලැස්ම - 2030

මූලාශ්‍රය : නා. සං. අ. මාතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය 2018 මැසී

නා. සං. අ. මාතර වැලිගම නගරික සංවර්ධන සැලැස්ම (2017 - 2030) සකස් කළේ : ජී එල්. සුමනසේකර
ජී. ඩී. ඩී. ජිවන්දර

සිතියම් අංක 17 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ යෝජිත ඉඩම් භාවිතය පිළිබඳ දික්කඩ සහ හරස්කඩ

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය	මූලාශ්‍රය : නා. සං. අ. මානර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය	 නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය 2018 මැයි
-----------------------------------	--	--

නා. සං. අ. මානර	වැලිගම නාගරික සංවර්ධන සැලැස්ම (2017 - 2030)	සකස් කළේ : ජී. එල්. සුමනසේකර පී. ඩී. ඩී. ජීවන්දර
-----------------	---	---

රූප සටහන් 02 - වෙරළ තීරයේ සිට පොල්අතුමෝදර ගඟ දක්වා ප්‍රදේශය : අ - ආ හරස්කඩ

රූප සටහන් 03 - කප්පරතොට සිට පැලෑන දක්වා ප්‍රදේශය : ඇ - ඇ දික්කඩ

6.3 භෞතීය හා සාමාජීය අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධන සැලැස්ම

6.3.1 යෝජිත සේවා සැපයුම් සැලසුම්

නගරයෙහි 2030 වර්ෂය වන විට අපේක්ෂිත ජනගහනය සඳහා අවශ්‍ය ගමනාගමන හා ප්‍රවාහන, නිවාස, සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපනික, ජල, විදුලිය යන සේවා සැලසුම් කිරීම සේවා සැලැස්ම මඟින් සිදුකරනු ලබයි.

වැලිගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය වර්ග කිලෝමීටර් 44 ක භූමි ප්‍රමාණයකින් සමන්විත වන අතර, ඉන් වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයට වර්ග කිලෝමීටර් 5.33 කින් සමන්විත වන අතර, එහි 2030 වසර වන විට ඇස්තමේන්තුගත ජනගහනය මෙසේය.

වගු අංක 04 : ඇස්තමේන්තුගත ජනගහනය 2030

වර්ෂය	ජනගහනය	වර්ධන අනුපාතය (%)
2011	22149	0.2
2016	23228	0.98
2020	24156	0.98
2025	25364	0.98
2030	26643	0.98

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

ඉහත වගුවට අනුව වැලිගම නාගරික ප්‍රදේශයේ අපේක්ෂිත ජනගහන වර්ධනය 2011-2030 වර්ෂ අතර වෙනස 4494කි.

වගු අංක 05 : ඇස්තමේන්තුගත නිවාස අවශ්‍යතාවය 2030

වර්ෂය	ජනගහනය	පවුල් සංඛ්‍යාව	පවතින නිවාස සංඛ්‍යාව	නිවාස අවශ්‍යතාවය	නිවාස හිඟය
2011	22,149	4713	4,696	4713	17
2016	23,228	4,760		4,760	99
2020	24,156	4,809		4,809	113
2025	25,369	4,860		4,860	164
2030	26,643	4,903		4,903	207

සටහන :

- පවලක සාමාන්‍ය ප්‍රමාණය වාර්ෂිකව 4.7 ක්ම පවතියයි උපකල්පනය කරන ලදී,
- 2011 පැවති තාවකාලික නිවාස 35 ද නිවාස හිඟයට එකතුකර ඇත.
- 2011 වර්ෂයේ වාර්තාවූ අර්ධ ස්ථිර නිවාස 219 එම ස්ථානයේම වැඩි දියුණු කරන පදනම සලකා බලා ඇත.

මූලාශ්‍රය : ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛණ දෙපාර්තමේන්තුව, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය.

ඉහත වගුවට අනුව වැලිගම නාගරික ප්‍රදේශයේ නිවාස හිඟය 2011- 2030 වර්ෂ අතර වෙනස 207 කි. පොම්පෙවත්ත සහ ජෝති කොරටුව වැනි අඩු ආදායම් ලාභී නිවාස සැලසුම්ගත සංවර්ධනයකට යොමු කිරීම තුලින් මෙම නිවාස හිඟය මගහරවා ගැනීමට සැලසුම්කර ඇත. ඒ අනුව, යෝජිත නිවාස සනත්ව සිතියම සිතියම් අංක 18 මගින් පෙන්වා ඇත.

සෞඛ්‍ය පහසුකම් සැලැස්ම.

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය තුළ වැලිගම දිසා රෝහල, ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය මහජනතාවට සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීම සම්බන්ධව කටයුතු කරනු ලබයි. නගරයේ සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීම අංශ දෙකක් යටතේ සිදුකරනු ලැබේ. එනම් නිවාරණ සේවා අංශය හා ප්‍රතිකාර සේවා අංශය වේ. මෙහිදී රෝග නිවාරණය ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය මගින් පමණක් සිදුකරනු ලැබේ.

වැලිගම නගරය හා අවට ප්‍රදේශයට සෞඛ්‍ය සේවා සපයනු ලබන වැලිගම දිසා රෝහල නගරයේ සිට කිලෝමීටර් 2 ක් පමණ දුරින් පිහිටි වලාන ග්‍රාම නිලධාරී වසම තුළ පිහිටා ඇත. රෝහල තුළ වාට්ටු 05 ක්, ඇඳන් 94 ක්, හදිසි ප්‍රතිකාර ඒකකයකින් සමන්විත වන අතර, 2014 නේවාසික රෝගීන් 9702 ක් පමණ රෝග නිවාරණ කටයුතු සඳහා පැමිණ ඇති අතර, රෝගීන් 103,842 පමණ පැමිණ ඇත්තේ සායනික කටයුතු සඳහාය. මෙම රෝගීන් සඳහා ප්‍රතිකාර කිරීමට සහ සායනික කටයුතු සඳහා නිරත වනුයේ වෛද්‍යවරු 06 දෙනෙකු පමණි. තවද, මෙම රෝහල තුළ දැනට ශල්‍යාගාරයක් නොමැති අතර, ඊ.සී.පී. සහ එක්ස් කිරණ පරීක්ෂණ සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සපයා නොමැත. එබැවින් වැලිගම නගරය සංචාරක නගරයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමේදී නේවාසික ජනයාට සහ සංචාරකයින්ට අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම සඳහා මෙම රෝහල වැඩිදියුණු කළ යුතු වුවද, ඒ සඳහා ප්‍රමාණවත් ඉඩ පහසුකම් නොමැති අතර, කඳු මුදුනක පිහිටා ඇති බැවින් ප්‍රවාහන දුෂ්කරතා වලටද මුහුණපෑමට සිදුවී ඇත. ඒ අනුව, ඉතා පහසුවෙන් ප්‍රවේශ විය හැකි වැලිගම නගරයේ සිට කිලෝමීටර් 5.0 ක් දුරින් පිහිටා ඇත. දැනට මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ ඇති මහ රෝහල ප්‍රතිස්ථානගත කර ඇති කොටවිල, ලැබීම ප්‍රදේශයේ ඇති මහ රෝහල (කොරියන් මිත්‍රත්ව රෝහල) වෙත වැලිගම නගරයේ ජනතාව හා සංචාරකයින් එම රෝහල වෙත යොමු කිරීම තුළින් සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතා ඉතා පහසුවෙන් ඉටුකර ගත හැක. විදේශීය සංචාරකයින් හට මෙම රෝහල පිළිබඳව වැලිගම නගර සභාවෙන්, හෝටල් කළමනාකරුවන්ගෙන් සහ වැලිගම නගරයේ ස්ථාපිත කිරීමට යෝජිත සංචාරක තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයෙන් තොරතුරු ලබාගත හැක.

අධ්‍යාපන පහසුකම් සැලැස්ම

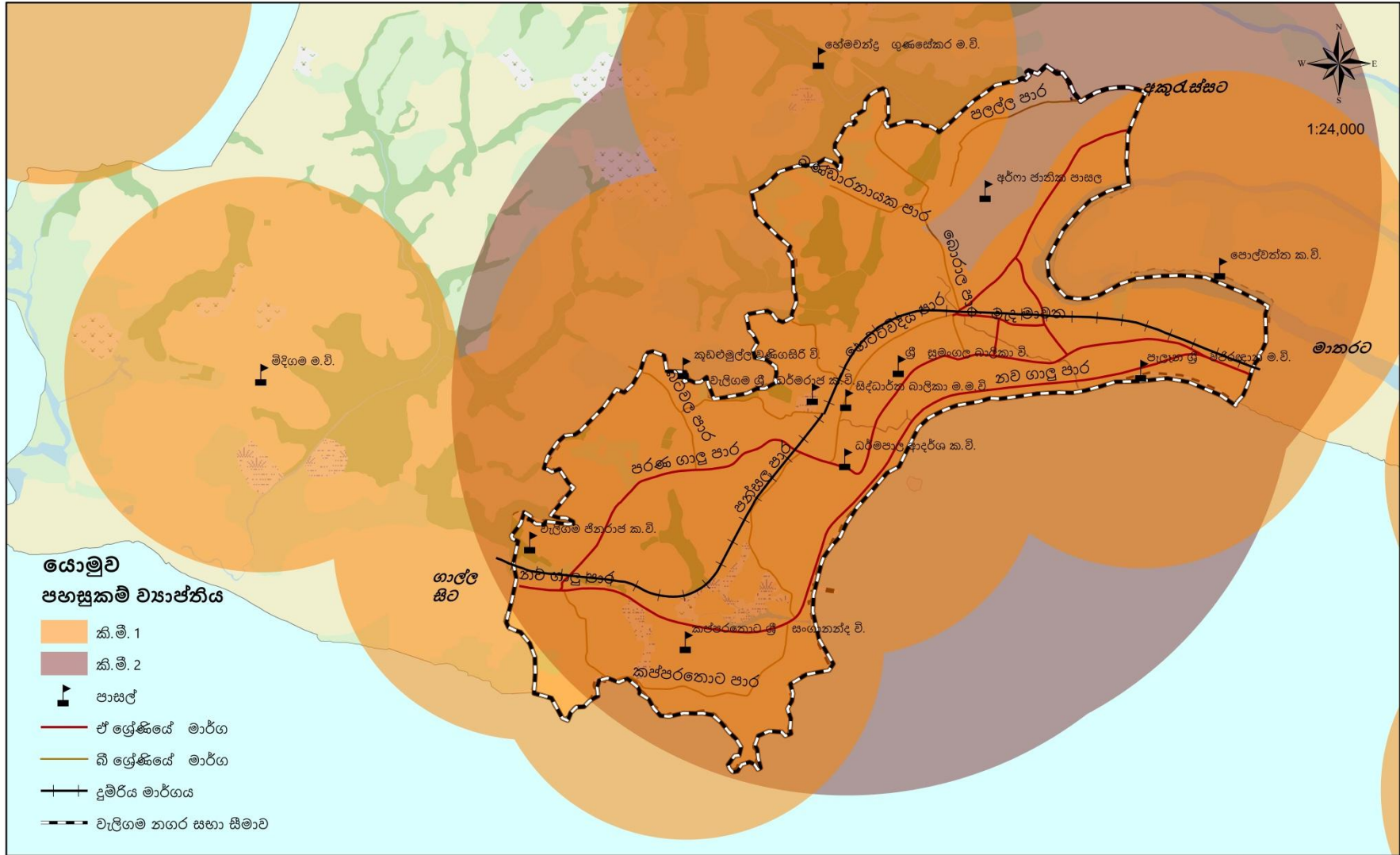
2001 ජන හා නිවාස සංගණනයට අනුව වැලිගම නගරයේ සාක්ෂරතා මට්ටම සියයට 95 ක් පමණ වන අතර, එය දිස්ත්‍රික්කයේ සාක්ෂරතා මට්ටමට සමාන අගයක් ගනී. මේ අනුව, වැලිගම නගරයේ සාක්ෂරතා මට්ටම ඉතා සතුටුදායක මට්ටමක පවතින බව හඳුනාගත හැකිය.

ප්‍රදේශයේ අධ්‍යාපන පහසුකම් සැපයීම සම්බන්ධයෙන් වැදගත් වන රජයේ පාසල් 09 ක්ද පෞද්ගලික පාසල් 03 ක් හා වෘත්තීය පුහුණු ආයතනයක් ද පවතී. සම්මත ප්‍රමාණයට අනුව සෑම ශිෂ්‍යයකු සඳහා ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනය ලබාගැනීමට කිලෝමීටර් එකක අරීය ප්‍රදේශයක් තුළ ප්‍රාථමික පාසලක් පිහිටා තිබිය යුතුවේ. පහත දැක්වෙන අංක 19 දරණ සිතියම මගින් වැලිගම නගරයේ පාසල් ව්‍යාප්තිය සම්බන්ධයෙන් මෙම අවශ්‍යතාවය සපුරා ඇති බව හඳුනා ගත හැකිය. වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ පවත්නා පාසල් පිළිබඳ තොරතුරු පහත අංක 06 දරණ වගුවෙන් දක්වා ඇත.

සිතියම් අංක 19 : අධ්‍යාපන සේවා පහසුකම්

අධ්‍යාපන පහසුකම් ව්‍යාප්තිය වැලිගම නගරසභා බල ප්‍රදේශය - 2018	මූලාශ්‍රය : නා. සං. අ. මාතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය 2018 මැයි
---	---

නා. සං. අ. මාතර	වැලිගම නාගරික සංවර්ධන සැලැස්ම (2017 - 2030)	සකස් කළේ : ජී.එල්. සුමනසේකර ජේ.ඕ.බී. ජීවන්දර
-----------------	---	---

වගු අංක 06 : පාසල් පිළිබඳ තොරතුරු

අනු අංකය	විදුහලේ නම	ගුරුවරුන් ප්‍රමාණය	සිසුන් ප්‍රමාණය	ගුරු සිසු අනුපාතය	ගොඩනැගිලි වලට යටවී ඇති භූමි ප්‍රමාණය (ව.මී.)	ශිෂ්‍යයෙක් සඳහා පන්ති කාමර ඉඩකඩ (ව.මී.)	ක්‍රීඩා පිටි
01	කප්පරතොට සංඝානන්ද ම.විදුහල	16	167	10.45	429	2.6	නැත
02	වැලිගම ජීනරාජ ක. විදුහල	16	241	15.05	477	2.0	ඇත
03	වැලිගම ධර්මරාජ ක. විදුහල	22	325	14.8	559	1.7	නැත
04	ශ්‍රී සුමංගල බාලිකා විදුහල	112	2,727	24.3	2,814	1.0	නැත
05	පැලැන වජිරඥාණ මහ විදුහල	23	286	12.4	1,076	3.7	නැත
06	ධර්මපාල ආදර්ශ ක. විදුහල	28	325	33.0	559	0.6	නැත
07	වැලිගම සිද්ධාර්ථ ක. විදුහල	94	2,048	21.8	1,099	0.4	නැත
08	අර්භා මැදි විදුහල	52	1,252	24.0	1,236	1.7	ඇත
09	මුස්ලිම් ප්‍රාථමික විදුහල	23	782	34.0	513	0.7	නැත
එකතුව		386	8,153	21.12	8,762	1.1	-

මූලාශ්‍රය : කොට්ඨාශ අධ්‍යාපන කාර්යාලය, වැලිගම

සමස්තයක් ලෙස සලකා බලන විට එක් ශිෂ්‍යයකු සඳහා වන පන්ති කාමර ඉඩකඩ ප්‍රමාණය වර්ග මීටර් 1.1 ක් වන අතර, එය සම්මත අගය වන 0.9 ට වඩා වැඩි අගයක් ගැනීම සතුටුදායක වුවද, ධර්මපාල ආදර්ශ විදුහලේ ඒක ශිෂ්‍ය ඉඩකඩ 0.6, වැලිගම සිද්ධාර්ථ ජාතික පාසලේ ඒක ශිෂ්‍ය ඉඩකඩ 0.4 හා මුස්ලිම් ප්‍රාථමික විද්‍යාලයේ ඒක ශිෂ්‍ය ඉඩකඩ 0.7 තරම් අඩු අගයක් ගනී.

නගරයේ පවතින පාසල්වලින් ක්‍රීඩාපිටි පහසුකම් පවතින්නේ අර්භා මැදි විදුහල හා වැලිගම ජීනරාජ කණුව විදුහලේ පමණි. අනෙක් පාසල්වලට ක්‍රීඩාපිටි පහසුකම් නොමැති අතර, එම පහසුකම් සපයා ගනු ලබන්නේ නගරයේ පොදු ක්‍රීඩාපිටිය වන සේනානායක ක්‍රීඩාපිටිය මගිනි. එහෙත්, එය සියළු ක්‍රීඩා ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සුදුසු වන ආකාරයට සංවර්ධනය කර නොමැත. අග්‍රබෝධි විහාරය ඉදිරිපිට ඇති හිස් භූමිය රථවාහන නැවතුම් ස්ථාන සහිතව ක්‍රීඩාගාරයක් ඉදිකිරීම සහ දැනට පවත්නා සේනානායක ක්‍රීඩාංගනය ක්‍රමවත් පරිදි සංවර්ධනය කිරීම සඳහා හඳුනාගෙන ඇත.

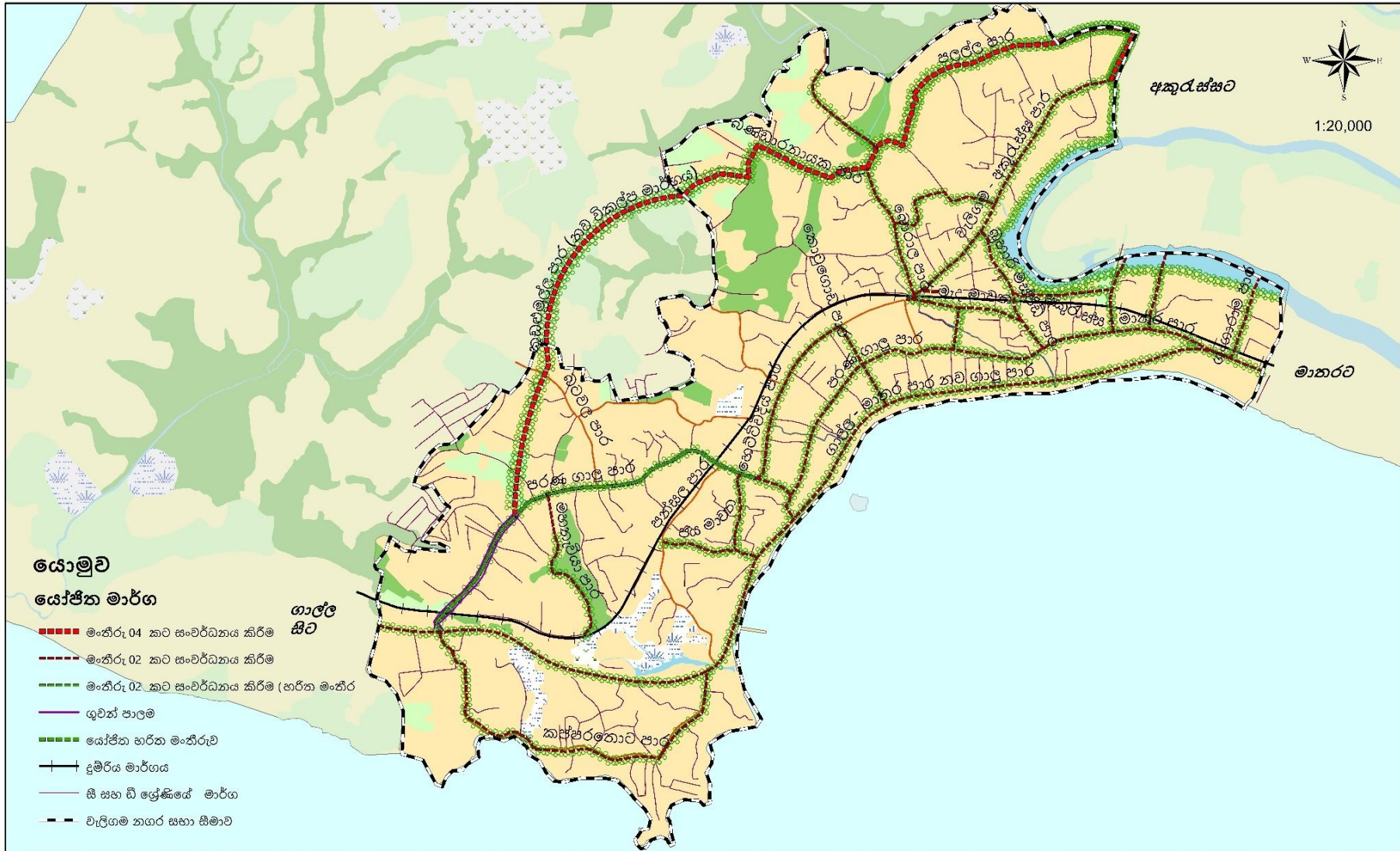
6.3.2 යෝජිත ප්‍රවාහන සැලැස්ම

වැලිගම නගරයේ මාර්ග පටු වීම හා රථවාහන නැවතුම් ස්ථාන සඳහා ප්‍රමාණවත් ඉඩකඩ වෙන්වී නොතිබීම කාර්යක්ෂම ගමනාගමනයට බාධාවක් වී ඇති අතර, මාර්ග සඳහා වෙන්වී ඇත්තේ මුළු බිම් ප්‍රමාණයෙන් සියයට 6.1 ක් පමණි. ඒ අනුව තෝරාගත් මාර්ග සඳහා පදික මංතීරු ඉදිකිරීම හා සෙවන ගස් සිටුවීම තුළින් ප්‍රදේශයේ වෙසෙන මහජනතාවට සහ දෙස් විදෙස් සංචාරකයින්ට පහසුවෙන් ගමන්කිරීමට අවස්ථාව සලසාදීමත් සංචාරකයින්හට ආරක්ෂාකාරීව නගරය පුරා සැරිසැරීමටත් අවස්ථාව සලසාදීමේ අරමුණින් ප්‍රවාහන සැලැස්ම සකස් කර ඇත.

එසේම, දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ බලපෑම හා මුහුදුබඩ දුම්රිය මාර්ගයේ වැලිගම දුම්රිය ස්ථානයේ ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීම සඳහා දුම්රියපොළ පිවිසුම් මාර්ගය හා ඒ අවට ප්‍රදේශය ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීම, මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය, පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය හා සමුපකාර දෙපාර්තමේන්තුව සතු භූමිය ප්‍රශස්ත භාවිතය සඳහා යෙදවීමටත්, රථවාහන නැවතුම් ස්ථාන ඇති කිරීම තුළින් නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශය සැලසුම්ගත සංවර්ධනයක් කරා යොමු කළ හැක. මෙම අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සඳහා පහත සඳහන් මාර්ග පුළුල් කළ යුතුව ඇත. ඒ අනුව, 2030 වසර වන විට ඇතිවන ගමනාගමන අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා සංවර්ධන සැලැස්ම යටතේ හඳුනා ගන්නා ලද පුළුල් කිරීමට යෝජිත මාර්ග හා ගමනා ගමන සැලැස්ම අංක 20 දරණ සිතියම මඟින් පෙන්වා ඇත.

සිතියම අංක 20 : යෝජිත මාර්ග හා ගමනා ගමන සැලැස්ම

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය
යෝජිත මාර්ග සැලැස්ම - 2030

මූලාශ්‍රය : නා. සං. අ. මාතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය 2018 මැයි

වගු අංක 07 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය - යෝජිත මාර්ග හා ගමනාගමන සැලැස්ම - 2030

මාර්ගයේ නම	යෝජිත මංකිරු
1. කොළඹ - මාතර ප්‍රධාන මාර්ගය වැලිගම - අකුරැස්ස මාර්ගය, වජීරඥාන මාවත, බොරැල පාර, පැරණි ගාලු පාර, කප්පරතොට වටරවුම පාර, මැද මාවත	02
2. පලල්ලපාර, බණ්ඩාරනායක මාවත, කුඩළුමුල්ල පාර	04

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

ඉහත අංක 07 වගුවෙහි සඳහන් කර ඇති පරිදි කොළඹ - මාතර ප්‍රධාන මාර්ගය, වැලිගම - අකුරැස්ස මාර්ගය, බෝට් යාඩ් පාර, වජීරඥාන මාවත, බුහාරි මජීඩ් මාවත බොරැල පාර, පැරණි ගාලු පාර සේනානායක ක්‍රීඩාංගනය දක්වා, කප්පරතොට වටරවුම පාර, ඩිමෝනි පාර, මැද මාවත යන මාර්ග පහත දැක්වෙන හරස්කඩට අනුව සෙවන ගස්, පදික මංකිරු සහ පාපැදි මංකිරු සහිතව මංකිරු දෙකක් දක්වා රූප සටහන් අංක 04 හි පරිදි පුළුල් කර සංවර්ධනය කිරීමට හඳුනාගෙන ඇත.

රූප සටහන් අංක 04 : මාර්ග හරස්කඩ - මංකිරු දෙක

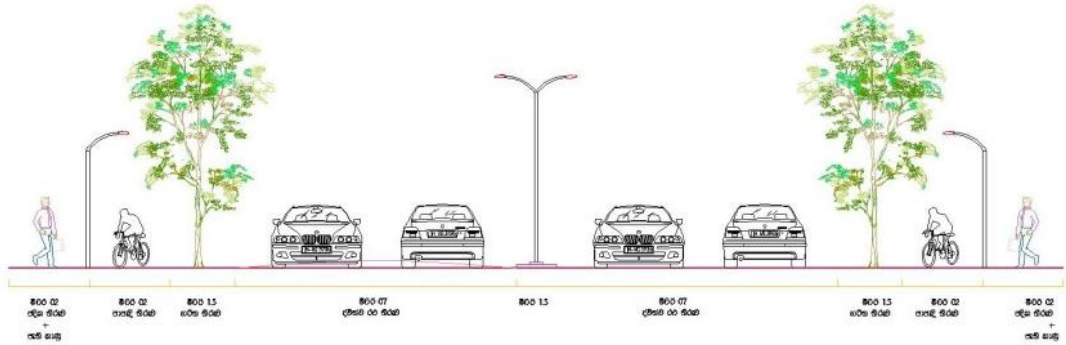
මංකිරු දෙක - මාර්ග හරස්කඩ

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

වැලිගම නගරය සංචාරක පාරාදීසයක් ලෙස සංවර්ධනය වීමේදී නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශයේ ඇති විය හැකි රථවාහන තදබදය අවම කිරීම සඳහා පවත්නා මාර්ග පුළුල් කිරීම මෙන්ම විකල්ප මාර්ග හඳුනාගැනීම ද අවශ්‍ය වන බැවින් දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ ඔස්සේ පැමිණෙන රථවාහන සඳහා නගරය මහහැර යාමටත් අතුරු මාර්ග ඔස්සේ පහසුවෙන නගරයට ප්‍රවේශ වීමට හැකි වන සේ පලල්ල පාර, බණ්ඩාරනායක මාවත හා කුඩිල්ල පාර ඒකාබද්ධ කර රූප සටහන් අංක 05 හි දක්වා ඇති පරිදි මංකීරු 04කින් යුක්තව විකල්ප මාර්ගයක් ලෙස පුළුල් කර සංවර්ධනය කිරීමට හඳුනාගෙන ඇත.

රූප සටහන් අංක 05 : මාර්ග හරස්කඩ - මංකීරු හතර

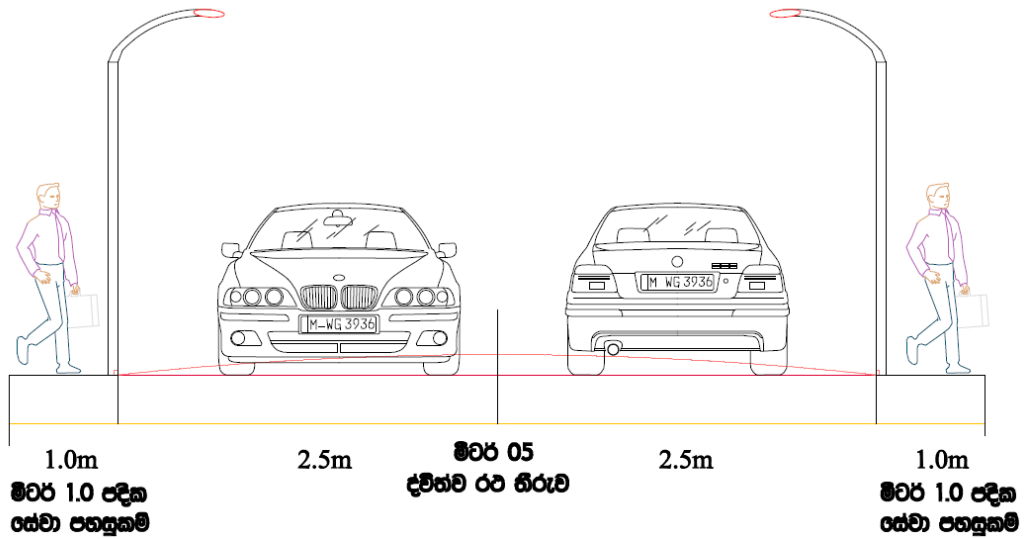
මාර්ග හරස්කඩ - මංකීරු හතර

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

පවත්නා සංවර්ධන නැමියාව හා දැක්ම පදනම් කරගෙන වෙළුම III හි ඇමුණුම් අංක 02 හි දැක්වෙන පරිදි හඳුනාගත් මාර්ග වල අවම පළල රූප සටහන් අංක 06 හි හා 07 හි දක්වා ඇති පරිදි මීටර් 7.0 ක් හා මීටර් 9.0 ක් වශයෙන් සංවර්ධනය කිරීමට යෝජිතය.

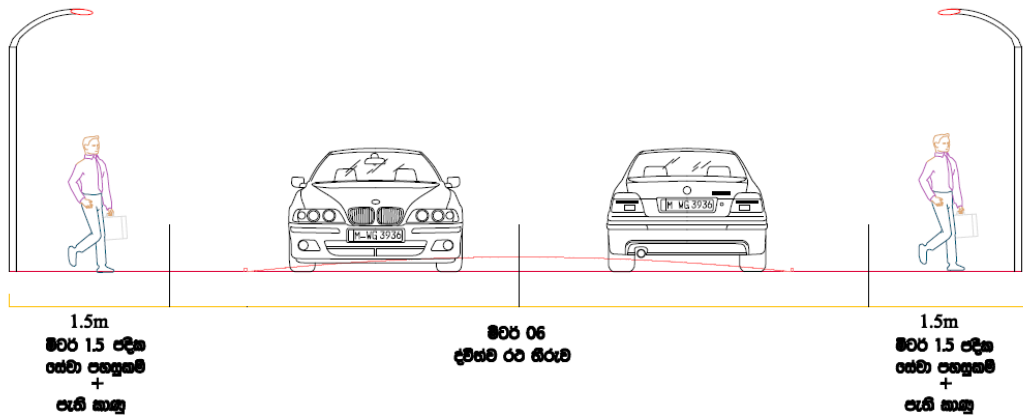
රූප සටහන් අංක 06 : මීටර් 7 පළල මාර්ග හරස්කඩ

මීටර 7.0

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

රූප සටහන් අංක 07 : මීටර් 9 පළල මාර්ග හරස්කඩ

මීටර 09 පළල - මාර්ග හරස්කඩ

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

නගර මධ්‍ය සංවර්ධන සැලැස්ම

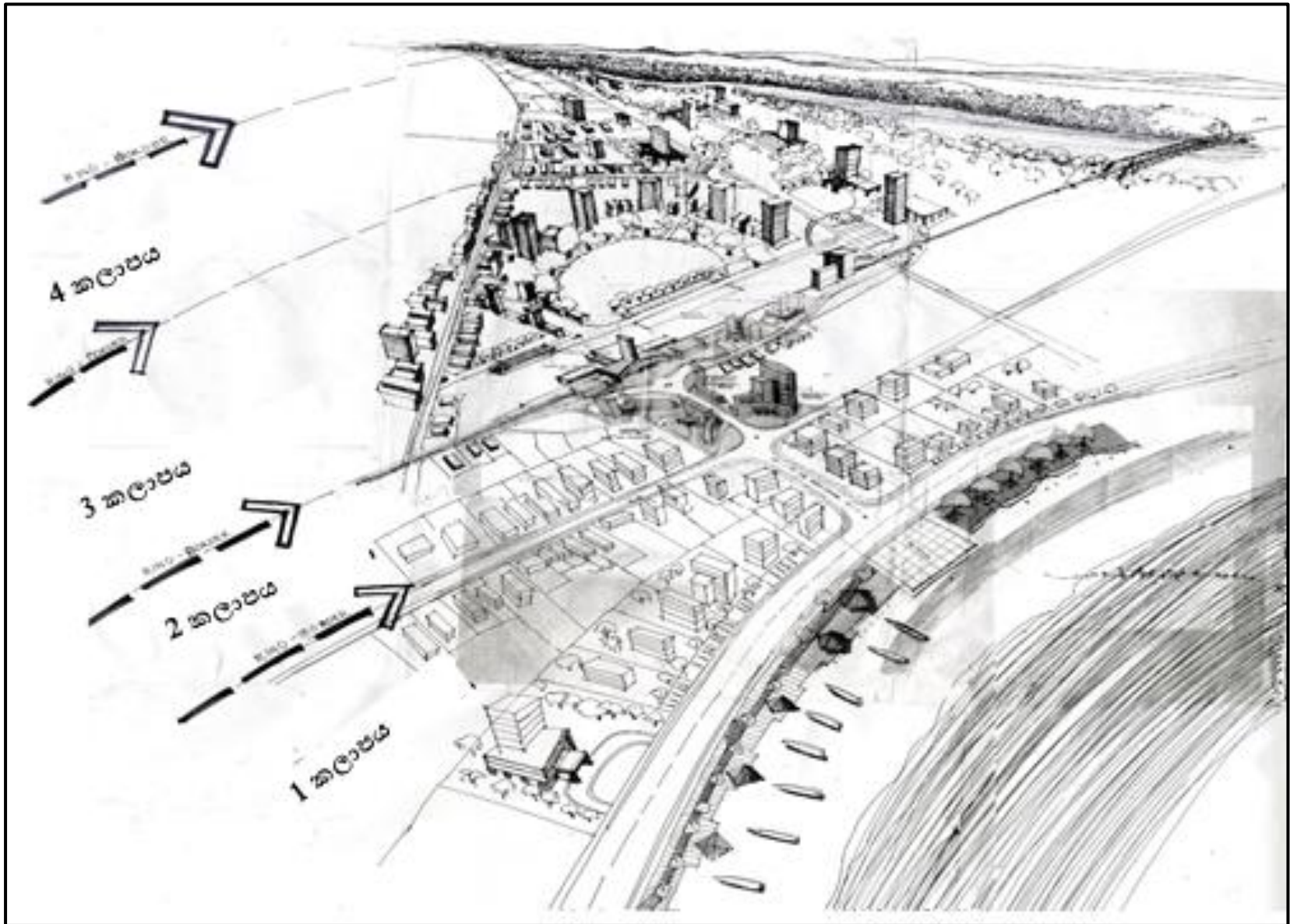
වැලිගම නගරය සංචාරක පුරවරයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමේදී දෙස් විදෙස් සංචාරකයින්ගේ සහ නේවාසික ජනයාගේ අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශයට විශේෂ අවධානය යොමු කර දැනට පවත්නා දුම්රිය ස්ථානය සහ බස් නැවතුම් පොල ඒකාබද්ධ කර බහුවිධ ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට සහ මැද මාවත, සිරිමාවෝ බණ්ඩාරනායක මාවත, පැරණි ගාලු පාර ඇතුළත් වනසේ ප්‍රවාහන සැලැස්මක් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කිරීමට හඳුනාගෙන ඇත. ඊට අමතරව බොරාල පාර සහ හෙට්ටිවිදිය මාර්ගය හමුවන මංසන්ධියේ පවතින අධික මාර්ග තදබදය මහහැරවීම සඳහා හෙට්ටිවිදිය හා අකුරැස්ස මාර්ගය සම්බන්ධ වන සේ නව මාර්ගයක් හෝ අකුරැස්ස මාර්ගය හා මැද මාවත සම්බන්ධ වනසේ ගුවන් පාලමක් ඉදිකිරීම හෝ විකල්ප මාර්ගයක් ඉදිකිරීම සුදුසු බව හඳුනාගෙන ඇත.

නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශයේ පවතින ත්‍රී රෝද රථ සහ විවිධ අවශ්‍යතා ඉටුකර ගැනීම සඳහා නගරයට පැමිණෙන රථ වාහන නවතා තැබීමට බහුවිධ ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීමට සැලසුම් කර ඇති භූමියෙන් කොටසක් යොදා ගැනීමට අපේක්ෂා කරන අතර, හෙට්ටිවිදිය සහ වෙරළ උද්‍යානයේ හඳුනාගත් ප්‍රදේශ සහ දුම්රිය පොල ආසන්නයේ ඇති හිස් භූමිය හඳුනාගෙන ඇති අතර, නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශය සංවර්ධනය විය යුතු ආකාරය පහත රූපසටහන් අංක 08 මඟින් පෙන්වා ඇත.

රූප සටහන් අංක 08

වැලිගම නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශය : යෝජිත සැලැස්ම

6.3.3 යෝජිත ජල සැපයුම් සැලසුම

වැලිගම නගරයට නළ ජල සම්පාදනය සඳහා ජලය ලබා ගන්නා ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය පොල්අතුමෝදර ගඟ වේ. කනංකේ ප්‍රදේශයේදී පොල්අතුමෝදර ගඟෙන් ලබා ගන්නා ජලය හල්ලල පිහිටි පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය මගින් පිරිසිදු කරනු ලබන අතර, වැලිගම පිහිටි ජල ටැංකිය මගින් බෙදා හරිනු ලබයි. මෙමගින් දෛනිකව සපයන ජල ප්‍රමාණය සන මීටර් 6,500 ක් වන අතර, එම ප්‍රමාණය ප්‍රමාණවත් නොවන බැවින්, දැනට මහා මාතර සංවර්ධන සැලැස්ම යටතේ නව ජල ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කර ඇති අතර, 2020 වසර වන විට එහි ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කිරීමට නියමිතය. එම ඉදිකිරීම් කටයුතු නිම කිරීමෙන් අනතුරුව බාධාවකින් තොරව පැය 24 පුරාම හොඳ පීඩනයක් යටතේ ජලය ලබාදිය හැකි බව ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවාහන මණ්ඩලය විසින් දැනුම් දෙන ලදී. 2030 වසර සඳහා පුරෝකථනය කරන ලද දෛනික ජල අවශ්‍යතාවය අංක 08 වගුවේ දක්වා ඇති අතර, යෝජිත ජල සැපයුම සිතියම් අංක 21 මගින් දක්වා ඇත.

වගු අංක 08 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය - දෛනික ජල අවශ්‍යතාවය

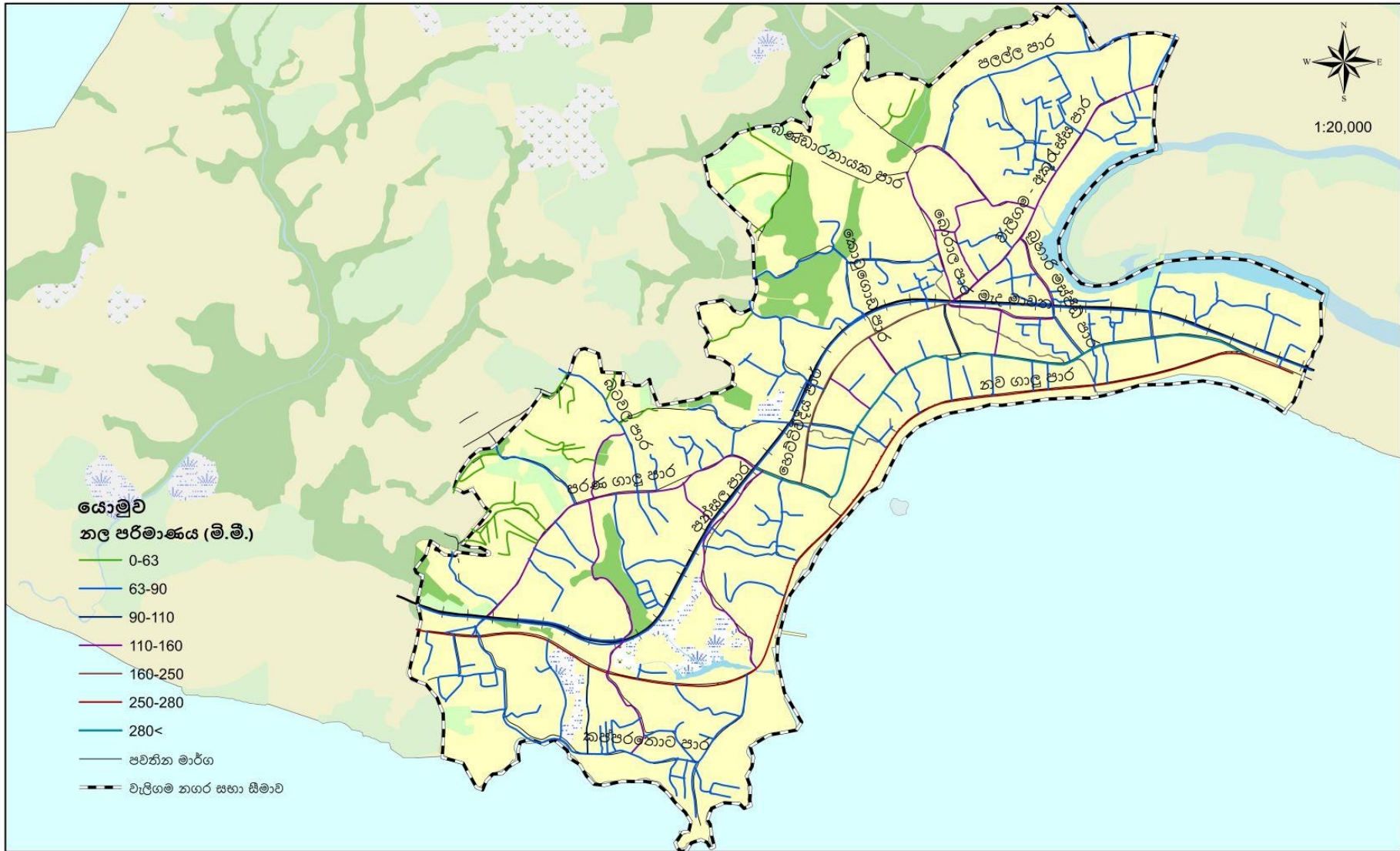
වර්ෂය	ඇස්තමේන්තුගත ජනගහනය	දෛනික සංසරණ ජනගහනය	හෝටල් සඳහා ජල අවශ්‍යතාවය	රෝහල් සඳහා ජල අවශ්‍යතාවය	දෛනික ජල අවශ්‍යතාවය
2011	22,149	50,000	69 m ³	19 m ³	4674 m ³
2016	23,228	55,000	171 m ³	19 m ³	5031 m ³
2020	24,156	58,500	238 m ³	19 m ³	5289 m ³
2025	25,369	70,000	383 m ³	19 m ³	5808 m ³
2030	26,643	80,000	628 m ³	19 m ³	6402 m ³

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, මාතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය.

- සටහන් :- ඒක පුද්ගල ජල පරිභෝජනය (නේවාසික) – ලීටර් 180
- ඒක පුද්ගල ජල පරිභෝජනය (සංසරණ ජනගහනය) – ලීටර් 12
- හෝටල් කාමරයක් සඳහා ජල අවශ්‍යතාව – සන මීටර් 0.4

සිතියම් අංක 21 : යෝජිත ජල සැපයුම

**වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය
යෝජිත ජල සැපයුම - 2030**

මූලාශ්‍රය : නා. සං. අ. මාතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය 2018 මැයි

නා. සං. අ. මාතර

වැලිගම නාගරික සංවර්ධන සැලැස්ම (2017 - 2030)

සකස් කළේ : ජී. එල්. සුමනසේකර
ජී. ඩී. බී. ජීවන්දර

6.3.4 යෝජිත විදුලි සහ දත්ත රැහැන් සැලසුම

ජාතික විදුලි පද්ධතියෙන් දකුණු පළාතට විදුලිය සපයනු ලබන්නේ මතුගම, ගාල්ල, දෙනියාය, ඇඹිලිපිටිය හා බලංගොඩ පිහිටි උප පොලවල් හරහාය. ඒ අනුව වැලිගම ප්‍රදේශයට විදුලිය සැපයීම සඳහා මෙගාවොට්ස් 10 ක විදුලි ධාරිතාවයක් ගාල්ල හා දෙනියාය උප පොළ හරහා ලබා ගනී.

වැලිගම නගර සහා බල ප්‍රදේශය තුළ අධිසැර (කිලෝවොට්ස් 33) විදුලි රැහැන් කිලෝමීටර් 6.46 ක්ද අඩු සැර (කිලෝවොට්ස් 11) විදුලි රැහැන් කිලෝමීටර් 2.47 ක්ද රැහැන් ඉදිකර ඇත. නගරය තුළ විදුලිය බෙදා හැරීම සඳහා තරාපැවි (Transformer) 12 ක් ඉදිකර ඇත.

මේ වන විට වැලිගම නගර සහා බල ප්‍රදේශය තුළ සියළුම වාණිජ, කර්මාන්ත හා ආගමික ස්ථාන සඳහා විදුලි බලය සපයා ඇති අතර, පවත්නා නිවාස අතරින් සියයට 97.8 ක් විදුලි බලය සපයා ගෙන ඇත. ඒ අනුව විදුලිය නොමැති නිවාස සියයට 2.2 ක් නගර සහා බල ප්‍රදේශය තුළ පවතී. මේවා තාවකාලික නිවාස බව හඳුනාගන්නා ලදී.

විදුලි බල මණ්ඩලයෙන් ලබා ගන්නා ලද දත්ත අනුව වැලිගම නාගරික ප්‍රදේශය සඳහා ඉදිරි සංවර්ධන කටයුතුවලදී ඉහළ විදුලි ධාරිතාවයක් ලබා දීමට අවශ්‍ය වුවහොත් ඉහත ජාල උප පොළ හරහා ලබා දිය හැකි බව දන්වන ලදී. දැනට පවත්නා ජාල උපපොළ සිතියම් අංක 22 මගින් දක්වා ඇත.

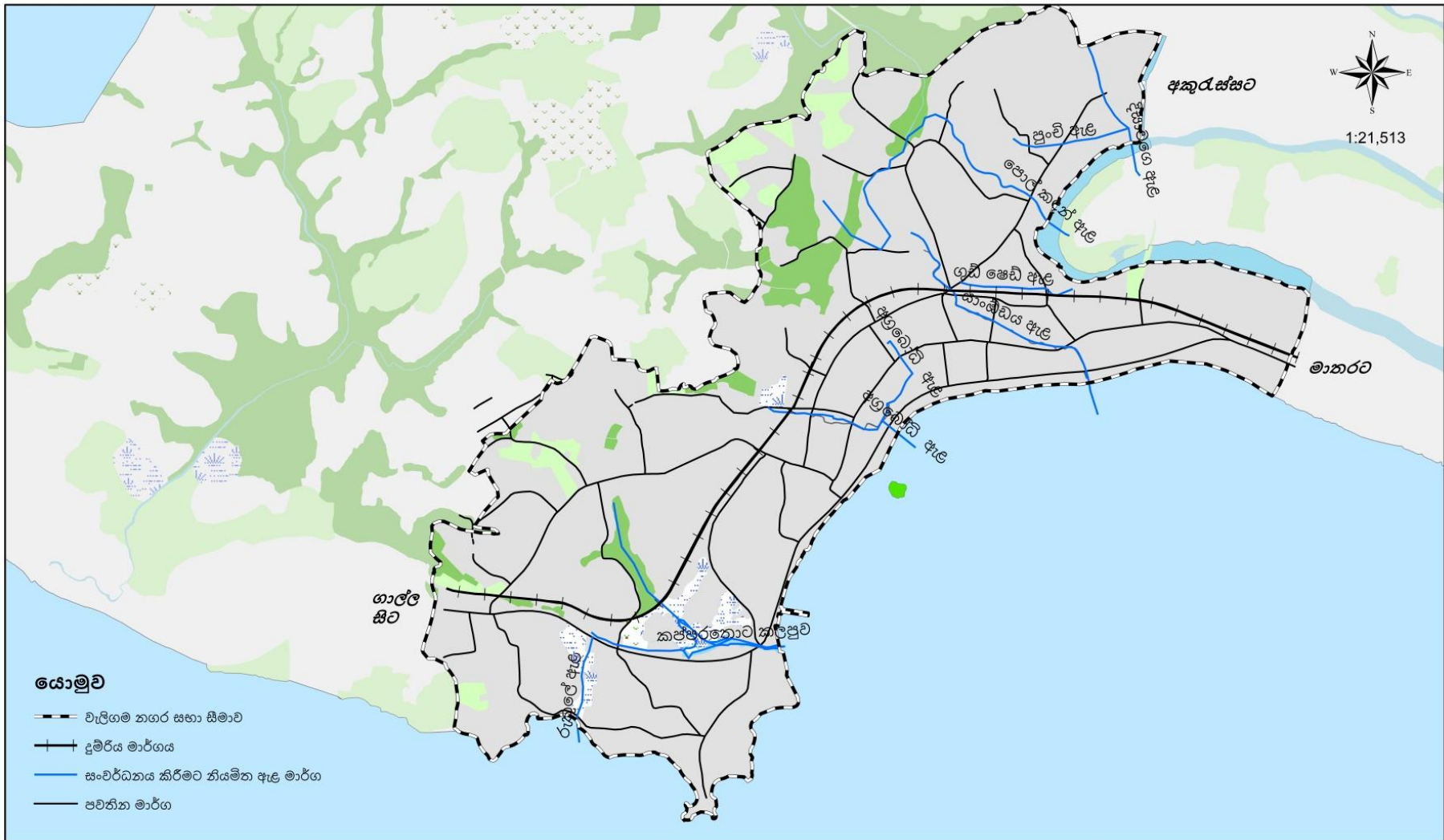

6.3.5 කාණු හා මලාපවාහන සැලසුම

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය තුළ ඉදිකර ඇති කාණු පද්ධතිය වැසි ජලය ගලා යාම සඳහා සැලසුම් කර තිබුණද, එම කාණු පද්ධතියෙහි තාක්ෂණික දෝෂ පැවතීම හේතුවෙන් ක්‍රමවත් පරිදි ජලය බැසයාමක් සිදු නොවන අතර, කාණු තුළ එක්රැස් වන ජලය කාලයක් රඳා පැවතීම හේතුවෙන් මදුරු උවදුර වැනි පීඩාකාරී තත්ත්වයන්ට මුහුණ පෑමට සිදුවී ඇත. නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය මගින් ලබා ගන්නා ලද තොරතුරු වලට අනුව, සංචාරක සමය ආරම්භ වීමත් සමග මදුරු උවදුර සිඟුයෙන් පැතිරයාම ආරම්භ වේ. මෙම තත්ත්වය සංචාරක කටයුතු ප්‍රවර්ධනය සඳහා අවහිරතාවයක් වන බැවින්, දැනට ඉදිකර ඇති කාණු පද්ධතිය ක්‍රමවත්ව ජලය බැසයාම සඳහා නැවත සකස් කල යුතුව ඇත. එම අවශ්‍යතා සලකා බලා සංවර්ධනය කිරීමට යෝජිත කාණු හා ඇළ මාර්ග පද්ධතිය සිතියම් අංක 23 මගින් පෙන්වා ඇත.

සිතියම් අංක 23 : යෝජිත ජලාපවාහන පද්ධතිය

යෝජිත ජලාපවාහන පද්ධතිය - 2030

මූලාශ්‍රය : නා. සං. අ. මාතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය 2018 මැයි

සංවර්ධන උපක්‍රම

මලාපවාහන ප්‍රතිවක්‍රීකරණ ඒකකයක් ඉදිකිරීම

නගර සීමාව තුළ ඒකාබද්ධ පොදු මලාපවාහන පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක නොවන අතර, ජල මුද්‍රිත සනිපාරක්ෂක වැසිකිළි සහ සනිපාරක්ෂක නොවන වැසිකිළි භාවිතා වේ.

නගරය තුළ ඇති සනිපාරක්ෂක ජල මුද්‍රිත වැසිකිළි ප්‍රමාණය සියයට 99.0 ක් වන අතර, සනිපාරක්ෂක නොවන වැසිකිළි ප්‍රමාණය සියයට 0.6කි.එසේම, වැසිකිළි නොමැති නිවාස සියයට 0.4 ක් පවතී. ඒ අනුව, සෞඛ්‍යාරක්ෂිත නොවන වැසිකිළි ප්‍රමාණය සියයට 0.6ක් හා වැසිකිළි නොමැති නිවාස සියයට 0.4 ක් පැවතීම සෞඛ්‍ය හා සනිපාරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් අයහපත් ලෙස බලපානු ලබන සාධකයක් ලෙස හඳුනා ගත හැකිය.

නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශය හා වෙරළ ආසන්න ප්‍රදේශයේ නොගැඹුරු භූගත ජල මට්ටමක් පැවතීම නිසා ජල මුද්‍රිත වැසිකිළි වර්ෂා කාලයේදී උතුරා යාම සිදුවේ. ඉන් පරිසරය දූෂණය වීම මෙන්ම බෝවන රෝග වැළඳීමේ ප්‍රවණතාවය ඉහළ යනු ඇත. මෙම ගැටළු මඟහැරවීම සඳහා අංග සම්පූර්ණ මලාපවාහන පද්ධතියක් සැලසුම් කිරීම සඳහා ඡායාරූප 29 හි දක්වා ඇති පරිදි වලාන රෝහල ආසන්නයේ ඇති හිස් භූමි ප්‍රදේශය හඳුනාගෙන ඇත. එමගින් 2030 වසර වන විට මෙම ගැටළුව සම්පූර්ණයෙන් විසඳෙනු ඇත.

ඡායාරූප 29 : මලාපවාහන පද්ධතිය සඳහා යෝජිත භූමිය

මූලාශ්‍රය : ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ

6.3.6 අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලසුම

වැලිගම නගර සභාවේ සංවර්ධන අංශයෙන් ලබාගන්නා ලද දත්ත අනුව නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ සෑම අපද්‍රව්‍ය එක්රැස් කිරීම වැලිගම නගර සභාව මඟින් සිදුකරනු ලැබේ. ප්‍රදේශය තුළ දිනකට එකතු වන කැළි කසල ප්‍රමාණය ටොන් 15 ක් පමණ වේ. එම ප්‍රමාණය පොදු වෙළඳපොළ, වානිජ ආයතන, කර්මාන්ත ශාලා, දිසා රෝහල හා නිවාස යන ස්ථාන වලින් බැහැර කරනු ලබන සෑම අපද්‍රව්‍ය වලින් යුක්ත වේ. එම ආයතනවලින් එකතු වන සෑම අපද්‍රව්‍යයන්හි දිරාපත් වන හා දිරාපත් නොවන ද්‍රව්‍යයන්ගේ සංයුතිය පහත අංක 09 දරන වගුවේ දක්වා ඇත.

වගු අංකය 09 : සෑම අපද්‍රව්‍ය සංයුතිය - 2017

සංයුතිය	ප්‍රතිශතය %
දිරාපත් වන ශාක සහ සත්ත්ව කොටස්	80.0
දිරාපත් නොවන ද්‍රව්‍ය	10.0
කිසියම් දෙයකට යොදාගත නොහැකි ද්‍රව්‍ය	10.0
එකතුව	100.0

මූලාශ්‍රය : වැලිගම නගර සභාව, සංවර්ධන අංශය - 2016

නගරය තුළ ජනනය වන කැළි කසලවලින් ඉහල ප්‍රතිශතයක් අන්තර්ගතව පවතින්නේ දිරාපත් වන ශාක හා සත්ත්ව කොටස් වේ. එම ප්‍රමාණය සියයට 85 කි. නගර සභාව මඟින් එක්රැස් කරනු ලබන සෑම අපද්‍රව්‍යයන්ගේ දිරාපත් වන ද්‍රව්‍ය තෝරා, කප්පරතොට ප්‍රදේශයේ පිහිටි අක්කර 17 ක් වන නගර සභාව සතු භූමිය තුළ සෑම අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. මෙය කප්පරතොට කලපුව ආශ්‍රිතව ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන බැවින්, කලපුවෙහි ජලය මෙන්ම සංචාරක ආකර්ෂණයක් සහිත මුහුදු වෙරළෙහි ජලයද දූෂණය කිරීමට හේතුවී ඇත.

සෑම අපද්‍රව්‍යයන්ගේ දිරාපත් නොවන ද්‍රව්‍යයන්ගේ ප්‍රතිශතය සියයට 15 කි. ඒවායේ ඇති ප්ලාස්ටික්, වීදුරු වැනි ද්‍රව්‍ය අලෙවි කිරීම සිදුකරන අතර, ඉතිරි වන කොටස් ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කරනු ලබයි. ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ නොහැකි සියයට 5 ක පමණ ප්‍රමාණයක් බහාලුම් ස්ථානයක් සඳහා යොමු කළ යුතු වුවද, ස්ථිර බහාලුම් ස්ථානයක් නොමැති බව වැලිගම නගර සභාව මඟින් ලබා ගන්නා ලද දත්ත අනුව වාර්තා වී ඇත.

දැනට මෙම ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ නොහැකි සෑම අපද්‍රව්‍ය පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශයකට බැහැර කරනු ලබන අතර, එය අහිතකර පාරිසරික බලපෑම් ඇතිවීමට හේතුවන

ක්‍රියාවලියකි. එබැවින්, ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ නොහැකි සහ අපද්‍රව්‍ය සනීපාරක්ෂක භූමි පිරවුම් ක්‍රමය යටතේ බහාලීම සඳහා දැනට හඳුනාගෙන ඇති වාලිමවුන්ට් කර්මාන්ත පුරයේ ඉදිකිරීමට යෝජිත කොම්පෝස්ට් ව්‍යාපෘතිය වෙත යොමු කිරීම සුදුසුය.

6.4 යෝජිත ආර්ථික සංවර්ධන උපක්‍රම

වැලිගම නගරය වර්ග කිලෝ මීටර් 8 ක පමණ අරිය ප්‍රදේශයකට දෛනික සේවා සපයන අතර, කොළඹ තංගල්ල වැල්ලවාය ප්‍රධාන මාර්ගය හා මුහුදුබඩ දුම්රිය මාර්ගය සහ දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ කොක්මාදූව හුවමාරු මධ්‍යස්ථානය ඔස්සේ මනා ප්‍රවේශකත්වයක් සපයා තිබීම නගරයේ ආර්ථික වර්ධනය කෙරෙහි බලපා ඇත. නගරයේ කාර්යභාරය සලකා බැලීමේදී වාණිජ, මූල්‍ය හා අධ්‍යාපන අංශවල සේවා පහසුකම් ලබාගැනීම සඳහා 2030 වසර වන විට දෛනිකව නගරයට 100,000කට අධික ජන සංඛ්‍යාවක් පැමිණෙන බව ලබාගන්නා ලද දත්ත විශ්ලේෂණ වලට අනුව තහවුරු වේ.

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ රැකියා නියුක්තිය 2011 වසරේදී 5721 ක් වී ඇති අතර, 2017 වසර වන විට එය 6545 දක්වා 14.4% කින් වර්ධනය වී ඇත. 2011 වර්ෂයේ 7940 ක් පමණ වූ සේවා වියුක්තිය 2017 වර්ෂය වන විට 4008 දක්වා 49.5% කින් අඩු වී ඇත. මේ සඳහා ප්‍රධාන දායකත්වය සපයා ඇත්තේ සංචාරක කර්මාන්තය බව සිදුකරන ලද ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ මගින් හඳුනාගන්නා ලදී. දැනට වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ පවත්නා හෝටල් සහ ආගන්තුක නිවාසවල සේවය කරන සේවකයින් පිළිබඳ තොරතුරු අංක 10 දරණ වගුව මගින් දක්වා ඇත.

වගු අංක 10 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ සංචාරක ආයතනවල රැකියා නියුක්තිය

භාවිතය	සංඛ්‍යාව		සේවක සංඛ්‍යාව	
	2012	2017	2012	2017
හෝටල්	07	20	42	980
ලැගුම්හල්	04	04	07	07
ආගන්තුක නිවාස	09	25	19	40
තානායම	01	01	04	04

මූලාශ්‍රය : ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණය

ඉහත වගුවට අනුව, සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ රැකියා නියුක්තියේ කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන බැවින්, පවතින රැකියා වියුක්තිය අවම කිරීමට සංචාරක, ධීවර හා වාණිජ කටයුතු සංවර්ධනය කිරීම සුදුසුය. ඒ සඳහා පහත උපාය මාර්ග අනුගමනය කිරීමට යෝජිතය.

උපාය මාර්ග 1

නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශය සියළු පහසුකම් සහිත වාණිජ ප්‍රදේශයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම හා දුම්රිය පොල හා බස් නැවතුම්පොල ඒකාබද්ධ කර බහුවිධ ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථානයක් ඇති කිරීම.

උපාය මාර්ග 2

වෙරළ තීරයේ පවතින සම්පත් ප්‍රශස්ථ භාවිතයට යොමු කිරීම සඳහා අදියර 4 ක් යටතේ වෙරළ තීරය සංවර්ධනය කිරීම සහ දැනට රළ මත ලිස්සායාමේ ක්‍රීඩාව සඳහා යොදාගෙන ඇති පැලෑන් ප්‍රදේශය එම ක්‍රීඩාව ප්‍රවලිත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සියළු පහසුකම් සහිතව සංවර්ධනය කිරීම.

උපාය මාර්ග 3

කප්පරතොට කලපුව ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය හා නාරා ආයතනය පිහිටි භූමිය සංචාරක කටයුතු ප්‍රවර්ධන කලාපයක් ලෙස හඳුනාගෙන සැලසුම්ගත සංවර්ධනයක් කරා යොමු කිරීම.

උපාය මාර්ග 4

සංචාරක කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය සඳහා රිටි පන්න ධීවර කර්මාන්තය යොදා ගැනීම සඳහා සුදුසු ප්‍රදේශ වෙන් කිරීම.

6.4.1 ආර්ථික සැලැස්ම.

වැලිගම වෙරළ තීරයේ පවතින වක්‍ර ස්වභාවය සහ මද රළ සහිත ස්වභාවය රළ මත ලිස්සා යාමේ ක්‍රීඩාව සඳහා මනා ප්‍රවේශකත්වයක් සපයනු ලබන බැවින් දෙස් විදෙස් සංචාරකයින් විශාල ප්‍රමාණයක් රළ මත ලිස්සායාමේ ක්‍රීඩාව සඳහා වැලිගම ප්‍රදේශයට සංකේන්ද්‍රණය වීමේ ප්‍රවණතාවයක් ඇත. දැනට නගරයට පැමිණෙන සංචාරකයින්හට අවශ්‍ය පහසුකම් නගරය තුළ සපයා නොමැති බැවින් සංචාරකයින්ගේ අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සියළුම පහසුකම් සහිත වාණිජ මධ්‍යස්ථානයක් නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශයේ ඉදිකිරීම.

තවද, නගරයට පැමිණෙන දෙස් විදෙස් සංචාරකයින්හට තොරතුරු ලබාගැනීම සඳහා අවශ්‍ය සංචාරක තොරතුරු මධ්‍යස්ථාන බස් නැවතුම් පොළ, දුම්රිය පොළ වැනි සුදුසු ස්ථානවල ස්ථාපිත කිරීම.

ධීවර හා සංචාරක කටයුතු ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා දැනට පවත්නා උද්‍යාන ක්‍රීඩා පිටි හා විවෘත ප්‍රදේශ ක්‍රමවත් සැලැස්මකට අනුව සංවර්ධනය කිරීම.

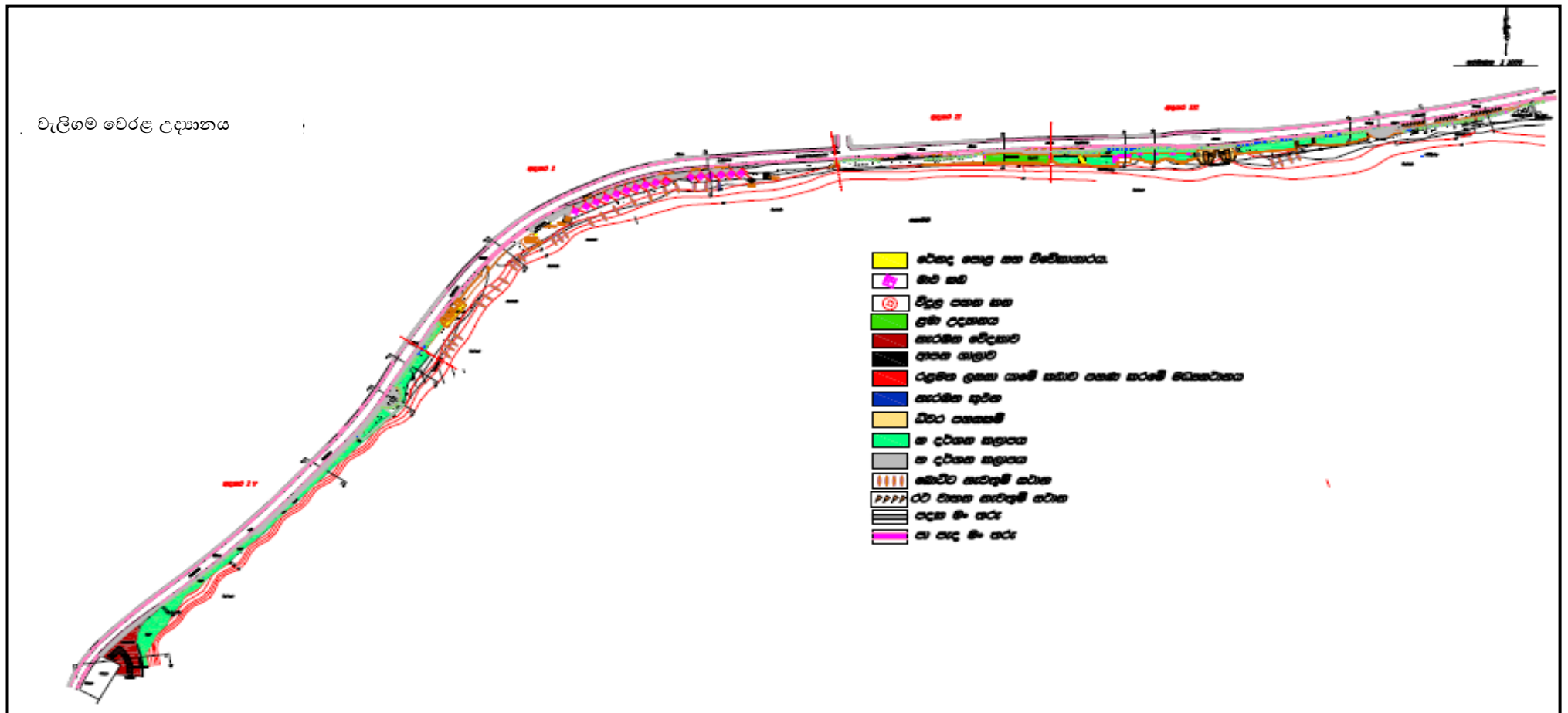
වෙරළ කලාපය දෙස් විදෙස් සංචාරකයින්හට අවශ්‍ය සියළුම විවේක හා විනෝද කටයුතු සඳහා ඉඩ ප්‍රස්ථා සපයන ප්‍රදේශය ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. ඒ යටතේ වැලිගම වෙරළ උද්‍යාන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය අදියර 04කින් සිදුකිරීමට යෝජිත අතර, එහි පළමු අදියර යටතේ මාළු වෙළඳසැල් 16 ක් ඉදිකිරීම හා රථවාහන නැවතුම් ස්ථාන සැපයීමට සැලසුම්

සකස් කරන ලදී. ඒ අනුව, මාළු වෙළඳසැල් ඉදිකිරීම නිමකර ඇති අතර, භූ දර්ශන කටයුතු ද බොහෝ දුරට නිම කර ඇත. ව්‍යාපෘතියේ අදියර II යටතේ ළමා උද්‍යානය සංවර්ධනය කිරීම, ආපන ශාලා සඳහා ඉඩකඩ වෙන්කිරීම හා රුක් රෝපණය කිරීම ප්‍රධාන කාර්යයන් වන අතර, දැනට ළමා උද්‍යානය ඉදිකර භූ දර්ශන කටයුතු නිමකර ඇත. රළ මත ලිස්සායාමේ ක්‍රීඩාව සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම සහ වෙරළ ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව සඳහා මුර කුටියක් ඉදිකිරීම III අදියර යටතේ සිදුකිරීමට යෝජිතය. අදියර IV යටතේ ආපන ශාලාවක් සහ නැරඹුම් මධ්‍යස්ථානයක් ඉදිකිරීමට යෝජිත අතර, රථවාහන නැවතුම් ස්ථාන සැපයීම ද මෙම ව්‍යාපෘතිය තුළින් අපේක්ෂිත කාර්යයක් වේ. වැලිගම වෙරළ උද්‍යානය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා සකස් කරන ලද සැලැස්ම රූප සටහන් අංක 09 හි දක්වා ඇත.

රූපසටහන් අංක 09 : වැලිගම වෙරළ උද්‍යානය

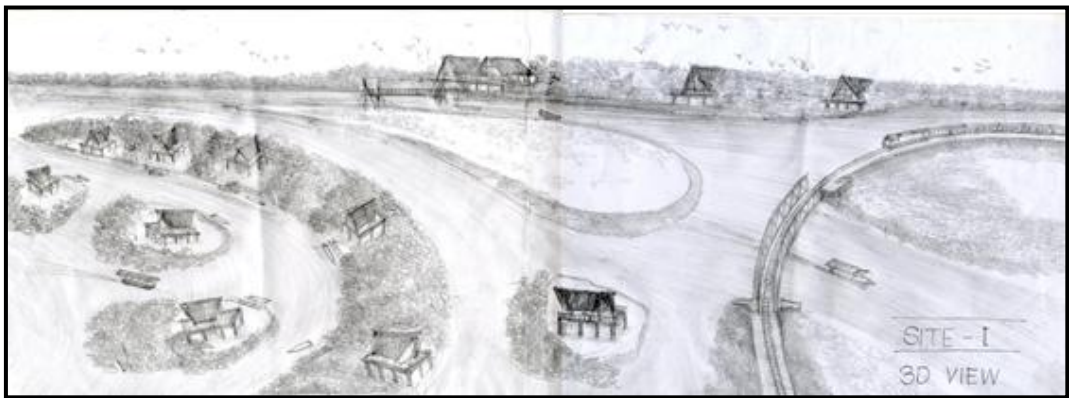
මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

6.4.2 කර්මාන්ත සැලැස්ම

දැනට උණ භාවිතයේ පවතින කප්පරතොට නාරා ආයතනය පිහිටි භූමිය සංචාරක ප්‍රවර්ධන මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට යෝජිත අතර, කප්පරතොට කලපුව ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය විවේක හා විනෝද කටයුතු ප්‍රවර්ධන කලාපයක් ලෙසත්, කප්පරතොට රාස්සමුණ කන්ද නැරඹුම් මධ්‍යස්ථානයක් ලෙසත් සංවර්ධනය කිරීමට යෝජිතය.

මේ වන විට වැලිගම නගර සභාවේ සඳහා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය සඳහා යොදාගෙන ඇති කප්පරතොට කලපුව ප්‍රදේශයේ පවත්නා පාරිසරික සංවේදීතාවය ක්‍රමයෙන් අඩු වෙමින් පවතින අතර, එය කප්පරතොට කලපුවේ පවතින ජෛව විවිධත්වයට මහත් තර්ජනයක් වී ඇත. එම ගැටළුව නිරාකරණය කිරීම සඳහා සඳහා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය මහා මාතර සංවර්ධන සැලැස්ම යටතේ හඳුනාගෙන ඇති සඳහා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය වෙත යොමුකර කප්පරතොට කලපුව ප්‍රදේශය පාරිසරික සංචාරක කටයුතු සඳහා යොමුකිරීම තුළින් සංචාරකයින් සඳහා අවශ්‍ය පාරිසරික සංචාරක කටයුතු සඳහා ඉඩකඩ ලබාදීමට සැලසුම් කර ඇත. මෙම ප්‍රදේශය ඉතා නිසසල පරිසරයක පිහිටි බැවින් සුන්දර කුඩා නිවාස ඉදිකිරීමට යෝජිත අතර, ඒ සඳහා දේශීය අමුද්‍රව්‍ය බහුලව යොදාගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ. යෝජිත ව්‍යාපෘතිය සඳහා සකස් කරන ලද සංකල්පිත සැලැස්ම පහත රූප සටහන් අංක 10 හි දක්වා ඇත.

රූප සටහන් අංක 10 : කප්පරතොට කලපුව සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

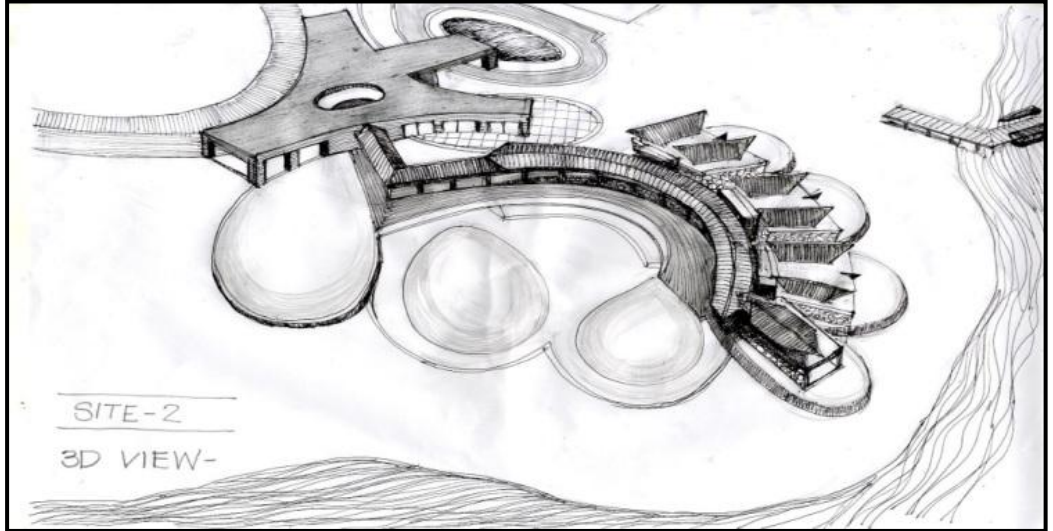

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

කප්පරතොට ජෛව ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය ඉතා මනරම් පරිසරයක පිහිටා ඇත. මෙම ප්‍රදේශයේ දැනට භූමිය පිහිටා ඇති ආකාරයට කප්පරතොට ජෛව දෙසට මුහුණලා ඇති නාරා ආයතන පිහිටි භූමිය ස්වභාවික පිහිණුම් තටාක සහ ඊට අවශ්‍ය සියළුම උපාංග සහිතව

සංවර්ධනය කිරීමට යෝජිතය. ඒ සඳහා සකස් කරන ලද සංකල්පිත සැලැස්ම පහත රූප සටහන් අංක 11 හි දක්වා ඇත.

රූප සටහන් අංක 11 : කප්පරතොට නාරා ආයතනය සතු භූමිය (සංකල්පිත සැලැස්ම)

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

අතීතයේ සිට පැවත එන වැලිගම නගරයට විශේෂ වූ රිටිපත්ත ධීවර කර්මාන්තය සංචාරක කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය සඳහා යොදාගැනීම තුළින් නගරයේ ආර්ථිකය ඉහළ නැංවිය හැකිය. මේ සඳහා කප්පරතොට වෙරළ තීරය හඳුනාගෙන ඇත. ඒ අනුව සකස් කරන ලද සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සැලැස්ම පහත දක්වා ඇත.

වැලිගම ප්‍රදේශය අතීතයේ සිට රිටි පත්ත ධීවර කර්මාන්තයට ප්‍රසිද්ධියක් උසුලා තිබෙන බැවින් එය සංචාරක කර්මාන්තයේ ප්‍රවර්ධනය සඳහා යොදාගත හැක. සංචාරකයින්හට රිටිපත්ත ධීවර කර්මාන්තය තුළින් මාළු බෑම සඳහා අවස්ථාව උදාකරදීම තුළින් අමතර ආදායමක් උපයා ගත හැකි අතර, සංචාරකයින් හට නව අත්දැකීම් අත්විඳීමට ද අවස්ථාව සැලසේ. රිටිපත්ත ධීවර කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය සඳහා කප්පරතොට ප්‍රදේශය හඳුනාගෙන ඇත.

6.5 තිරසාර පරිසර සංවර්ධන උපක්‍රම.

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය වැලිගම බොක්ක ආශ්‍රිතව වෙරළ කලාපයේ පිහිටා ඇති ඉහල සංවේදීතාවයකින් යුත් ප්‍රදේශයකි. මෙම ප්‍රදේශය තුළ ඉහල ජෛව විවිධත්වයක් ඇති කප්පරතොට කලපුව, තෙත් බිම් සහ වගුරු වලින් සමන්විත බැවින් තිරසාර සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම සඳහා පහත සඳහන් ක්‍රමවේද අනුගමනය කිරීමට යෝජිතය.

6.5.1 යෝජිත පරිසර සංරක්ෂණ සැලසුම

වැලිගම නාගරික බල ප්‍රදේශයෙහි තෙත්බිම් පහත අකාරයට වර්ගීකරණය කර දැක්විය හැකිය.

- i. වගුරු බිම්
- ii. මෑත කාලීනව අත්හරින ලද කුඹුරු බිම් (පුරන් වූ කුඹුරු)
- iii. කුඹුරු බිම්
- iv. කඩොලාන ප්‍රදේශ

ඉහත තෙත් බිම් පහත අකාරයට කලාප 02 කට වෙන් කල හැකිය.

- 1. තෙත්බිම් ස්වභාවික සංරක්ෂිත කලාපය
- 2. තෙත්බිම් කෘෂිකාර්මික කලාපය
- 3. විශේෂ කුඹුරු වගා කලාපය

ඉහත සඳහන් කලාප වලට අයත් බිම් ප්‍රදේශ අතුරින් කෘෂිකාර්මික කලාපය සහ විශේෂ කුඹුරු වගා කලාපය ඒ අයුරින්ම සංරක්ෂණය කලයුතු අතර, තෙත් බිම් ස්වභාවික සංරක්ෂිත කලාපය පවත්නා ජෛව විවිධත්වයන්ට හානියක් නොවන අයුරින් සංචාරක ප්‍රවර්ධන කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීමට යෝජිතය. ඉහත සඳහන් කලාප සිතියම් අංක 24 මහින් දක්වා ඇත.

තවද, දර්ශනීය ස්ථාන බොහොමයක් වැලිගම නාගරික බල ප්‍රදේශය ආශ්‍රිතව පිහිටා ඇත. ඒ අතර කප්පරතොට ධීවර නැංගුරම්පොළ අසල සිට ද වීචි (The View) හෝටලය දක්වා වූ වෙරළ තීරය දැක්විය හැකිය. සංවර්ධන කටයුතු සිදු කිරීමේදී දර්ශනීය ස්ථාන සුරැකෙන අයුරින් සිදුකිරීම තුලින් මෙම සුන්දර පරිසරය ආරක්ෂා කරගත යුතුය.

මෙම භූ දර්ශනය සිදු කරන ආකාරය පිළිබඳව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් සකස් කරනු ලබන සංවර්ධන රෙගුලාසි වලද ඇතුළත් කර ඇත.

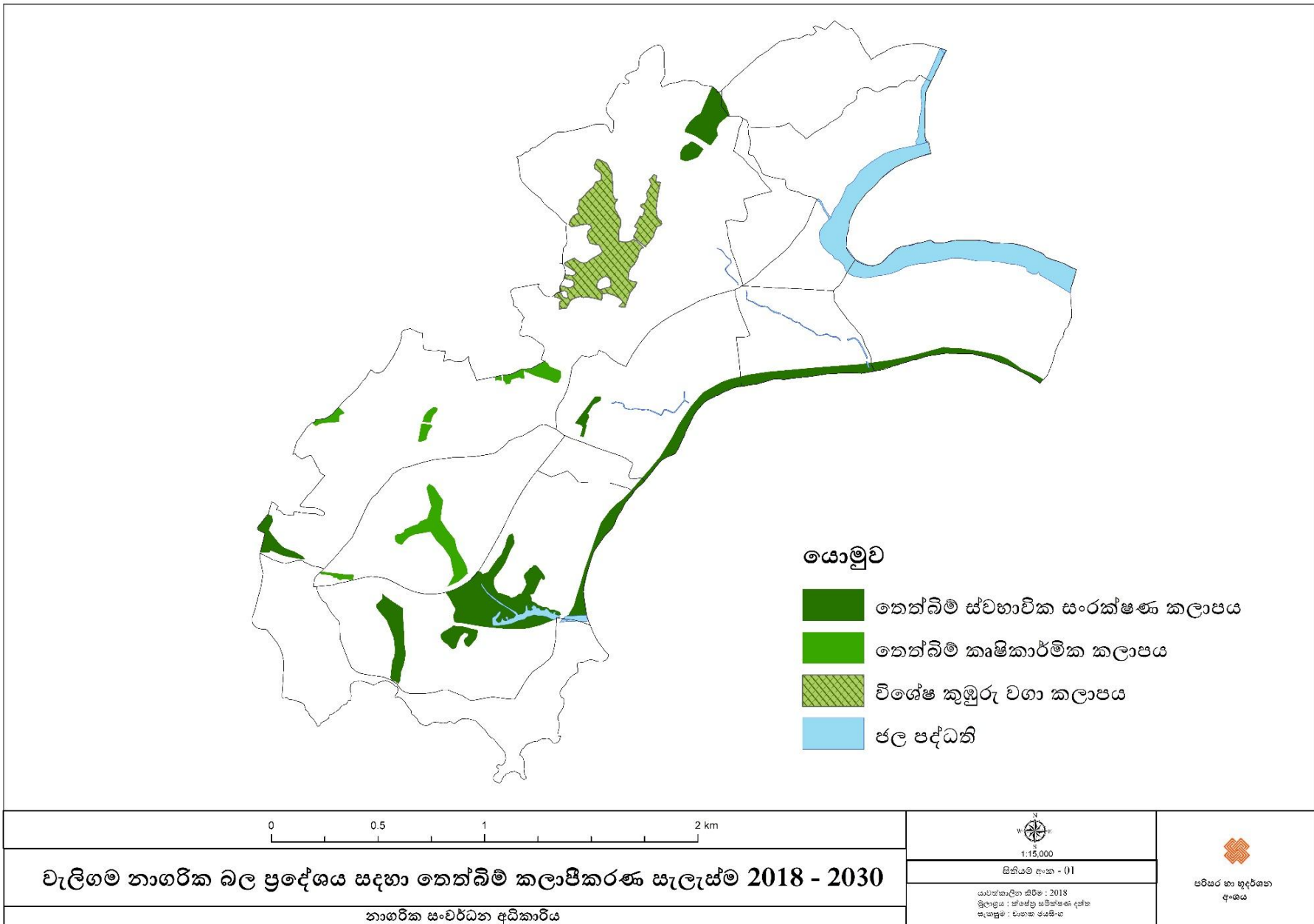

2030 වන විට උෂ්ණත්වය අඩු කිරීමේ උපායමාර්ග

- සියළුම රාජ්‍ය හා අර්ධ රාජ්‍ය ගොඩනැගිලි නිල හරිත ශ්‍රී ලංකා ජාතික ගොඩනැගිලි හරිතකරණය අනුව සිදු කිරීම.
- සියළුම කාර්යාල සහ නිවාස ඉදිකිරීමේදී වහල මත හරිත පියසි ඉදිකිරීම සහ හරිත පියසි තුළ ජල විහිදුම් ක්‍රම (Water sprinkler) භාවිතයට යොමු කිරීම.
- ගොඩනැගිලි වර්න ගැන්වීමේදී ලා වර්ණ යෙදීම පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම.
- යෝජිත සියළුම වාහන නැවතුම්පලවල් සඳහා හරිත නැවතුම් සංකල්පය හඳුන්වාදීම සහ පවතින වාහන නැවතුම්පලවල් හරිත නැවතුම්පලවල් ලෙස ප්‍රතිසංවර්ධනය කිරීම
- බිම් ඇතුරුම් ක්‍රමය ජලය පොලවට උරාගන්නා ක්‍රමවේදයන්ට පමණක් සීමා කිරීම (interlocking) සහ එවා ද ලා වර්ණයන්ට පමණක් සීමාකිරීම.
- පවතින ක්‍රීඩාභූමි, උද්‍යාන සහ විවෘත භූමි නඩත්තු කිරීම සහ යෝජිත විවෘත භූමි හරිත සංකල්පයන් මූලික කොට සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම.

සිතියම් අංක 24 : තෙත් බිම් කලාපීයකරණ සැලැස්ම - 2030

6.5.2 භූ දර්ශන කළමනාකරණය

කප්පරතොට ජැටියට මුහුණලා පිහිටා ඇති උස් භූමියෙහි වැලිගම තානායම පිහිටා ඇත. එහෙත් මෙම භූමිය තුළ පවතින ගොඩනැගිලි මේ වන විට නිසි නඩත්තුවක් නොමැතිව ගරා වැටුණු ස්වභාවයෙන් පවතී. මෙම භූමියට ඉදිරිපසින් අහිනවයෙන් ඉදිකරන ලද කප්පරතොට ජැටිය මෙහි ඇති දර්ශනීයත්වය තව තවත් වර්ධනය කිරීමට හේතු වී ඇත. එබැවින් වැලිගම නගර සංවර්ධන සැලැස්මේ දැක්ම වන සංචාරක පාරාදීසය ලෙස සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සියළු පහසුකම් සහිත ස්ථානයක් නිර්මාණය කිරීමේ හැකියාව ඇත.

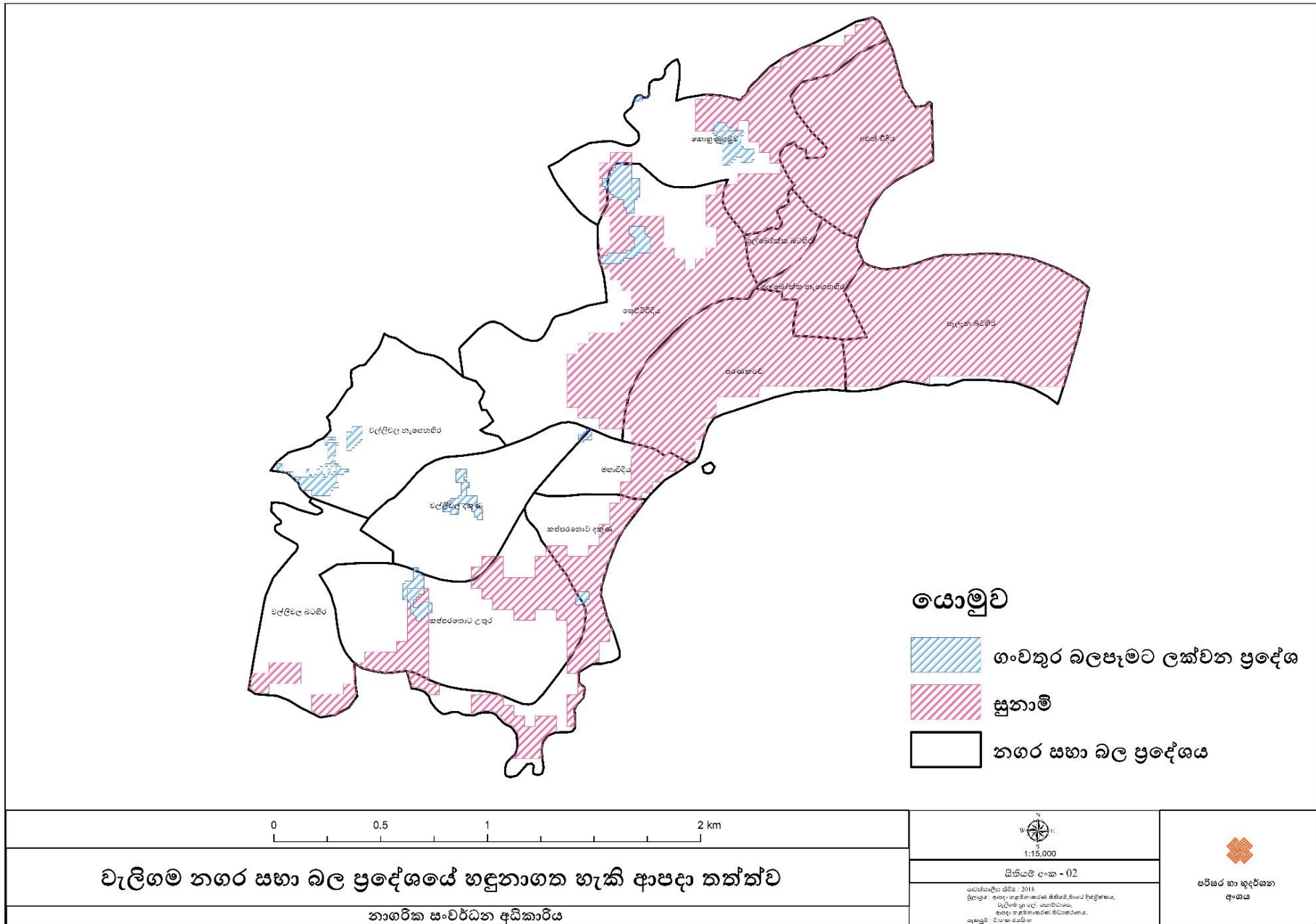
6.5.3 ආපදා සැලැස්ම

වර්ග කිලෝමීටර් 5.3 කින් සමන්විත වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයෙහි වර්ෂ 2016 වන විට ජනගහනය 23228 වන අතර පුරෝකථන ජනගහනය වර්ෂ 2030 වන විට 26,643 කි.

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ වාර්තා වන ආපදා ලෙස ගංවතුර සහ සුනාමි ව්‍යසනය හැඳින්විය හැකිය. මෙම ව්‍යසන බලපාන ප්‍රදේශ සිතියම් අංක 25 යටතේ දක්වා ඇත.

සිතියම් අංක 25 : ආපදා අවම කිරීමේ සැලැස්ම - 2030

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ පවත්නා කාණු පද්ධතිය, පොල්අතුමෝදර ගඟ සහ කප්පරතොට කලපුව මගින් ගංවතුර ආපදා තත්ත්වයන් ඇතිවීම වැලැක්වීමට ඉවහල්වී ඇත. එහෙත්, ඉතා සුළු වශයෙන් ජලය බැස නොයාමේ තත්ත්වයන් පහත සඳහන් ග්‍රාම සේවා වසම්වල දැකිය හැකිය.

- i. වල්ලිවල නැගෙනහිර
- ii. වල්ලිවල දකුණ
- iii. හෙට්ටිවිදිය
- iv. කොහුණුගමුව
- v. කප්පරතොට උතුර
- vi. පැලෑන බටහිර

තවද, 2004 වර්ෂයේදී ඇතිවූ සුනාමි ව්‍යසනය වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ මුළු භූමි ප්‍රමාණයෙන් 33% කටද, මුළු ජනගහනයෙන් 34% කටද බලපෑ අතර, එමගින් සිදුවූ ජීවිත හානි සංඛ්‍යාව 446 කි.

සුනාමි ව්‍යසනයට ලක්වූ ප්‍රදේශයන් සඳහා යෝජනා කල හැකි ක්‍රමෝපායන් පහත ආකාරයට දැක්විය හැකිය.

- 200 m ප්‍රදේශයක වෙරළ තීරය ආරක්ෂණ ප්‍රදේශයක් ලෙස වෙන්කල යුතුය.
- කඩොලාන වගා ව්‍යාප්ත කිරීම.
- විනෝද විවේක පහසුකම් වෙරළ තීරයේ ස්ථානගත කිරීම.
- වෙරළ කලාපය 100/200 m තුළ ඉදිකරන ඕනෑම ස්ථිර ගොඩනැගිල්ලක් කුළුණු මත ඉදිකරන ලෙස සැලසුම් කළ යුතුය.
- වෙරළ කලාපය තුළ සිදුකල හැකි ඉංජිනේරු විකල්පයන් භාවිතා කිරීම.
 - වෙරළ බාදන ආරක්ෂකයන් (Groins)
 - ආරුක්කු බෑම්ම (Revetments)
 - වෙරළ පෝෂණය කිරීම (Beach Nourishments)
 - වෙරළ ආරක්ෂක බාධකය (Coastal Protection Barriers)

6.5.4 පොදු විවෘත භූමි සැලැස්ම

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් වලට අනුව ජනගහනය 1000 කට හෙක්ටයාර් 1.4 ක් අවම වශයෙන් සෘජු සහ වක්‍ර විනෝද පහසුකම් ලෙස සංවර්ධන සැලැස්ම සැකසීමේදී වෙන්කල යුතුය. වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ 2016 වසර වන විට ජනගහනය 23,228 ලෙස සංගණන වාර්තාවේ දක්වා ඇත. සංවර්ධන සැලැස්මේ දත්ත විශ්ලේෂණයන්ට අනුව 2030 වන විට ජනගහනය 26,643 ලෙස පුරෝකථනය කර ඇත.

ඒ අනුව 2030 වන විට සෘජු සහ වක්‍ර විනෝද පහසුකම් ලෙස ඉඩම් හෙක්ටයාර් 37.30 ක් අවම වශයෙන් වෙන්කළ යුතුය.

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ වර්තමානයේ පවතින සෘජු සහ වක්‍ර විනෝද පහසුකම් සෘජු සහ වක්‍ර විනෝද පහසුකම් ලෙස ප්‍රධාන සංඝටක දෙකක් යටතේ විනෝද පහසුකම් සලකා බලනු ලැබේ. සෘජු විනෝද කටයුතු පහසුකම් යටතේ ජනතාවට ක්‍රියාකාරී ලෙස සහභාගී විය හැකි ඉඩකඩ ප්‍රමාණයක් අවශ්‍යය. එනම්

- i. ක්‍රීඩා කිරීම
- ii. පිහිනීම
- iii. දිවීම
- iv. ඇවිදීම
- v. බෝට්ටු පැදීම
- vi. සාම්ප්‍රදායික මසුන් ඇල්ලීම
- vii. රළ මත ලිස්සා යාම නිදසුන් ලෙස දැක්විය හැක.

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ ඉහත අවශ්‍යතාවයක් සපුරාගත හැකි ස්ථාන ඉතා සීමිත අතර එම ස්ථාන පිළිබඳව විස්තර වගු අංක 11 යටතේ දක්වා ඇත.

වගු අංක 11 - වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය - සෘජු විනෝද පහසුකම් සපුරාගත හැකි උද්‍යාන වර්ග

අනු අංකය	උද්‍යාන වර්ගය	ප්‍රමාණය (ha)
1.	ඉතා කුඩා උද්‍යාන Pocket Parks (EPP)	0.19
2.	වෙරළ උද්‍යානය Beach Park (EBP)	1.29
3.	මධ්‍යම උද්‍යාන පහළ මට්ටම Local Parks (ELP)	2.02
එකතුව		3.50

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

වගු අංක 11 හි සඳහන් තොරතුරු වලට අනුව වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය තුළ දැනට හෙක්ටයාර් 3.50 ක් විවෘත භූමි ලෙස ඇත. වර්තමාන ජනගහනය මත 23,228 සඳහා සෘජු සහ වක්‍ර විනෝද පහසුකම් ලෙස හෙක්ටයාර් 32.51 වෙන්ව තිබිය යුතුය. වර්තමාන ජනගහනයට ප්‍රමාණවත් පොදු එළිමහන් විවෘත භූමි වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ නොමැති අතර දැනට පවතින ස්ථානවලද පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවේ.

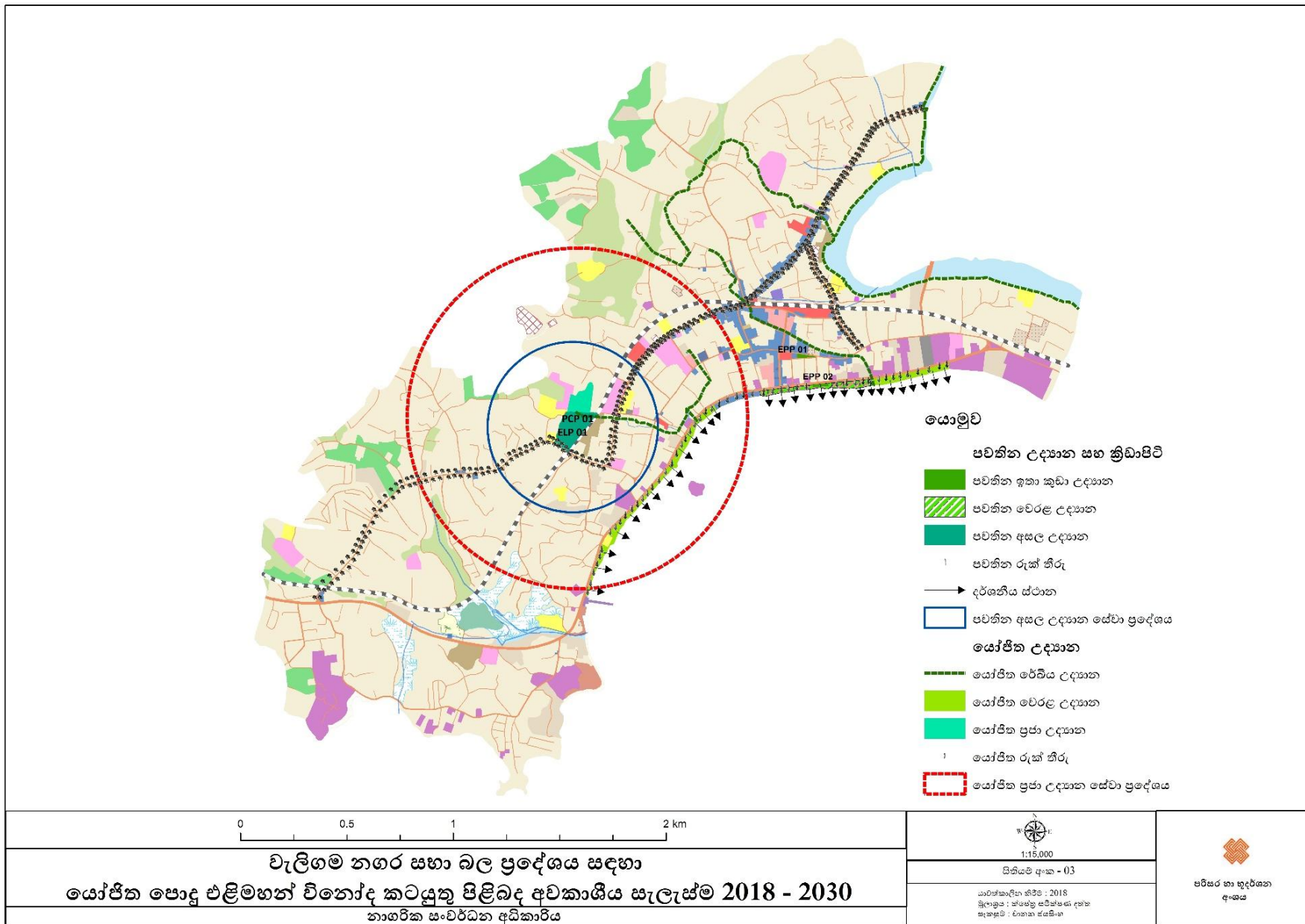
වක්‍ර විනෝද පහසුකම් සලසාගත හැකි ස්ථාන පහත පරිදි වේ.

- i. මහජන පුස්තකාල සංඛ්‍යාව - 01
- ii. කියවීම් ශාලා - 03
- iii. සිනමා ශාලා - 01

2030 වන විට ජනගහනය 26,643 ලෙස පුරෝකථනය කර ඇත. ඒ අනුව 2030 වන විට සෘජු සහ වක්‍ර විනෝද පහසුකම් ලෙස ඉඩම් හෙක්ටයාර් 37.30 ක් අවම වශයෙන් වෙන්කළ යුතුය. වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා 2018 – 2030 වසර සඳහා සෘජු සහ වක්‍ර විනෝද පහසුකම් සැලැස්ම සඳහා වන සිතියම සිතියම් අංක 26 යටතේ සහ වගු අංක 12 යටතේ සහ ඇමුණුම 02 හි දක්වා ඇත.

සිතියම අංක 26 : සෘජු සහ වක්‍ර විනෝද පහසුකම් සැලැස්ම - 2030

වගු අංක 12 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය - යෝජිත සෘජු සහ වක්‍ර විනෝද පහසුකම් සැලැස්ම (2018 – 2030)

අනු අංකය	උද්‍යාන වර්ගය	ප්‍රමාණය (ha)
1.	යෝජිත ප්‍රජා උද්‍යානය Proposed Community Parks (PCP)	3.09
2.	යෝජිත රේඛීය උද්‍යාන Proposed Linear Park (PLiP)	31.56
3.	යෝජිත වෙරළ උද්‍යානය Proposed Beach Park (PBP)	3.31
එකතුව		37.96
4.	පවතින පොදු ඵලිමහන් විවෘතභූමි ප්‍රමාණය	3.5
සමස්ත එකතුව		41.46

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

1. යෝජිත සෘජු සහ වක්‍ර විනෝද පහසුකම් සැලැස්ම සඳහා උපාය මාර්ග

- 1.1. දැනට පවතින සියළුම ක්‍රීඩා බිම් සහ ක්‍රීඩා කලහැකි සහ පොදු විවෘත භූමි ලෙස පවතින හිස් ඉඩම් හැකිතාක් දුරට සෘජු විනෝද පහසුකම් ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගැනීම, වර්ගීකරණය කිරීම හා ප්‍රතිසංවර්ධනය කිරීම.
- 1.2. ප්‍රදේශයේ පවතින සියළු ක්‍රීඩාංගන පහසුකම් සහිතව ප්‍රතිසංවර්ධනය කිරීම.
- 1.3. පවතින විවෘත භූමි සහ හිස් ඉඩම් පරිසර හිතකාමී ආකාරයට උද්‍යාන සහ ක්‍රීඩා පිටි ලෙස සංවර්ධනය කිරීම.
- 1.4. විවෘත භූමි සම්බන්ධ නීති රෙගුලාසි බලාත්මක කිරීම මඟින් අනවසර ඉදි කිරීම් පාලනය කිරීම.
- 1.5. පවතින ක්‍රීඩාපිටි සහ උද්‍යාන වල නඩත්තු සහ කළමනාකරණ කටයුතු ඉහළ මට්ටමකට ගෙන ඒම.
- 1.6. රූක් තීරු මඟින් හුදර්ශනය වැඩි කිරීම.
 - a) විවෘත ස්ථානයේ ඇති ඉඩ ප්‍රමාණයට ගැලපෙන අලංකාර ශාක විශේෂ මේ සඳහා යොදා ගත හැක. නගරයට අන්‍යෝන්‍යව ලැබෙන සේ ශාක වර්ගයක් හෝ කීපයක් භාවිතා කළ හැකිය.
 - b) මාර්ග සංවර්ධන කටයුතුවලදී නගර සංවර්ධන සංකල්පය අනුව හු දර්ශනය හා රූක් රෝපන කලාප ඇති කිරීම.
- 1.7. සමාජීය විනෝද කටයුතු පහසුකම් දේශීය සහ විදේශීය සංචාරකයන්ගේ අවශ්‍යතා සපුරාලිය හැකි පරිදි සංචාරක අවශ්‍යතා වලට ගැලපෙන ප්‍රමිතියෙන් යුතු ක්‍රීඩා සමාජ, නිවාඩු නිකේතන, බංගලා, සංචාරක හෝටල්, ස්ථාපිත කිරීම. වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ සෘජු විනෝද පහසුකම් සපුරාගත හැකි ස්ථාන වගු අංක 13 මඟින් දක්වා ඇත.

වගු අංක 13 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය - සෘජු විනෝද පහසුකම් සපුරාගත හැකි ස්ථාන

අනු අංකය	වර්ගය	විවෘත භූමියේ නම	ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර්)
01.	ELP 01	සේනානායක ක්‍රීඩාංගන	2.02
02.	ලමා උද්‍යාන		
	EPP 01	නගර සභා ලමා උද්‍යානය	0.10
	EPP 02	වෙරළ ලමා උද්‍යානය	0.09
03.	EBP 01	වෙරළ උද්‍යානය	1.29
			එකතුව - 3.50

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

වගු අංක 14 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය - සෘජු සහ වක්‍ර විනෝද පහසුකම් සැලැස්ම (2018 - 2030)

අනු අංකය	වර්ගය	වර්තමාන භාවිතය	ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර්)	යෝජිත භාවිතය	ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශය
01	යෝජිත ප්‍රජා උද්‍යානය Proposed Community Park (PCP)				
	PCP 01	ක්‍රීඩා පිටිය, හීස් ඉඩම	3.09	ප්‍රජා උද්‍යානය	පරණකඩේ
02	යෝජිත වෙරළ උද්‍යානය Proposed Beach Park (PBP)				
	PBP 01	වෙරළ	2.23	වෙරළ උද්‍යානය	පරණකඩේ, මහවිදිය, වල්ලිවල දකුණ
	PBP 02	වෙරළ	1.08	වෙරළ උද්‍යානය	පැලෑන බටහිර
03	යෝජිත රේඛීය උද්‍යාන Proposed Linear Parks (PLiP)				
	PLiP 01		12.80	රේඛීය උද්‍යාන	
	(පොල්අතුමෝදර ගඟ රක්ෂිතය - 60m)				
	PLiP 02		2.54	රේඛීය උද්‍යාන	
	(දිසාවගේ ඇළ රක්ෂිතය - 60m)				
	PLiP 03		7.40	රේඛීය උද්‍යාන	
	(පොල්කඳන් ඇළ රක්ෂිතය - 20m)				
	PLiP 04		4.30	රේඛීය උද්‍යාන	
	(අග්‍රබෝධි ඇළ රක්ෂිතය - 20m)				
	PLiP 04		4.52	රේඛීය උද්‍යාන	
	(යාන්මඩය ඇළ රක්ෂිතය - 20m)				
					එකතුව හෙක්ටයාර් - 37.96

මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

6.6 සංස්කෘතික හා උරුමයන් කළමනාකරණය කිරීමේ උපක්‍රම

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය තුළ ඓතිහාසික හා ගෘහ නිර්මාණාත්මක වශයෙන් වැදගත් ස්ථාන හා ගොඩනැගිලි කිහිපයක් පිහිටා ඇත. ඒ අතුරින් අග්‍රබෝධි විහාරය බෞද්ධාගමිකයින්ට වැදගත්වේ. මෙම විහාරයෙන් සොයා ගන්නා ලද අෂ්ටමංගල පුරාවස්තුව අනුරාධපුර යුගයට අයත්වන අතර, එය අටමගල නමින් හඳුන්වා ඇත. තිරුවානා ගලින් නිම කරන ලද මෙය දැනට ලංකාවේ පවතින ඉතාම අලංකාර නොකැඩුණු එකම අටමගල ලෙස “මාතර” නම් ග්‍රන්ථයෙහි සඳහන් කර ඇත. වැලිගම ප්‍රදේශයේ ඓතිහාසික හා ගෘහනිර්මාණාත්මක වටිනාකමක් ඇති ස්ථාන වන අග්‍රබෝධි විහාරය, කුෂ්ඨරාජගල, මෙතෝදිස්ත දේවස්ථානය, තිරුවාල කෝවිල සිතියම් අංක 27 හි දක්වා ඇත. අග්‍රබෝධි විහාරය දෙවනපෑතිස් රාජ්‍ය සමයේදී ඉදිකරවන ලද බැවින් හා අවලෝදිතේශ්වර නාය බෝධිසත්‍යන්ගේ ප්‍රතිමාව කුෂ්ඨරාජගල ඉදිකර ඇති බැවින් එම ස්ථානවල ඇති ඓතිහාසික වටිනාකම පිළිබඳව සංචාරකයින් දැනුවත් කිරීම තුලින් සංචාරක කටයුතු ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා යොදාගත හැක. ඒ අනුව, කුඹල්ගම හන්දියේ සිට පැරණි ගාලු පාර ඔස්සේ කුෂ්ඨරාජගල ප්‍රදේශයටත් එතැන් සිට අග්‍රබෝධි විහාරය ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය හරහා තිරුවාල කෝවිල දක්වා පයින් ඇවිද යා හැකි සෙවණ ගස් සහිත මංතීරුවක් ප්‍රවාහන සැලැස්මේ දක්වා ඇත.

සිතියම් අංක 27 : කළමනාකිරීමට යෝජිත පුරාවිද්‍යාත්මක ගොඩනැගිලි - 2030

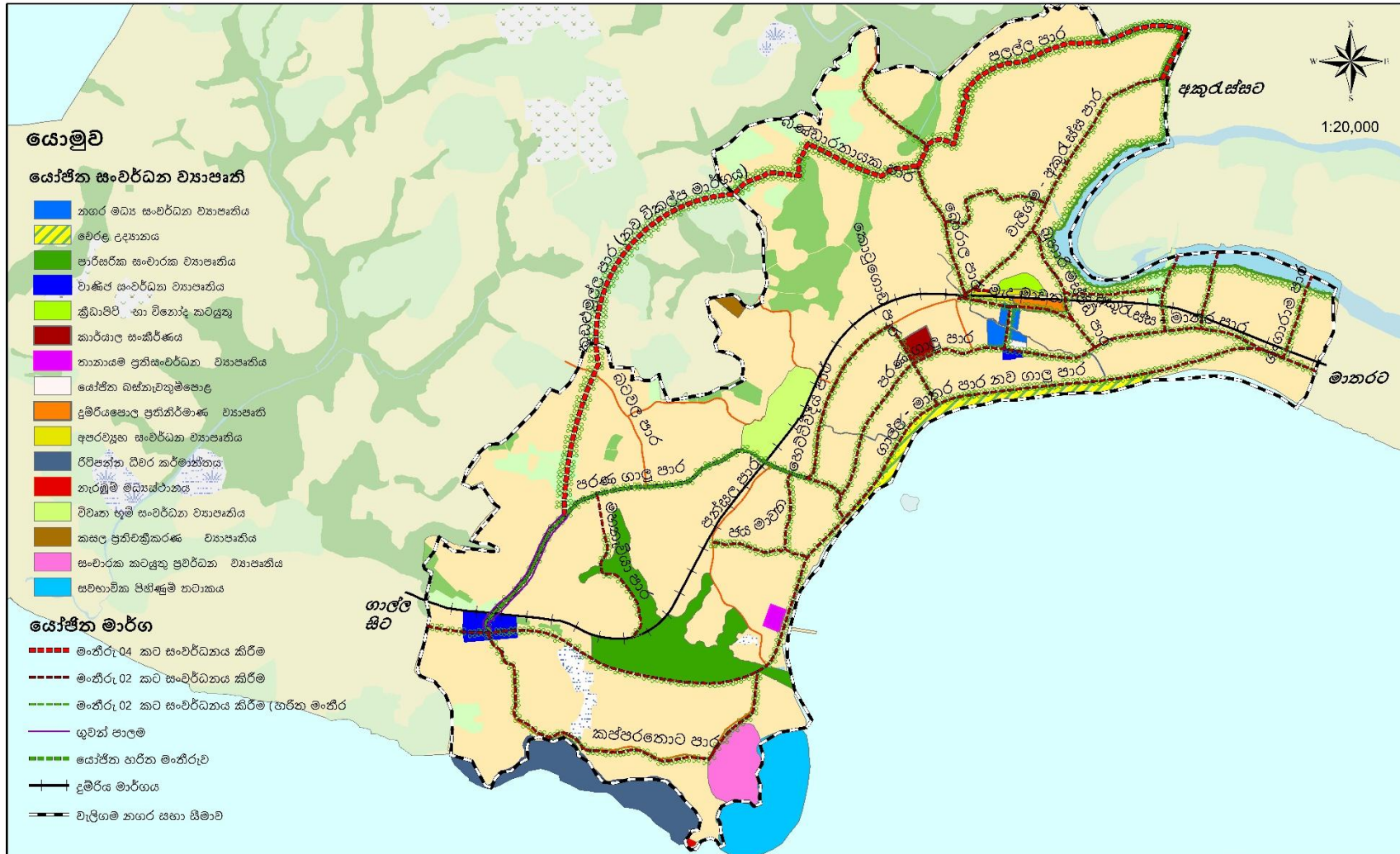
වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය
කළමනාකිරීමට යෝජිත පුරාවිද්‍යාත්මක ගොඩනැගිලි - 2030

මූලාශ්‍රය : නා. සං. අ. මාතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය 2018 මැයි

නා. සං. අ. මාතර වැලිගම නාගරික සංවර්ධන සැලැස්ම (2017 - 2030) සකස් කළේ : ජී.එල්. සුමනසේකර
පී.එම්.බී. ජීවන්දර

6.7 ක්‍රියාත්මක කිරීමේ උපක්‍රම

සිතියම අංක 28 : වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය - යෝජිත සංවර්ධන ව්‍යාපෘති

වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය
යෝජිත සංවර්ධන ව්‍යාපෘති - 2030

මූලාශ්‍රය : නා. සං. අ. මාතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය 2018 මැයි

නා. සං. අ. මාතර වැලිගම නාගරික සංවර්ධන සැලැස්ම (2017 - 2030) සකස් කළේ : ජී. එල්. සුමනසේකර
ජී. ඩී. ඩී. ජීවන්දර

6.7.1. උපාය මාර්ගික ව්‍යාපෘති

යෝජිත සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සිතියම් අංක 28 මගින් දැක්වේ.

වගු අංක 15 : උපාය මාර්ගික ව්‍යාපෘති හා අනෙකුත් ව්‍යාපෘති

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම හා විස්තරය	පිහිටීම	අයිතිය	ඉඩමේ ප්‍රමාණය	මූල්‍ය මූලාශ්‍රය	දළ ඇස්තමේන්තුව රු. මි.	වගකිව යුතු ආයතන	ව්‍යාපෘති කාලය		
								කෙටි කාලීන	මධ්‍ය කාලීන	දිගු කාලීන
01	ඇල මාර්ග සංවර්ධනය (අග්‍රබෝධි ඇල, යාං ඕඩිය ඇල, පොල් කඳන් ඇල, ගුඩිෂෙඩි ඇල)	නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශය	නගර සභාව වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව	-	භාණ්ඩාගාර අරමුදල්	200.00	නගර සභාව වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව	✓		
02	වෙරළ උද්‍යානය • කප්පරතොට සිට පැලෑන දක්වා වෙරළ තීරය සංවර්ධනය කිරීම. (I සහ II අදියර නිමකර ඇත. III, IV අදියර ක්‍රියාත්මක කල යුතුව ඇත)	ගාල්ල මාතර ප්‍රධාන මාර්ගය හා මුහුදු වෙරළ ආශ්‍රිත බිම් තීරුව	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය	අක් 15	භාණ්ඩාගාර අරමුදල්	50.0	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වැලිගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය වැලිගම නගර සභාව		✓	

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම හා විස්තරය	පිහිටීම	අයිතිය	ඉඩමේ ප්‍රමාණය	මූල්‍ය මූලාශ්‍රය	දළ ඇස්තමේන්තුව රු. මි.	වගකිව යුතු ආයතන	ව්‍යාපෘති කාලය		
								කෙටි කාලීන	මධ්‍ය කාලීන	දිගු කාලීන
03	මලා පවාහන පද්ධතිය ඉදිකිරීම	වලාන රෝහල අසල හිස් භූමිය	රජය	පර්. 80	භාණ්ඩාගාර අරමුදල්	300.0	නගර සභාව		✓	
04	බහුවිධ ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථානය හා වාණිජ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය <ul style="list-style-type: none"> බස් නැවතුම් පොල හා වාණිජ සංකීර්ණය ඉදිකිරීම. දුම්රිය පොල ප්‍රතිසංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය. රථවාහන නැවතුම් ස්ථාන ඉදිකිරීම. නිල නිවාස සහ සංචාරකයින් සඳහා කාමර පහසුකම් සැපයීම. 	නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශය	දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය නගර සභාව විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතිය	අක් 03 පමණ	භාණ්ඩාගාර අරමුදල්	1863.0	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වැලිගම නගර සභාව වැලිගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව			✓

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම හා විස්තරය	පිහිටීම	අයිතිය	ඉඩමේ ප්‍රමාණය	මූල්‍ය මූලාශ්‍රය	දළ ඇස්තමේන්තුව රු. මි.	වගකිව යුතු ආයතන	ව්‍යාපෘති කාලය		
								කෙටි කාලීන	මධ්‍ය කාලීන	දිගු කාලීන
05	මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය මංකිරු දෙකක් දක්වා පුළුල් කල යුතු මාර්ග (කොළඹ - මාතර ප්‍රධාන මාර්ගය, වැලිගම - අකුරැස්ස මාර්ගය, වජිරඥාන මාවත, බොරාල පාර, කප්පරතොට වටරවුම පාර, මැද මාවත) මංකිරු 4 දක්වා පුළුල් කල යුතු මාර්ග (පලල්ල පාර, බණ්ඩාරනායක මාවත, කුඩලුමුල්ල පාර)	නගර මධ්‍ය	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය	-	භාණ්ඩාගාර අරමුදල්	1500.0	වැලිගම නගර සභාව මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය			✓
06	කප්පරතොට ජැටිය ආශ්‍රිත සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය දෙස් විදෙස් සංචාරකයින් සඳහා විවේක හා විනෝද කටයුතු ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ මධ්‍යස්ථානයක් ඉදිකිරීම	කප්පරතොට ජැටිය ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය	නාරා ආයතනය	-	භාණ්ඩාගාර අරමුදල්	1500.0	වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වැලිගම නගර සභාව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය නාරා ආයතනය වැලිගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය		✓	

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම හා විස්තරය	පිහිටීම	අයිතිය	ඉඩමේ ප්‍රමාණය	මූල්‍ය මූලාශ්‍රය	දළ ඇස්තමේන්තුව රු. මි.	වගකිව යුතු ආයතන	ව්‍යාපෘති කාලය		
								කෙටි කාලීන	මධ්‍ය කාලීන	දිගු කාලීන
07	කාර්යාල සංකීරණ ව්‍යාපෘතිය නගරය පුරා පැතිරී ඇති රජයේ ආයතන එක් ස්ථානයක ස්ථානගත කිරීම.	නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශය	අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය	අක් 01	භාණ්ඩාගාර අරමුදල්	80.0	වැලිගම නගර සභාව වැලිගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය		✓	
08	කප්පරතොට කලපුව විවේක හා විනෝද කටයුතු ප්‍රවර්ධනය කිරීම	කප්පරතොට කලපුව ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය	රජයේ සහ නගර සභාව	අක් 17 රු.0 පරි. 39.78	භාණ්ඩාගාර අරමුදල්	300.0	වැලිගම නගර සභාව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වැලිගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය		✓	
09	කුෂ්ඨරාජගල ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය හා හරිත මංකීරු සංවර්ධනය කිරීම	කුඹල්ගම හන්දිය සිට සුමංගල පාර දක්වා	වැලිගම නගර සභාව		භාණ්ඩාගාර අරමුදල්	75.0	වැලිගම නගර සභාව		✓	

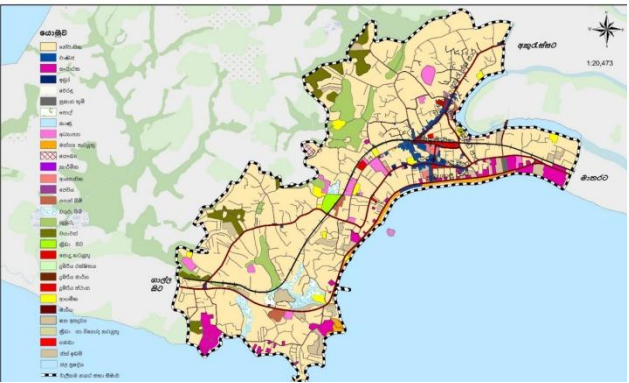
අනු අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම හා විස්තරය	පිහිටීම	අයිතිය	ඉඩමේ ප්‍රමාණය	මූල්‍ය මූලාශ්‍රය	දළ ඇස්තමේන්තුව රු. මි.	වගකිව යුතු ආයතන	ව්‍යාපෘති කාලය		
								කෙටි කාලීන	මධ්‍ය කාලීන	දිගු කාලීන
10	සේනානායක ක්‍රීඩාපිටිය සංවර්ධනය	අගුබෝධි පන්සල අසල	රජයේ	අක් 01	භාණ්ඩාගාර අරමුදල්	200.0	වැලිගම නගර සභාව		✓	
11	නැරඹුම් මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීම	කප්පරතොට	පෞද්ගලික	පර්. 80	භාණ්ඩාගාර අරමුදල්	50.0	වැලිගම නගර සභාව			✓

ව්‍යාපෘති අංක 01

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	ඇල මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘති
ව්‍යාපෘතිය	යාං ඕඩිය ඇල, අග්‍රබෝධි ඇල සහ පොල් කදන් ඇල සංවර්ධනය කිරීම
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	පවත්නා ඇල මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය හා සංවර්ධනය

ව්‍යාපෘති ස්ථානය

ස්ථානය	පළාත	දකුණු පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	මාතර
	ප්‍රා.ලේ. කොට්ඨාශය	වැලිගම	පළාත් පාලන ආයතනය	වැලිගම න.ස.
ප්‍රවේශය	යාං ඕඩිය ඇල හා අග්‍රබෝධි ඇල - ගාල්ල මාරු ප්‍රධාන මාර්ගය පොල් කදන් ඇල - අකුරැස්ස වැලිගම ප්‍රධාන මාර්ගය			
පිහිටීම සිතියම				
යාබද ඉඩම් පරිහරණ (සිතියම සමඟ විස්තර කරන්න)			<p>අග්‍රබෝධි ඇල අග්‍රබෝධි පන්සල ආසන්න ප්‍රදේශයෙන් ආරම්භ වී වැලිගම වෙරළ උද්‍යාන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ මාළු වෙළඳ සැල් ඉදිකර ඇති ප්‍රදේශය ආසන්නයෙන් මුහුදට ගලා බසින අතර, යාංඕඩිය ඇල රළ මත ලිස්සායාමේ ක්‍රීඩාව සඳහා හදුනාගෙන ඇති පැලෑටි ප්‍රදේශයෙන් මුහුදට ගලා බසී. පොල් කදන් ඇල නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශයේ පිහිටා ඇති අතර, අකුරැස්ස මාර්ගය ආසන්නයෙන් පොල් අතු මෝදර ගඟට එක්වේ.</p>	

ව්‍යාපෘති සාධාරණීකරණය

ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව		වැඩිදියුණු කිරීම	✓	ව්‍යාපෘතිය		ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්	
ව්‍යාපෘති වර්ගය	සංරක්ෂණ	වාණිජ	භූ දර්ශනය සහ විනෝද කටයුතු		උරුමය	නිවාස	ප්‍රතිස්ථාපනය	යටිතල පහසුකම්
			✓					
ව්‍යාපෘති අංශ	පාරිසරික	✓	ආර්ථික			සමාජ		✓
ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු	දැනට පවත්නා දූෂිත ජලය මුළුමනින්ම ඉවත් කිරීම. අනවසරයෙන් සම්බන්ධකර ඇති, අප ජලය ගලා එන නල මාර්ග ඉවත් කිරීම. වැසි ජලය පමණක් ගලා යාමට හැකිවන සේ ඇල මාර්ග සංවර්ධනය කිරීම. ජීවත්වීමට සුදුසු නිර්මිත පරිසරයක් ඇති කිරීම.							
ව්‍යාපෘතියේ අවශ්‍යතාවය	වැලිගම නගරය දකුණු පළාතේ ඇති සංචාරක නගර අතරින් රළ මත ලිස්සායාමේ ක්‍රීඩාව සඳහා සුදුසු පරිසරයක් සහිත සංචාරක නගරයක් වේ. මෙහි දෛනික සංසරණ ජනගහනය 50,000 කට අධිකවේ. මෙම ප්‍රදේශයේ වැසි ජලය ගලායාම සඳහා ඉදිකර ඇති කාණු පද්ධතිය තුළින් නිසි පරිදි ජලය ගලායාමක් සිදු නොවීම හා මෙම නගරය සඳහා මලාපවාහන පද්ධතියක් නොමැති වීම හේතුවෙන් නගර වැසියන්ගේ නිවාස වලින් පිටකරනු ලබන අප ජලය සහ මලාපවාහන පද්ධති අනවසරයෙන් මෙම ඇල මාර්ග වෙත මුදා හැරීමත් නිසා අවට ප්‍රදේශය දුගඳ හමන තත්ත්වයකට පත්වී ඇත. තවද, මෙම ඇල මාර්ග සංචාරක කටයුතු සඳහා යොදාගෙන ඇති වෙරළ තීර වෙත යොමු කර ඇති බැවින් මුහුදු ජලය අපවිත්‍ර වීමේ තර්ජනයට මුහුණ පා ඇත. එබැවින් සංචාරක කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා මෙම ඇල මාර්ග පද්ධතිය කඩිනමින් සංවර්ධනය කල යුතුව ඇත.							

ව්‍යාපෘති විස්තරය

ව්‍යාපෘති කාලය	කෙටි කාලීන (වසර 1)	✓	මධ්‍ය කාලීන (වසර 1-3)	දිගු කාලීන (වසර 3)	මුළු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය	මි.200
මූල්‍ය ක්‍රමය	භාණ්ඩාගාර අරමුදල්					
ව්‍යාපෘතියේ විස්තරය (සිතියම් සමඟ)	 <p> i. දැනට පවත්නා දූෂිත ජලය මුළුමනින්ම ඉවත් කිරීම. ii. අනවසරයෙන් සම්බන්ධකර ඇති, අප ජලය ගලා එන නල මාර්ග ඉවත් කිරීම. iii. වැසි ජලය පමණක් ගලා යාමට හැකිවන සේ ඇල මාර්ග සංවර්ධනය කිරීම. iv. නගර සභාව සහ වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව සම්බන්ධීකරණයෙන් පසු විපරම් ඒකකයක් ඇති කිරීම. </p>					

වර්තමාන තත්ත්වය

නාගරික සංවර්ධන හා අඩු ආදායම් ව්‍යාපෘතිය මගින් වැසි ජලය ගලායාම සඳහා යාංඕධය ඇළ, අගුබෝධි ඇළ සහ පොල්කදන් ඇළ සංවර්ධනය කර ඇතත්, එම ඇළ මාර්ග ඔස්සේ නිසි පරිදි ජලය ගලායාමක් සිදු නොවන බැවින්, වසර පුරාම ජලය එක්රැස්වී දුහද හමන තත්ත්වයට පත්වී ඇත. තවද මෙම ඇළ මාර්ග සංවර්ධනය කිරීමේදී ආරක්ෂිත උපක්‍රම අනුගමනය කර නොමැති බැවින් ජනතාවගේ ආරක්ෂාවට ගැටළු මතු වී ඇත.

ව්‍යාපෘති පිරිවැය

දළ ඇස්තමේන්තුව	රු. මිලියන 200.0
----------------	-------------------------

ව්‍යාපෘති අංක 02

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	සංචාරක ප්‍රවර්ධන ව්‍යාපෘතිය
ව්‍යාපෘතිය	වැලිගම වෙරළ උද්‍යාන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	කප්පරතොට සිට පැලෑන දක්වා වෙරළ තීරය සංවර්ධනය කිරීම.

ව්‍යාපෘති ස්ථානය

ස්ථානය	පළාත	දකුණු පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	මාතර
	ප්‍රා.ලේ. කොට්ඨාශය	වැලිගම	පළාත් පාලන ආයතනය	වැලිගම න.ස.
මායිම්	උතුරු	නැගෙනහිර	දකුණු	බටහිර
	නව ගාලු පාර	බේ වීච් හෝටලය	මුහුද	මුස්ලිම් පල්ලිය
ප්‍රවේශය	ගාල්ල - මාතර ප්‍රධාන මාර්ගය			
පිහිටීම සිතියම				
යාබද ඉඩම් පරිහරණ (සිතියම සමඟ විස්තර කරන්න)			යෝජිත ව්‍යාපෘති භූමිය ගාල්ල මාතර මහා මාර්ගයට සහ වෙරළ තීරයට මැදිව පිහිටා ඇත.	

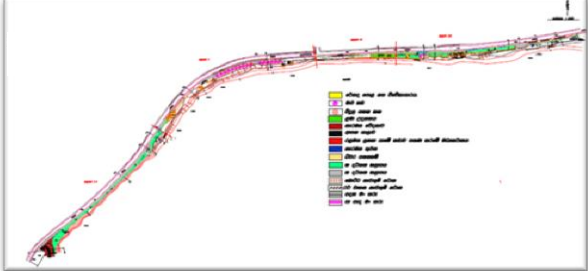
ව්‍යාපෘති සාධාරණීකරණය

ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව	✓	වැඩිදියුණු කිරීම		ව්‍යාපෘතිය		ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්	
ව්‍යාපෘති වර්ගය	සංරක්ෂණ	වාණිජ	භූ දර්ශනය සහ විනෝද කටයුතු	උරුමය	නිවාස	ප්‍රතිස්ථාපනය	යටිතල පහසුකම්	
	✓		✓				✓	
ව්‍යාපෘති අංශ	පාරිසරික	✓	ආර්ථික		සමාජ		✓	
ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු	ආකර්ශනීය වෙරළ තීරයක් ඇති කිරීම, විවේක හා විනෝද කටයුතු සඳහා ඉඩ ප්‍රශ්ථා සැලසීම.							
ව්‍යාපෘතියේ අවශ්‍යතාවය	වැලිගම මුහුදු ප්‍රදේශය වැලිගම බොක්ක ආශ්‍රිතව පිහිටා ඇති බැවින් මෙම මද රළ සහිත ස්වභාවයකින් යුක්ත වේ. මෙම පිහිටීම රළ මත ලිස්සා යාමේ ක්‍රීඩාව සඳහා මනා ප්‍රවේශකත්වයක් සපයනු ලබන අතර, නොගැඹුරු මුහුදු ප්‍රදේශය ධීවර කර්මාන්තය සඳහා යොදාගෙන ඇත. මෙම ප්‍රදේශයේ වෙසෙන ජනතාවගෙන් 25% කගේ ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය ධීවර කර්මාන්තය වන අතර, 28% ක් පමණ සංචාරක කටයුතු සඳහා යොමුවී ඇත. එහෙත්, වර්තමානය වන විට මෙම ප්‍රදේශය ධීවර කර්මාන්තයට මෙන්ම සංචාරක කර්මාන්තයටද බහුලව යොදාගනු ලබන බැවින් වෙරළ කලාපය අවිධිමත් සංවර්ධනයකට යොමු වීම ප්‍රදේශයේ වෙසෙන ජනතාව අතර සමාජමය ගැටළු උද්ගතවීමට හේතු වී ඇත. තවද, මෙම අවිධිමත් සංවර්ධනය වෙරළ තීරය අපවිත්‍රවීමට ප්‍රභල සාධකයක් වී ඇති බැවින් ධීවර හා සංචාරක කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා වෙරළ කලාපය සැලසුම්ගත සංවර්ධනයක් වෙත යොමු කල යුතුව ඇත.							

ව්‍යාපෘති විස්තරය

වර්තමාන ඉඩම් හිමිකම	පුද්ගලික		රජයේ	✓	වෙනත්	
හිමිකම පිළිබඳ විස්තර	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය					
මැනුම් සැලැස්මේ විස්තර	පිඹුරු අංකය	මිනින්දෝරුවරයාගේ නම	දිනය	ඉඩම් ප්‍රමාණය		

ව්‍යාපෘති විස්තරය

ව්‍යාපෘති කාලය	කෙටි කාලීන (වසර 1)	මධ්‍ය කාලීන (වසර 1-3)	✓	දිගු කාලීන (වසර 3)	මුළු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය	මි. 60.0
මූල්‍ය ක්‍රමය	වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව , භාණ්ඩාගාර අරමුදල්					
ව්‍යාපෘතියේ විස්තරය (සිතියම් සමග)						

යටිතල පහසුකම් ලබා ගැනීම.	ජලය ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවාහන මණ්ඩලය				විදුලිය ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය		
	සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ පද්ධතිය	ඔව්	☒	නැත.		සුදුසු නොවේ SWM යෝජනාව ඉදිරිපත් කරන්න	
කලාපය	සංචාරක කලාපය		කලාපීය අනුකූලතාව		ඔව්	☒	නැත

වර්තමාන තත්ත්වය

වැලිගම වෙරළ උද්‍යාන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය අදියර 4 ක් යටතේ සංවර්ධනය කිරීමට යෝජිත අතර, වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන යටතේ අදියර 2 ක් සංවර්ධනය කර ඇති අතර, ඉතිරි අදියර 2 සංවර්ධනය කල යුතුව ඇත.

පවත්නා තත්ත්වය

ඡායාරූපය

ව්‍යාපෘති අයවැය

ක්‍රියාකාරිත්වය	වියදම (රු. මිලියන)
මුළු වියදම (අදියර III සහ IV)	60.0

අදාළ වන ආයතන

ක්‍රියාකාරිත්වය	අදාළ වන ආයතන	වගකිව යුතු ආයතන
සැලසුම් සකස් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය. වැලිගම නගර සභාව වැලිගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය	වැලිගම නගර සභාව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව සමුද්‍රීය පරිසර අධිකාරිය
රෙගුලාසි සහ මාර්ගෝපදේශ	නීති රීති	මාර්ගෝපදේශ
වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ කලාප කළමනාකරණ සැලැස්ම වැලිගම නගර සංවර්ධන සැලැස්ම	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් හා ගොඩනැගිලි රෙගුලාසි	සංවර්ධන සැලැස්මේ සංචාරක කලාපයට අයත් රෙගුලාසි. වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශය. මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියේ නිර්දේශය.

ව්‍යාපෘති අංක 03

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	යෝජිත මලාපවාහන පද්ධතිය
ව්‍යාපෘතිය	යෝජිත මලාපවාහන පද්ධතිය
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	❖ මලාපවාහන පද්ධතියක් ඉදිකිරීම

ව්‍යාපෘති ස්ථානය

ස්ථානය	පළාත	දකුණු පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	මාතර
	ප්‍රා.ලේ. කොට්ඨාශය	වැලිගම	පළාත් පාලන ආයතනය	වැලිගම න.ස.
ප්‍රවේශය	වලාන රෝහල පාර			
පිහිටීම සිතියම				
යාබද ඉඩම් පරිහරණ (සිතියම සමග විස්තර කරන්න)	 <p>යෝජිත භූමිය වලාන රෝහල ආසන්නයේ පිහිටා ඇති හිස් භූමියක් වන අතර, පවත්නා ඉඩම් පරිහරණ රටාවට අනුව කුඹුරු ඉඩම් සහ හිස් ඉඩම් පිහිටා ඇත. ඊට අමතරව විසිරුණු ජනාවාස දක්නට ඇත.</p>			

ව්‍යාපෘති සාධාරණීකරණය

ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව	✓	වැඩිදියුණු කිරීම		ව්‍යාපෘතිය		ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්	
ව්‍යාපෘති වර්ගය	සංරක්ෂණ	වාණිජ	භූ දර්ශනය සහ විනෝද කටයුතු		උරුමය	නිවාස	ප්‍රතිස්ථාපනය	යටිතල පහසුකම්
								✓
ව්‍යාපෘති අංශ	පාරිසරික	✓	ආර්ථික		✓	සමාජ		✓
ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු	<ul style="list-style-type: none"> • ක්‍රමවත් මලාපවාහන පද්ධතියක් හඳුන්වා දීම • පවත්නා කාණු පද්ධතිය සංවාරක ආකර්ශනයක් ඇතිවන පරිදි සංවර්ධනය කිරීම. 							

ව්‍යාපෘතියේ අවශ්‍යතාවය	නගර සහා බලප්‍රදේශයේ වාසය කරන ජනතාවට නිසි මලාපවාහන පද්ධතියක් සැලසුම්කර නොමැති බැවින් පවත්නා ඇළ මාර්ග වලට මලාපවාහන පද්ධතිය යොමු කර ඇති අතර, ප්‍රදේශය දුගඳ හමන තත්ත්වයට පත්වී ඇත.
------------------------	--

ව්‍යාපෘති විස්තරය

වර්තමාන ඉඩම් හිමිකම	පුද්ගලික		රජයේ	✓	වෙනත්	
---------------------	----------	--	------	---	-------	--

ව්‍යාපෘති විස්තරය

ව්‍යාපෘති කාලය	කෙටි කාලීන (වසර 1)	මධ්‍ය කාලීන (වසර 1-3)	✓ දිගු කාලීන (වසර 3)	මුළු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය	මි. 300.0
මූල්‍ය ක්‍රමය	මහා භාණ්ඩාගාර අරමුදල්				
යටිතල පහසුකම් ලබා ගැනීම.	ජලය ජල සම්පාදන හා ජලාපවාහන මණ්ඩලය			විදුලිය ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය	
කලාපය	නේවාසික කලාපය	කලාපීය අනුකූලතාව	ඔව්	✓	න න

පවත්නා තත්ත්වය

ඡායාරූපය

ව්‍යාපෘති අයවැය

ක්‍රියාකාරිත්වය	වියදම (රු. මිලියන)
මලාපවාහන පද්ධතිය ඉදිකිරීම	300.0

අනුමත කරන ආයතන

ක්‍රියාකාරීත්වය	අදාළ වන ආයතන	වගකිව යුතු ආයතන
මලාපවාහන පද්ධතිය ඉදිකිරීම	වැලිගම නගර සභාව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ජල සම්පාදන හා ජලාපවාහන මණ්ඩලය වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව	වැලිගම නගර සභාව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ජල සම්පාදන හා ජලාපවාහන මණ්ඩලය

ව්‍යාපෘති අංක 04

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	වැලිගම නගර මධ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය
ව්‍යාපෘතිය	බහුවිධ ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථානය හා වාණිජ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	<ul style="list-style-type: none"> ❖ මැද මාවත සිට අකුරැස්ස මාර්ගය දක්වා ගුවන් පාලමක් ඉදිකිරීම. ❖ බස් නැවතුම් පොල හා වාණිජ සංකීර්ණය ඉදිකිරීම. ❖ රථවාහන නැවතුම් ස්ථාන ඉදිකිරීම. ❖ දුම්රිය පොල ප්‍රතිසංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය. ❖ නිල නිවාස ඉදිකිරීම. ❖ දෙස් විදෙස් සංචාරකයින් සඳහා කාමර පහසුකම් සැපයීම.

ව්‍යාපෘති ස්ථානය

ස්ථානය	පළාත	දකුණු පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	මාතර
	ප්‍රා.ලේ. කොට්ඨාශය	වැලිගම	පළාත් පාලන ආයතනය	වැලිගම න.ස.
මායිම්	උතුරු	නැගෙනහිර	දකුණු	බටහිර
	දුම්රිය මාර්ගය හා වීජීරඤාන මාවත	බුහාරි මස්ජිඩ් පාර	හෙට්ටි විදිය	අකුරැස්ස පාර හා දුම්රිය පොල පාර
ප්‍රවේශය				
පිහිටීම සිතියම				
යාබද ඉඩම් පරිහරණ (සිතියම සමග විස්තර කරන්න)			<p>නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශයේ හෙට්ටි විදිය පාර, අකුරැස්ස පාර සහ වීජීරඤාන මාවතට මායිම්ව ස්ථානගතවී ඇත. පවත්නා භූමි පරිහෝග රටාව අනුව මෙම ප්‍රදේශයේ දෙමහල් වාණිජ ගොඩනැගිලි හා ගබඩා සහ කාර්යාල පිහිටා ඇත. ඊට අමතරව දුම්රිය පොලට ආසන්නව වැලිගම පොලිසිය සහ තැපැල් කාර්යාලය පිහිටා ඇත. අනෙකුත් ප්‍රදේශ පුද්ගලික කඩ කාමර වලින් සමන්විත වේ.</p>	

ව්‍යාපෘති සාධාරණීකරණය

ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව	✓	වැඩිදියුණු කිරීම	✓	ව්‍යාපෘතිය	ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්	
ව්‍යාපෘති වර්ගය	සංරක්ෂණ	වාණිජ	භූ දර්ශනය සහ විනෝද කටයුතු	උරුමය	නිවාස	ප්‍රතිස්ථාපනය	යටිතල පහසුකම්
		✓	✓			✓	✓
ව්‍යාපෘති අංශ	පාරිසරික	✓	ආර්ථික	✓	සමාජ		✓
ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු	<ul style="list-style-type: none"> උන හාවිතයේ පවතින වාණිජ ගොඩනැගිලි ප්‍රශස්ථ භාවිතයට යොදා ගැනීම හා නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශය තුළ සැලසුම්ගත සංවර්ධනයක් ඇති කරමින් සංචාරක ආකර්ශණයක් සහිත නගරයක් ඇති කිරීම. සංචාරක හා වාණිජ කටයුතු ප්‍රවර්ධනයට අවස්ථාව සැලසීම. දෙස් විදෙස් සංචාරකයින්ගේ සියළු පහසුකම් සැපයීමට අවශ්‍ය කටයුතු සම්පාදනය කිරීම. නගරයේ රථ වාහන තදබදය අඩු කිරීම හා විධිමත් ප්‍රවාහන ක්‍රමයක් ඇති කිරීම. 						
ව්‍යාපෘතියේ අවශ්‍යතාවය	<p>දකුණු පළාතේ ඇති වෙරළ තීර අතරින් රළ මත ලිස්සායාමේ ක්‍රීඩාව පුහුණුවීම සඳහා වැලිගම වෙරළ තීරය බහුල වශයෙන් යොදාගනී. එලෙසම සංචාරක ආකර්ශනයක් සහිත ස්ථාන සහ ඓතිහාසික වශයෙන් වැදගත් ස්ථාන කිහිපයක් වැලිගම නගරය ආශ්‍රිතව පිහිටා ඇත. එහෙත් එම ස්ථානවල වැදගත් කම හෝ රළ මත ලිස්සායාමේ ක්‍රීඩාව සඳහා යොදාගන්නා වෙරළ තීරය ක්‍රමවත් සංවර්ධනයකට යොමුවී නොමැති බැවින් සංචාරක කටයුතු සඳහා පැමිණෙන දෙස් විදෙස් සංචාරකයින්ට අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීමේ ක්‍රමවේදයක් සැලසුම්කර නැත.</p>						

ව්‍යාපෘති විස්තරය

වර්තමාන ඉඩම් හිමිකම	පුද්ගලික	✓	රජයේ	✓	වෙනත්	
හිමිකම පිළිබඳ විස්තර	දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව, මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය, නගර සභාව, පෞද්ගලික					

ව්‍යාපෘති විස්තරය

ව්‍යාපෘති කාලය	කෙටි කාලීන (වසර 1)	මධ්‍ය කාලීන (වසර 1-3)	✓	දිගු කාලීන (වසර 3)	මුළු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය	මි.1863.0
මූල්‍ය ක්‍රමය	මහා භාණ්ඩාගාර අරමුදල්					
ව්‍යාපෘතියේ විස්තරය (සිතියම් සමඟ)						

යටිතල පහසුකම් ලබා ගැනීම.	ජලය දැනට ජලය සපයා ඇත.				විදුලිය සපයා ඇත.		
	සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ පද්ධතිය	ඔව්	✓	නැත.	සුදුසු නොවේ SWM යෝජනාව ඉදිරිපත් කරන්න		
කලාපය	වාණිජ කලාපය		කලාපීය අනුකූලතාව		ඔව්	✓	නැත
වර්තමාන තත්ත්වය (මැනීම සමග විස්තර කරන්න)							
<p>පවත්නා තත්ත්වය</p> <p>ජායාරූපය</p> 							

ව්‍යාපෘති අයවැය

ක්‍රියාකාරිත්වය	වියදම (රු. මිලියන)
ගුවන් පාලම ඉදිකිරීම	1000.0
දුම්රිය පොල ප්‍රතිසංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	30.0
පොදු රථගාල ඉදිකිරීම.	6.0
දුම්රිය නිල නිවාස සංකීර්ණය ඉදිකිරීම.	27.0
වාණිජ සංකීර්ණය ඉදිකිරීම	800.0

අනුමත කරන ආයතන

ක්‍රියාකාරිත්වය	අදාළ වන ආයතන	වගකිව යුතු ආයතන
බහුවිධ ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථානය හා වාණිජ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය නගර සභාව
රෙගුලාසි සහ මාර්ගෝපදේශ	නීති රීති	මාර්ගෝපදේශ
	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් හා ගොඩනැගිලි රෙගුලාසි	සංවර්ධන සැලැස්මේ වාණිජ කලාපයට අයත් රෙගුලාසි. වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශය. මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියේ නිර්දේශය. දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශය. වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශය. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිර්දේශය.
ඇමුණුම් පිළිබඳ විස්තර	1. ගෘහනිර්මාණාත්මක සැලසුම්	

ව්‍යාපෘති අංක 05 - මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

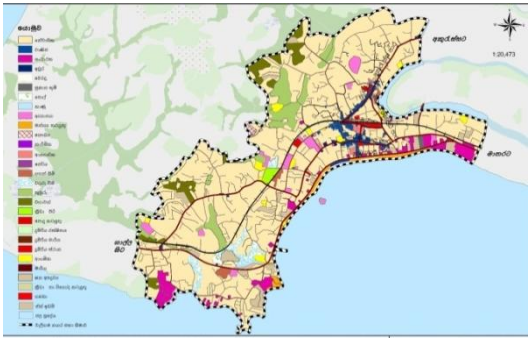
(ගාල්ල මාතර නව ගාලුපාර, පරණ ගාලුපාර, ජය මාවත, බණ්ඩාරනායක පාර, කොටුගොඩ පාර, කුඩලුමුල්ල පාර (නව විකල්ප මාර්ගය), මහ නැවියා පාර, කප්පරතොට පාර, වැලිගම - අකුරැස්ස පාර, බුහාරි මස්ජිඩ් පාර, බොරාල පාර, පලල්ල පාර, බටවල පාර, හෙට්ටිවිදිය පාර, මැද මාවත, අකුරැස්ස - මාතර පාර, ගංභාරාම පාර

ව්‍යාපෘති අංක 06

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	කජ්ජරතොට සංචාරක පහසුකම් මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීම.
ව්‍යාපෘතිය	කජ්ජරතොට ජැටිය ආශ්‍රිත ප්‍රදේශ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	සංචාරක පහසුකම් මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීම.

ව්‍යාපෘති ස්ථානය

ස්ථානය	පළාත	දකුණු පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	මාතර
	ප්‍රා.ලේ. කොට්ඨාශය	වැලිගම	පළාත් පාලන ආයතනය	වැලිගම න.ස.
මායිම්	උතුරු	නැගෙනහිර	දකුණු	බටහිර
	පොදු මාර්ගය	මුහුද	මුහුද	සංචාරක හෝටලය (Fisherman Bay)
ප්‍රවේශය	කජ්ජරතොට පාර (පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය.)			
පිහිටීම සිතියම				
යාබද ඉඩම් පරිහරණ (සිතියම සමග විස්තර කරන්න)				<p>ඉඩම් පරිහරණ සැලැස්මට අනුව කජ්ජරතොට ජැටිය ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය සංචාරක කටයුතු සහ ධීවර කටයුතු සඳහා යෙදවී ඇත.</p>

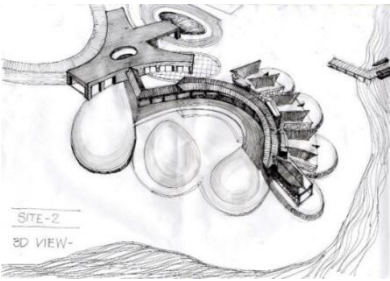
ව්‍යාපෘති සාධාරණීකරණය

ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව	✓	වැඩිදියුණු කිරීම		ව්‍යාපෘතිය		ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්	
ව්‍යාපෘති වර්ගය	සංරක්ෂණ	වාණිජ	භූ දර්ශනය සහ විනෝද කටයුතු	උරුමය	නිවාස	ප්‍රතිස්ථාපනය	යටිතල පහසුකම්	
		✓	✓				✓	
ව්‍යාපෘති අංශ	පාරිසරික	✓	ආර්ථික	✓	සමාජ			
ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු	<p>උණු භාවිතයකින් යුත් ඉඩම් ප්‍රශස්ථ භාවිතය සඳහා යෙදවීම. දෙස් විදෙස් සංචාරකයින්ට අවශ්‍ය නවාතැන් පහසුකම් සැපයීම හා විවේක හා විනෝද කටයුතු සැපයීම. දෙස් විදෙස් සංචාරකයින්හට ජල ක්‍රීඩා කටයුතු සඳහා අවස්ථාව සලසා දීම. ධීවර කටයුතු විධිමත්ව සිදු කිරීම සඳහා පහසුකම් සැපයීම.</p>							
ව්‍යාපෘතියේ අවශ්‍යතාවය	<p>මද රළ සහිත ප්‍රදේශයක් වන අතර, සුනාමි ව්‍යවසනයෙන් අනතුරුව කිසිදු භාවිතයක් සඳහා මෙම ඉඩම යොදා ගෙන නොමැත. දැනට මෙම ප්‍රදේශය ස්වභාවික පිහිණුම් තටාකයක් සහ ඊට අවශ්‍ය සියළුම උපාංග සහිතව සංවර්ධනය කිරීම තුළින් දෙස් විදෙස් සංචාරකයින් හට විනෝදාස්වාදය ලබාදිය හැකිය. එසේම කප්පරතොට දෙසට මුහුණලා ඇති මෙම භූමිය ඉහළ ආදායම් ලබන දෙස් විදෙස් සංචාරකයින් සඳහා අවශ්‍ය නේවාසික පහසුකම් ලබාදීමට යෝජිතය.</p>							

ව්‍යාපෘති විස්තරය

වර්තමාන ඉඩම් හිමිකම	පුද්ගලික		රජයේ	✓	වෙනත්	
හිමිකම පිළිබඳ විස්තර	නාරා ආයතනය					
මැනුම් සැලැස්මේ විස්තර	පිඹුරු අංකය	මිනින්දෝරුවරයාගේ නම	දිනය	ඉඩම් ප්‍රමාණය		

ව්‍යාපෘති විස්තරය

ව්‍යාපෘති කාලය	කෙටි කාලීන (වසර 1)	මධ්‍ය කාලීන (වසර 1-3)	✓	දිගු කාලීන (වසර 3)	මුළු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය	මි. 1500.0
මූල්‍ය ක්‍රමය	භාණ්ඩාගාර අරමුදල්					
ව්‍යාපෘතියේ විස්තරය (සිතියම් සමඟ)						

යටිතල පහසුකම් ලබා ගැනීම.	ජලය ජාතික ජල සම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව					විදුලිය ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය		
	සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ පද්ධතිය	ඔව්	✓	නැත			සුදුසු නොවේ SWM යෝජනාව ඉදිරිපත් කරන්න	
කලාපය	සංචාරක කලාපය			කලාපීය අනුකූලතාව	ඔව්	✓	නැත	
වර්තමාන තත්ත්වය (මැනීම සමග විස්තර කරන්න)								
<p>පවත්නා තත්ත්වය</p> <p>ජායාරූපය</p> 								

ව්‍යාපෘති අයවැය

ක්‍රියාකාරිත්වය	වියදම (රු. මිලියන)
සංචාරක පොදු සේවා මධ්‍යස්ථානය	1500.0

අනුමත කරන ආයතන

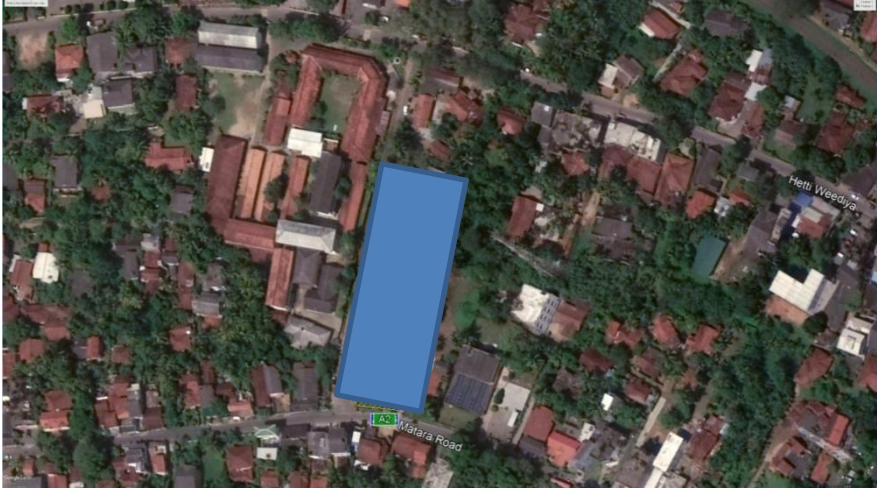

ක්‍රියාකාරීත්වය	අදාළ වන ආයතන	වගකිව යුතු ආයතන
සංචාරක පොදු සේවා මධ්‍යස්ථානය	නාරා ආයතනය වැලිගම නගර සභාව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වැලිගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය	වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වැලිගම නගර සභාව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
රෙගුලාසි සහ මාර්ගෝපදේශ	නීති රීති	මාර්ගෝපදේශ
	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් හා ගොඩනැගිලි රෙගුලාසි	සංවර්ධන සැලැස්මේ සංචාරක කලාපයට අයත් රෙගුලාසි. වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශය. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිර්දේශය.

ව්‍යාපෘති අංක 07

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	වැලිගම නගර මධ්‍ය සංවර්ධනය
ව්‍යාපෘතිය	කාර්යාල සංකීර්ණ ව්‍යාපෘතිය
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	කාර්යාල සංකීර්ණය ඉදිකිරීම

ව්‍යාපෘති ස්ථානය

ස්ථානය	පළාත	දකුණු පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	මාතර
	ප්‍රා.ලේ. කොට්ඨාශය	වැලිගම	පළාත් පාලන ආයතනය	වැලිගම නගර සභාව
මායිම්	උතුරු	නැගෙනහිර	දකුණු	බටහිර
	පෞද්ගලික ඉඩම්	සුමංගල පාර	පරණ ගාලු පාර	පෞද්ගලික ඉඩම්
ප්‍රවේශය	සුමංගල මාවත			
පිහිටීම සිතියම				
යාබද ඉඩම් පරිහරණ (සිතියම සමග විස්තර කරන්න)			<p>ඉඩම් පරිහරණ සැලැස්මට අනුව දැනට මෙම ඉඩමෙහි කොට්ඨාශ අධ්‍යාපන කාර්යාලය පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. අවට ප්‍රදේශය පාසල්, බැංකු සහ රජයේ කාර්යාල සඳහා වෙන්වී ඇත.</p>	

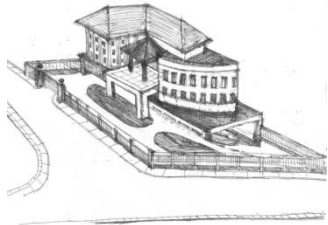
ව්‍යාපෘති සාධාරණීකරණය

ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව	√	වැඩිදියුණු කිරීම		ව්‍යාපෘතිය		ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්	
ව්‍යාපෘති වර්ගය	සංරක්ෂණ	වාණිජ	භූ දර්ශනය සහ විනෝදය		උරුමය	නිවාස	ප්‍රතිස්ථාපනය	යටිතල
ව්‍යාපෘති අංශ	පරිසරය		ආර්ථික			සමාජ		√
ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු	නගරයේ විසිරී පවතින කාර්යාල එක් තැනකට ඒකරාශී කර නගරයේ ජනතාව සඳහා කාර්යක්ෂම සේවාවක් සැපයීම.							
ව්‍යාපෘතියේ අවශ්‍යතාවය	වැලිගම නගර සභා සීමාව වර්ග කි.මී. 5.33 කි. නාගරික ප්‍ර දේශය සභා සේවා ලබා ගැනීමට දෙතිපිටිය, ඉමදුව, කනන්කෙ යන සේවා මධ්‍යස්ථාන වලින් වැලිගම නගරය වෙත ජනතාව ඒකරාශී වේ. කාර්යාල තැන තැන විසිරී පැවතීම නිසා සේවා ලබා ගැනීමට පැමිණෙන ප්‍ර දේශ වාසීන්ගේ පහසුව සඳහා කාර්යාල ඒකරාශී කිරීම අවශ්‍යය.							

ව්‍යාපෘති විස්තරය

වර්තමාන ඉඩම් හිමිකම	පුද්ගලික		රජයේ	√	වෙනත්	
හිමිකම පිළිබඳ විස්තර	අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය					

ව්‍යාපෘති විස්තරය

ව්‍යාපෘති කාලය	කෙටි කාලීන (වසර 1)	මධ්‍ය කාලීන (වසර 1-3)	√	දිගු කාලීන (වසර 3)	මුළු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය	මි. 80.0
මූල්‍ය ක්‍රමය	මහා භාණ්ඩාගාර අරමුදල්					
ව්‍යාපෘතියේ විස්තරය (සිතියම් සමඟ)						
යටිතල පහසුකම් ලබා ගැනීම	ජලය ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවාහන මණ්ඩලය			විදුලිය ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය		
	සන අපද්‍රව්‍ය කළමනා කරණ පද්ධතිය	ඔව්		නැත.	සුදුසු නොවේ SWM යෝජනාව ඉදිරිපත් කරන්න	

පවත්නා තත්ත්වය

ඡායාරූපය

ව්‍යාපෘති අයවැය

ක්‍රියාකාරිත්වය	වියදම (රු. මිලියන)
කාර්යාල සංකීර්ණය	රු.මි. 150.0

අනුමත කරන ආයතන

කාර්යාල සංකීර්ණය	වැලිගම නගර සභාව	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය
	වැලිගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
	අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය	වැලිගම නගර සභාව

රෙගුලාසි සහ මාර්ගෝපදේශ	නීති රීති	මාර්ගෝපදේශ
	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් හා ගොඩනැගිලි රෙගුලාසි	සංවර්ධන සැලැස්මේ මිශ්‍ර නේවාසික කලාපයට අයත් රෙගුලාසි. වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශය. මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියේ නිර්දේශය. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිර්දේශය.

ව්‍යාපෘති අංක 08

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	වැලිගම පාරිසරික සංවේදී ව්‍යාපෘතිය
ව්‍යාපෘතිය	කප්පරතොට කලපුව විවේක හා විනෝද කටයුතු ප්‍රවර්ධන ව්‍යාපෘතිය.
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	පාරිසරික සංචාරක ව්‍යාපෘතිය ඇති කිරීම.

ව්‍යාපෘති ස්ථානය

ස්ථානය	පළාත	දකුණු පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	මාතර
	ප්‍රා.ලේ. කොට්ඨාශය	වැලිගම	පළාත් පාලන ආයතනය	වැලිගම න.ස.
මායිම්	උතුරු දුම්රිය මාර්ගය මයිලගහකොරටුව ඉඩම මහඉරවල්ල ඉඩම එරමුදුගහවත්ත ඉඩම	නැගෙනහිර සංඝානන්ද මාවත මහා මාර්ගය	දකුණු ගාල්ල - මාතර මහා මාර්ගය	බටහිර පොල්ගහ කොරටුව ඉඩම
ප්‍රවේශය	ගාල්ල මාතර මහා මාර්ගය			
පිහිටීම සිතියම				
යාබද ඉඩම් පරිහරණ (සිතියම සමග විස්තර කරන්න)			<p>කප්පරතොට කලපුව ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය සඳහා ගාල්ල මාතර ප්‍රධාන මාර්ගයෙන් ප්‍රවේශය ලබන අතර, ඉඩම් පරිහරණ සැලැස්මට අනුව අවට පිහිටි ඉඩම් නේවාසික භාවිතය සඳහා යෙදවී ඇත.</p>	

ව්‍යාපෘති සාධාරණීකරණය

ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව	✓	වැඩිදියුණු කිරීම		ව්‍යාපෘතිය		ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්	
ව්‍යාපෘති වර්ගය	සංරක්ෂණ	වාණිජ	භූ දර්ශනය සහ විනෝද කටයුතු		උරුමය	නිවාස	ප්‍රතිස්ථාපනය	යටිතල පහසුකම්
	✓		✓					✓
ව්‍යාපෘති අංශ	පාරිසරික	✓	ආර්ථික	✓	සමාජ			
ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු	කප්පරතොට කලපුව ආශ්‍රිත පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශය සංචාරක ආකර්ශනයක් ඇතිවන පරිදි සංවර්ධනයට යොදා ගැනීම.							
ව්‍යාපෘතියේ අවශ්‍යතාවය	වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ පිහිටි කප්පරතොට කලපුව ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය ඉහළ පාරිසරික සංවිධිතවකින් යුත් ප්‍රදේශයකි. මේ වන විට කලපුව ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය වැලිගම නගර සභාවේ කසල කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය සඳහා යොදාගෙන ඇත. නගරයේ එක් රැස් වන සියළු කැලි කසල මෙම ප්‍රදේශයටම බැහැර කරනු ලබන අතර, කොම්පෝස්ට් පොහොර නිපදවීම සඳහා මේ කැලි කසල වලින් කොටසක් යොදා ගන්නා අතර, ඉතිරි කොටස් කලපුව ගොඩ කිරීම සඳහා යොදා ගනී. මෙම කලපුව ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය මනා ලෙස භූ දර්ශනය කර පාරිසරික සංචාරක ව්‍යාපෘතිය සඳහා යොමු කිරීම මෙහි අවශ්‍යතාවයයි.							

ව්‍යාපෘති විස්තරය

වර්තමාන ඉඩම් හිමිකම	පුද්ගලික		රජයේ	✓	වෙනත්	
හිමිකම පිළිබඳ විස්තර	වැලිගම නගර සභාව					
මැනුම් සැලැස්මේ විස්තර	පිඹුරු අංකය	මිනින්දෝරුවරයාගේ නම	දිනය	ඉඩම් ප්‍රමාණය		
	7574	න. විජේවීර මහතා	2008.10.28 සිට 2008.12.28	අක්.17	රුඩ්.0	පර්. 39.78

ව්‍යාපෘති විස්තරය

ව්‍යාපෘති කාලය	කෙටි කාලීන (වසර 1)	මධ්‍ය කාලීන (වසර 1-3)	✓	දිගු කාලීන (වසර 3)	මුළු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය	මි. 300.0
මූල්‍ය ක්‍රමය	මහා භාණ්ඩාගාර අරමුදල්					
ව්‍යාපෘතියේ විස්තරය (සිතියම් සමග)	 					

යටිතල පහසුකම් ලබා ගැනීම.	<p>ජලය</p> <p>ජල අවශ්‍යතාවය දැනට ක්‍රියාත්මක වන මහා මාතර ජල සම්පාදන ව්‍යාපෘතිය මඟින් සැපයීමට යෝජිතය.</p>					<p>විදුලිය</p> <p>විදුලි බල මණ්ඩලය</p>		
	සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ පද්ධතිය	ඔව්	✓	නැත			සුදුසු නොවේ SWM යෝජනාව ඉදිරිපත් කරන්න	
කලාපය	තෙත් බිම් හා සංරක්ෂිත කලාපය			කලාපීය අනුකූලතාව	ඔව්	✓	නැත	

පවත්නා තත්ත්වය

ඡායාරූපය

ව්‍යාපෘති අයවැය

ක්‍රියාකාරිත්වය	වියදම (රු. මිලියන)
පාරිසරික සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	300.0

අනුමත කරන ආයතන

ක්‍රියාකාරිත්වය	අදාල වන ආයතන	වගකිව යුතු ආයතන
කප්පරතොට කලපුව සංවර්ධනය	<ul style="list-style-type: none"> වැලිගම නගර සභාව මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය 	<ul style="list-style-type: none"> වැලිගම නගර සභාව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ප්‍රාදේශීය ලේකම්

		කාර්යාලය
රෙගුලාසි සහ මාර්ගෝපදේශ	නීති රීති	මාර්ගෝපදේශ
	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් හා ගොඩනැගිලි රෙගුලාසි	සංවර්ධන සැලැස්මේ පාරිසරික සංවේදී කලාපයට අයත් රෙගුලාසි. වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශය. මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියේ නිර්දේශය. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිර්දේශය.
ඇමුණුම් පිළිබඳ විස්තර		

ව්‍යාපෘති අංක 09

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	කුෂ්ඨරාජගල ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය සංවර්ධනය කිරීම හා හරිත මංකීරු සංවර්ධනය කිරීම
ව්‍යාපෘතිය	කුෂ්ඨරාජගල ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය හා හරිත මංකීරු සංවර්ධනය කිරීම
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	පුරාවිද්‍යාත්මක හා ඓතිහාසික ස්ථාන සංවර්ධන ප්‍රවර්ධනය සඳහා යොදාගැනීම

ව්‍යාපෘති ස්ථානය

ස්ථානය	පළාත	දකුණු පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	මාතර
	ප්‍රා.ලේ. කොට්ඨාශය	වැලිගම	පළාත් පාලන ආයතනය	වැලිගම න.ස.
ප්‍රවේශය	පරණ ගාලු පාර			
පිහිටීම සිතියම				

<p>යාබදු ඉඩම් පරිහරණ (සිතියම සමග විස්තර කරන්න)</p>		<p>කුෂ්ඨරාජගල පිහිටි ප්‍රදේශය නේවාසික කලාපය තුළ පිහිටා ඇති අතර, පැරණි ගාලුපාරෙන් ප්‍රවේශය සපයනු ලබයි. වැලිගම නගර සභාවට අයත් සේනානායක ක්‍රීඩාංගනය ඉදිරිපස මෙම භූමිය පිහිටා ඇත.</p>
--	---	---

ව්‍යාපෘති සාධාරණීකරණය

ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව		වැඩිදියුණු කිරීම	✓	ව්‍යාපෘතිය		ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්	
ව්‍යාපෘති වර්ගය	සංරක්ෂණ	වාණිජ	භූ දර්ශනය සහ විනෝද කටයුතු		උරුමය	නිවාස	ප්‍රතිස්ථාපනය	යටිතල පහසුකම්
	✓		✓		✓			✓
ව්‍යාපෘති අංශ	පාරිසරික	✓	ආර්ථික	✓	සමාජ			✓
ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු	<p>ඓතිහාසික වැදගත්කමක් ඇති අවලෝකේෂ්වර පිළිමය සහ කුෂ්ඨරාජගල සංචාරක කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය සඳහා යොදාගැනීම. ඓතිහාසික ස්ථාන සම්බන්ධකර හරිත මංකීරුවක් ඇති කිරීම.</p>							
ව්‍යාපෘතියේ අවශ්‍යතාවය	<p>ඓතිහාසික වැදගත්කමක් ඇති කුෂ්ඨරාජගල පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සංරක්ෂණය කර පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර, පැරණි ගාලුපාර ආසන්නයේ පිහිටා ඇත. මෙම භූමිය ආසන්නයේම අග්‍රබෝධිවිහාරයද පිහිටා ඇති බැවින් එම ස්ථානවල ඇති ඓතිහාසික වටිනාකම පිළිබඳව දෙස් විදෙස් සංචාරකයින් දැනුවත් කිරීම පිළිබඳ ක්‍රමවේදයක් සකස් කර නොමැත. එබැවින් පවත්නා ඉදිකිරීම් වලට හානියක් නොවන සේ මෙම ස්ථානය සංචාරක කටයුතු වලට විවෘත කිරීම සුදුසුබව හඳුනාගෙන ඇති අතර, මෙම ස්ථානයට සහ ඓතිහාසික වශයෙන් වැදගත් ස්ථානවලට පහසුවෙන් ප්‍රවේශවීම සඳහා පරණ ගාලු පාර සහ අග්‍රබෝධි පන්සල අසල මාර්ගය හරිත මංකීරුවක් සහිතව සංවර්ධනය කල යුතුව ඇත.</p>							

ව්‍යාපෘති විස්තරය

වර්තමාන ඉඩම් හිමිකම	පුද්ගලික		රජයේ	✓	වෙනත්	
හිමිකම පිළිබඳ විස්තර	පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව, මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය					

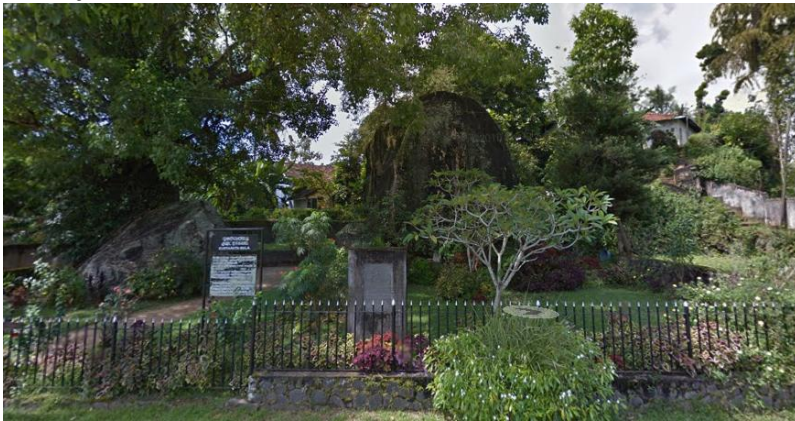

ව්‍යාපෘති විස්තරය

ව්‍යාපෘති කාලය	කෙටි කාලීන	මධ්‍ය කාලීන	✓	දිගු කාලීන (වසර 3)	මුළු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය	මි. 75.0
මූල්‍ය ක්‍රමය	මහා භාණ්ඩාගාර අරමුදල්					
	සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ පද්ධතිය	ඔව්	✓	නැත	සුදුසු නොවේ SWM යෝජනාව ඉදිරිපත් කරන්න	
කලාපය	නේවාසික කලාපය			කලාපීය අනුකූලතාව	ඔව්	✓ නැත

පවත්නා තත්ත්වය

ඡායාරූපය

ව්‍යාපෘති අයවැය

ක්‍රියාකාරිත්වය	වියදම (රු. මිලියන)
පාරිසරික සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	75.0

අනුමත කරන ආයතන

ක්‍රියාකාරිත්වය	අදාල වන ආයතන	වගකිව යුතු ආයතන
කුෂ්ඨරාජගල ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය සහ හරිත මංකීරු සංවර්ධනය	<ul style="list-style-type: none"> වැලිගම නගර සභාව මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය. පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය 	<ul style="list-style-type: none"> වැලිගම නගර සභාව පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය

ව්‍යාපෘති අංක 10

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	සේනානායක ක්‍රීඩාපිටිය සංවර්ධනය කිරීම
ව්‍යාපෘතිය	සේනානායක ක්‍රීඩාපිටිය සංවර්ධනය කිරීම
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	සේනානායක ක්‍රීඩාපිටිය පහසුකම් සහිතව සංවර්ධනය කිරීම

ව්‍යාපෘති ස්ථානය

ස්ථානය	පළාත	දකුණු පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	මාතර
	ප්‍රා.ලේ. කොට්ඨාශය	වැලිගම	පළාත් පාලන ආයතනය	වැලිගම න.ස.
ප්‍රවේශය	පැරණි ගාලුපාර			
පිහිටීම සිතියම				
යාබද ඉඩම් පරිහරණ (සිතියම සමඟ විස්තර කරන්න)			<p>වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ පවත්නා සේනානායක ක්‍රීඩාංගනය නේවාසික කලාපය තුළ පිහිටා ඇති අතර, පැරණි ගාලුපාර සහ අග්‍රබෝධි මාවතෙන් ප්‍රවේශකර්මය ලබාගනී. කුෂ්ඨරාජගල සහ අග්‍රබෝධි විහාරස්ථානය මෙම ක්‍රීඩාංගනයට යාබදව පිහිටා ඇත.</p>	

ව්‍යාපෘති සාධාරණීකරණය

ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව		වැඩිදියුණු කිරීම	✓	ව්‍යාපෘතිය		ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්	
ව්‍යාපෘති වර්ගය	සංරක්ෂණ	වාණිජ	භූ දර්ශනය සහ විනෝද කටයුතු		උරුමය	නිවාස	ප්‍රතිස්ථාපනය	යටිතල පහසුකම්
			✓					✓
ව්‍යාපෘති අංශ	පාරිසරික	✓	ආර්ථික	✓	සමාජ			✓
ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු	විවෘත, විවේක හා විනෝද පහසුකම් සැපයීම							
ව්‍යාපෘතියේ අවශ්‍යතාවය	වැලිගම නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ පවතින පාසල් 9 න් පාසල් 7ක් සඳහා ක්‍රීඩාපිටි පහසුකම් නොමැති අතර, සියළු පාසල්වල ක්‍රීඩා උත්සව සහ අනෙකුත් ක්‍රීඩා උත්සව සඳහා යොදා ගැනීමට ඇති එකම ක්‍රීඩාභූමිය සේනානායක ක්‍රීඩාභූමිය වේ. එහෙත් මෙය ක්‍රීඩාමණ්ඩපයක් සහ රළු වාහන නැවතුම් ස්ථාන සහිතව සංවර්ධනය වී නොමැති බැවින් ක්‍රීඩා කටයුතු සඳහා පැමිණෙන ක්‍රීඩක ක්‍රීඩිකාවන් සහ ක්‍රීඩා නැරඹීමට පැමිණෙන පුද්ගලයින් අපහසුතාවන්ට ලක්වන බැවින් සැලසුම්ගත සංවර්ධනයක් සඳහා යොමු කිරීමේ අවශ්‍යතාවය ඇත.							

ව්‍යාපෘති විස්තරය

වර්තමාන ඉඩම් හිමිකම	පුද්ගලික		රජයේ	✓	වෙනත්	
හිමිකම පිළිබඳ විස්තර	වැලිගම නගර සභාව					

ව්‍යාපෘති විස්තරය

ව්‍යාපෘති කාලය	කෙටි කාලීන (වසර 1)		මධ්‍ය කාලීන (වසර 1-3)	✓	දිගු කාලීන (වසර 3)		මුළු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය	මි. 200.0
මූල්‍ය ක්‍රමය	මහා භාණ්ඩාගාර අරමුදල්							
යටිතල පහසුකම් ලබා ගැනීම.	ජලය සපයා ඇත.				විදුලිය සපයා ඇත.			
	සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ පද්ධතිය	ඔව්	✓	නැත			සුදුසු නොවේ SWM යෝජනාව ඉදිරිපත් කරන්න	
කලාපය	නේවාසික කලාපය			කලාපීය අනුකූලතාව	ඔව්	✓	නැත	

පවත්නා තත්ත්වය

ඡායාරූපය

ව්‍යාපෘති අයවැය

ක්‍රියාකාරිත්වය	වියදම (රු. මිලියන)
පාරිසරික සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	200.0

අනුමත කරන ආයතන

ක්‍රියාකාරිත්වය	අදාල වන ආයතන	වගකිව යුතු ආයතන
සේනානායක ක්‍රීඩංගනය සංවර්ධනය කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> වැලිගම නගර සභාව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය 	<ul style="list-style-type: none"> වැලිගම නගර සභාව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය

ව්‍යාපෘති අංක 11 - නැරඹුම් මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීම

6.7.2 වගකිව යුතු ආයතනික රාමුව

යෝජිත සංවර්ධන කාර්යය	වගකිව යුතු ආයතනය
මූලික සැලසුම් නිරාකරණ අනුමැතිය	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය.
ගොඩනැගිලි සැලසුම් අනුමත කිරීම	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය/ වැලිගම නගර සභාව
මිනින්දෝරු සැලසුම් අනුමත කිරීම	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය/ වැලිගම නගර සභාව
අනුකූලතා සහතික නිකුත් කිරීම	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය/ වැලිගම නගර සභාව
භාවිතය වෙනස් කිරීම	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
අනවසර ඉදිකිරීම් නියමානුකූල කිරීම	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය/ වැලිගම නගර සභාව

ඇමුණුම්

ප්‍රධාන උපදේශන ආයතනය - නගර සභාව - වැලිගම

ඇමුණුම් 01

2017.12.19 දින පැවති පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීමට සහභාගී වූ නිලධාරීන්

පාර්ශවකරුවන්	තනතුර
ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය - වැලිගම	ප්‍රාදේශීය ලේකම්
නගර සභාව - වැලිගම	ලේකම්, තාක්ෂණ සේවා නිලධාරී, මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක, සංවර්ධන නිලධාරී
ප්‍රාදේශීය සභාව - වැලිගම	ලේකම්, තාක්ෂණ සේවා නිලධාරී,
ප්‍රාදේශීය සභාව - වැලිගම	සංවර්ධන නිලධාරී
පුරාවිද්‍යා කාර්යාලය - ගාල්ල	සහකාර අධ්‍යක්ෂ
ශ්‍රී ලංකා ගම්නාගමන මණ්ඩලය- මාතර	ඩිපෝ අධිකාරී
සුමංගල බාලිකා විද්‍යාලය - වැලිගම	විදුහල්පති
වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	ප්‍රාදේශීය ඉංජිනේරු
සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය	සාමාන්‍යාධිකාරී
ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය	ස්ථානභාර නිලධාරී
සමුද්‍රීය පරිසර අධිකාරිය	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
සිද්ධාර්ථ විද්‍යාලය - වැලිගම	විදුහල්පති
කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය - වැලිගම	අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්)
කොට්ඨාශ අධ්‍යාපන කාර්යාලය - වැලිගම	සහකාර අධ්‍යක්ෂ
රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලය - මාතර	ශිෂ්‍ය - භූගෝල විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය
මගී ප්‍රවාහන අධිකාරිය - දකුණු පළාත් කාර්යාලය	සහකාර අධ්‍යක්ෂ
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය - මාතර	ප්‍රාදේශීය පරිසර නිලධාරී
වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව - මාතර	සහකාර අධ්‍යක්ෂ
පොල් වගා කිරීමේ මණ්ඩලය- මාතර	පොල් වගා කිරීමේ නිලධාරී
විදුලි බල මණ්ඩලය- මාතර	විදුලි අධිකාරී
විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතිය - වැලිගම	සභාපති
ගොවිජන සේවා කාර්යාලය - මිරිස්ස	ගොවිජන සංවර්ධන නිලධාරී
ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය - මාතර	සහකාර ඉංජිනේරු
සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලය - වැලිගම	මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක
ජාතික ජල සම්පාදන මණ්ඩලය - මාතර	ස්ථාන භාර නිලධාරී
මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය - මාතර	ප්‍රධාන ඉංජිනේරු
අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව - මාතර	අපනයන කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ත නිලධාරී
ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය	භූ විද්‍යාඥ
තැපැල් කාර්යාලය - වැලිගම	තැපැල් ස්ථානාධිපති
නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය - ගාල්ල	අධ්‍යක්ෂ (දකුණු පළාත)
නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය - මාතර	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, සැලසුම් නිලධාරී
ධීවර සමිති - වැලිගම	සභාපති
සර්සින් ක්‍රීඩා පුහුණු කරන්නන්ගේ සමිති	
පැලෑන, කඩේවිදිය, පරණ කඩේ, කප්පරතොට ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ	ග්‍රාම නිලධාරී
විද්‍යාතා මධ්‍යස්ථානය - වැලිගම	සම්බන්ධීකාරක
සැලසුම් කණ්ඩායම	නා. සංවර්ධන අධිකාරිය

පුරා විද්‍යාත්මක හා ගෘහ නිර්මාණාත්මක ගොඩනැගිලි

පුරා විද්‍යාත්මක

- කෘෂ්ඨරාජගල
- අග්‍රබෝධි විහාරය
- රාජ කුලවඩන විහාරය
- පොල් වත්ත ගංභාරාමය
- කෝවිල කන්ද

මූලාශ්‍රය : පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව, ගාල්ල.

ගෘහ නිර්මාණාත්මක

- මෙතෝදිස්ත දේවස්ථානය
- මොන්ට්ටෙගු වලව්ව

මූලාශ්‍රය : ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ 2017, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

කලාප සංගුණකය ගණනය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය

1. වර්තමාන ඉඩම් පරිහරණය වෙනස් වීම හා එය කොපමණ ප්‍රමාණයක් සංවර්ධනය වී ඇත්දැයි ගණනය කිරීමට
2. සංවර්ධන සැලසුමේ යෝජිත ඉලක්ක හා අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා අනාගතයේදී ඉඩම් පරිහරණ ක්‍රියාකාරකම් වෙනස්වන ආකාරය උපායශීලී උපකල්පන හා නිර්ණායක මඟින් ගණනය කිරීම.
 - වර්තමානයේ ඉඩම් පරිහරණ රටා පරිවර්තනය වන ආකාරය
 - පාරිසරික සංවේදීතාවයන් ආරක්ෂා කළයුතු ප්‍රදේශයන් හඳුනා ගැනීම.
 - අනාගතයේදී වාණිජ, සංචාරක, ආයතනික හා කර්මාන්ත යන ඉඩම් පරිහරණයන් වර්ධනය වීම වෙනස්වන ආකාරය
 - සංචාරක ප්‍රවර්ධන කලාපයන්, වාණිජ ප්‍රවර්ධන කලාපයන් ආදී වශයෙන් ප්‍රවර්ධන කලාපයන් අනුව අනාගත ඉඩම් පරිහරණය වෙනස්වන ආකාරය
3. එක් එක් සනත්ව කලාපයන්හි පවතින ඉඩම් පරිහරණ කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිශතයන් වෙන් කිරීම.
4. අනාගත සංවර්ධනය කළ හැකි ඉඩම් හඳුනා ගැනීම (නේවාසික, සංචාරක, වාණිජ, ආයතනික)
5. එක් පුද්ගලයෙක් භාවිතා කරන අවකාශය අනුව එම සනත්ව කලාපයන්හි ඉඩම් පරිහරණ රටාව අනුව නේවාසික ජනගහනය හා සැරිසරණ ජනගහනය ගණනය කිරීම (සාහිත්‍ය මූලාශ්‍රය) *Engineering Tool Box, (2001).(online) Available at, <https://www.engineering tool box.com> Per Capita Activity Space Standards for City of London*
6. සංසරණ ජනගහනය ගණනය කිරීම (එක් එක් ඉඩම් පරිහරණ කටයුතු සඳහා 2030 වන විට සංසරණ ජනගහනය කොපමණ වේද යන්න ගණනය කිරීම)
7. නේවාසික ජනගහනය එක් එක් සනත්ව කලාපවල 2030 වනවිට කොපමණ වේදැයි ගණනය කිරීම.

කලාප සංගුණකය ගණනය කිරීම

කලාප සංගුණකය =
$$\frac{\text{අනාගතයේ අවශ්‍ය වන මුළු ඉඩම් ප්‍රමාණය}}{\text{වර්තමානයේ පවතිනල සංවර්ධනය කළ හැකි ඉඩම් ප්‍රමාණය}}$$

(Zone Factor)

